

วารสารรามคำแหง

ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)
Ramkhamhaeng University Journal: Faculty of Education
(Humanities and Social Sciences)

ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2568); Vol.6 No.2 (July - December, 2025)
ISSN 3027-7795 (Print); ISSN 3027-7809 (Online)

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

Website : <https://so18.tci-thaijo.org/index.php/RUEDU>

E-mail : journal.edu.ru@gmail.com

วารสารรามคำแหง
ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)
Ramkhamhaeng University Journal: Faculty of Education
(Humanities and Social Sciences)

ISSN 3027-7795 (Print)
ISSN 3027-7809 (Online)

วารสารรามคำแหง

ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

Ramkhamhaeng University Journal: Faculty of Education (Humanities and Social Sciences)

วัตถุประสงค์

วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) จัดทำขึ้นเพื่อ (1) เผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ หรือบทความปริทัศน์ที่มีคุณภาพผ่านการพิจารณาถ่วงดุลจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง เผยแพร่ต่อสังคมและสาธารณะ และ (2) เพื่อยกระดับความรู้ด้านวิชาการและการวิจัยของคณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ นักวิจัย นักศึกษาและผู้สนใจ รวมถึงเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างเครือข่ายสังคมทางวิชาการด้านศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้อง

ชื่อวารสาร

ภาษาไทย : วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

ภาษาอังกฤษ : Ramkhamhaeng University Journal: Faculty of Education (Humanities and Social Sciences)

ขอบเขต : วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

ตีพิมพ์บทความในสาขาศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์

กำหนด : 1. ตีพิมพ์ปีละ 2 ฉบับ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน) ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม)

2. การสมัครสมาชิก สามารถสมัครได้ที่ <http://www.edujournal.ru.ac.th>

เจ้าของ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

หมายเหตุ

1. กองบรรณาธิการฯ ขอแจ้งว่า ข้อมูลใด ๆ รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวิชาการ บทความวิจัย และบทความวิจารณ์หนังสือในวารสารรามคำแหง ฉบับศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) เป็นความรับผิดชอบของผู้ประพันธ์ (และคณะผู้ประพันธ์) ซึ่งมิใช่ความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการฯ ในฐานะผู้จัดทำวารสารและคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. งานวิจัยที่ได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แล้ว และประสงค์จะตีพิมพ์ผลงานลงในบทความของวารสารรามคำแหง ฉบับศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) ขอให้ผู้วิจัยในฐานะผู้ประพันธ์แสดงหลักฐานแนบมาในตอนส่งบทความ ทั้งนี้ ผู้ประพันธ์ (และคณะผู้ประพันธ์) เป็นผู้รับผิดชอบต่อผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับผู้เข้าร่วมวิจัย (หรืออาสาสมัคร) ในทุกกรณี

สารจากคณบดี

หน่วยส่งเสริมงานวิจัยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นหน่วยงานหนึ่งของคณะศึกษาศาสตร์ที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยของบุคลากรคณะศึกษาศาสตร์เพื่อการพัฒนาทางวิชาการ โดยการจัดทำวารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) ประจำปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2568) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายมหาวิทยาลัยรามคำแหงเพื่อมุ่งมั่นพัฒนาด้านคุณภาพทางวิชาการจนสามารถได้รับการรับรองเกณฑ์การประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 2 (TCI - 2)

ขอขอบคุณคณะกรรมการทุกท่านที่ร่วมระดมความคิดในการดำเนินงาน พร้อมทั้งจัดทำในทุกขั้นตอนของงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งได้รับความร่วมมือทางวิชาการจากหลายฝ่ายทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นผลให้บทความวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่เป็นข้อมูลทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา และเปิดโอกาสให้คณาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรได้นำผลงานทางวิชาการมาเผยแพร่ได้อีกช่องทางหนึ่ง

กระผมขออำนวยการให้คณะกรรมการทุกท่าน มีความเจริญงอกงามในชีวิตด้วยความสุข มีพลังกายพลังใจในอันที่จะพัฒนาวารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ให้ประสบความสำเร็จต่อไป และพัฒนาให้ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย และเป็นวารสารที่มีคุณค่าทางวิชาการตลอดไป

(รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐ วัฒนพานิช)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

บทบรรณาธิการ

วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) เป็นวารสารที่มีเป้าหมายในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและงานวิจัยด้านศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นเวทีทางวิชาการสำหรับนักวิจัย อาจารย์ นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป ได้แลกเปลี่ยนความรู้ แนวคิด และประสบการณ์ทางวิชาการที่มีคุณภาพ ทั้งนี้ วารสารอยู่ในฐานข้อมูล ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 2 ซึ่งสะท้อนถึงความมุ่งมั่นของคณะบรรณาธิการในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของวารสารอย่างต่อเนื่อง

สำหรับ วารสารปีที่ 6 ฉบับที่ 2 นี้ ได้รวบรวมบทความวิจัยและบทความวิชาการที่มีคุณค่า ซึ่งทุกบทความได้ผ่านกระบวนการพิจารณาอย่างเข้มงวดจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในศาสตร์ เพื่อให้มั่นใจในคุณภาพทางวิชาการ ความถูกต้อง และความน่าเชื่อถือของเนื้อหา คณะบรรณาธิการขอขอบคุณผู้เขียนบทความทุกท่านที่ให้ความไว้วางใจในการส่งผลงานมาตีพิมพ์ในวารสาร รวมทั้งขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิผู้ทรงเกียรติที่ได้สละเวลาให้ข้อเสนอแนะอันทรงคุณค่า ตลอดจนขอขอบคุณทีมงานบรรณาธิการทุกท่านที่ร่วมแรงร่วมใจในการจัดทำวารสารฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คณะบรรณาธิการมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาวารสารให้มีคุณภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการที่มีคุณค่าทั้งในระดับชาติและนานาชาติ และขอเชิญชวนนักวิจัย นักวิชาการ และผู้สนใจทุกท่านร่วมส่งบทความเพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการในฉบับต่อไป

(รองศาสตราจารย์ ดร.มานิกา วิเศษสาร)
บรรณาธิการ

ข้อเขียนที่ปรากฏในวารสารนี้ย่อมเป็นความคิดเห็นของผู้เขียนเรื่องนั้นโดยเฉพาะมิใช่เป็นทัศนะของ
กองบรรณาธิการหรือบรรณาธิการเสมอไป

ที่ปรึกษาบรรณาธิการ

อธิการบดี
รองอธิการบดีฝ่ายนโยบายและแผน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
ผู้อำนวยการสำนักพิมพ์
ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

รองศาสตราจารย์ ดร.มานิกา วิเศษสาธ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประจำกองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.ศรียา นิยมธรรม
ศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี สังข์ศรี
รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงศ์ มะโน
รองศาสตราจารย์ ดร.ชนะศึก นิชานนท์
รองศาสตราจารย์ ดร.นัตยา ปลัณธนานนท์
รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยวัฒน์ เกตุวงศา
รองศาสตราจารย์ ดร.รชชพร โกมลเสวิน
รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาภรณ์ สุดหนองบัว
รองศาสตราจารย์ ดร.อัจศรา ประเสริฐสิน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒน์ พรหมเพชร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรพิน สติรมน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บงกช ทองเอี่ยม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์น้ำเพชร เทชะบำรุง

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
มหาวิทยาลัยนเรศวร
มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
นักวิชาการอิสระ
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้จัดการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นนทิมา สิริเกียรติกุล

ฝ่ายศิลป์

อาจารย์เกียรติศักดิ์ ล้วนมงคล

ประจำกองจัดการ

นางสาวธนัชพร เกตุมณี
นางสาวเบญจรัตน์ รัตนกุล

เหรียญก

นางสาวพัชรา เข้มปัญญา

พิสูจน์ตัวอักษร

นางสาวรุ่งนภา โลเกศเสถียร

สถานที่พิมพ์

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240

สังกัดผู้ทรงคุณวุฒิประจำฉบับ ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

รองศาสตราจารย์ ดร.มานิกา วิเศษสาธ
รองศาสตราจารย์ ดร.ศยามน อินสอาด
อาจารย์ ดร.เพชร วิจิตรนาวัน

มหาวิทยาลัยรามคำแหง
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

รองศาสตราจารย์.ดร.ประพัฒน์ ลักษณะพิสุทธิ์

ข้าราชการเกษียณ (สังกัดเดิม จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร.กริธา พรหมเทพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

รองศาสตราจารย์ ดร.ศักรินทร์ ชนประชา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รองศาสตราจารย์ ดร.อังศรา ประเสริฐสิน

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

รองศาสตราจารย์ ดร.สรัญญา เชื้อทอง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

รองศาสตราจารย์ ดร.เอกนถน บางท่าไม้

มหาวิทยาลัยศิลปากร

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิสิษฐ์ ณ์ภูประเสริฐ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ ฉัตรมณีรุ่งเจริญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พินดา วราสุนันท์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตรีหญิง ดร.พนมพร พุ่มจันทร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ พรหมเพชร

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

อาจารย์ ดร.จตุรงค์ สว่างวงศ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

อาจารย์ ดร.กมลรัตน์ วงศ์ถาปัตย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

อาจารย์ ดร.ชินัน บุญเรืองรัตน์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

สารบัญ

การศึกษาความวิตกกังวลของนักกีฬาตะกร้อมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 48.....	1-12
กฤษฎา พุ่มพิน, วณัฐพงศ์ เบญจพงศ์	
ความสัมพันธ์ระหว่างความยืดหยุ่นผู้ฝึกสอนในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบผสมผสาน ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.....	13-22
เพ็ญฤทัย พุฒิคุณเกษม, สุทธิพร แทนทอง, ธีรรัตน์ ทิพย์จรสมธนา, สันยสิริ อินอุ่นโชติ	
ผลการใช้บอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.....	23-34
เอกวิชร พรจินดา, ศยามน อินสะอาด, สุพจน์ อิงอาจ	
วิธีวิทยาคว : การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบในฐานะข้อมูล TCI.....	35-51
สัณณิพัฒน์ งามเอก, จิรภัทร รวีภัทรกุล,	
การพัฒนาแบบจำลองและติดตามภาระงาน รายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญ.....	52-63
อนุพันธ์ ฉลุทอง, ธนวิชัย แสงนรินทร์, บุญรัตน์ แผลงศรี	
การศึกษาปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยไทยแห่งหนึ่ง	64-77
เจน ชวนชน, นันทปภัสร อ่ำบริสุทธ์	
ผลของโปรแกรมการปรึกษาออนไลน์รายบุคคลตามแนวคิดทฤษฎีเล่าเรื่องต่อการนิยมน ความสมบูรณ์แบบของพนักงานกลุ่มเจเนอเรชันวาย.....	78-91
สายใจ ไกรศรีสินสุข, เพ็ญนภา กุลนภาตล, วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์	

การศึกษาความวิตกกังวลของนักกีฬาตะกร้อมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 48

กฤษฎา พุ่มพิน¹, วณัฐพงศ์ เบญจพงศ์²

(วันรับบทความ: 19 กรกฎาคม 2566, วันแก้ไขบทความ: 13 พฤศจิกายน 2566, วันตอบรับบทความ: 6 ธันวาคม 2566)

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้เพื่อ (1) ศึกษาระดับความวิตกกังวลของนักกีฬาตะกร้อมหาวิทยาลัยรามคำแหงก่อนการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 48 (2) ศึกษาสาเหตุการเกิดความวิตกกังวลของนักกีฬาตะกร้อมหาวิทยาลัยรามคำแหงในการแข่งขันกีฬา ประชากรคือนักกีฬาตะกร้อมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่เข้าร่วมแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 48 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ (1) แบบทดสอบความวิตกกังวลตามสถานการณ์ (2) แบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้างเรื่องความวิตกกังวลของนักกีฬาตะกร้อมหาวิทยาลัยรามคำแหง เครื่องมือวิจัยทั้งสองได้หาคุณภาพเครื่องมือความตรงเชิงโครงสร้าง และความตรงเชิงเนื้อหาผ่านผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน มีดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.6-1.0

ผลการศึกษาพบว่า นักกีฬาตะกร้อมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีระดับความวิตกกังวลทางจิตใจก่อนการแข่งขันอยู่ในระดับต่ำ ($\mu = 15.3$, $\sigma = 4.791$) เช่นเดียวกับความวิตกกังวลทางร่างกาย ($\mu = 13.6$, $\sigma = 3.283$) นอกจากนี้ยังพบว่านักกีฬามีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ ($\mu = 14.6$, $\sigma = 7.161$) ผลการสัมภาษณ์ความวิตกกังวลสามารถจำแนกประเด็นได้ดังต่อไปนี้ (1) ลักษณะความวิตกกังวลพบว่า นักกีฬามีความวิตกกังวลต่ำเนื่องจากไม่คาดหวังผลการแข่งขันและมีประสบการณ์มาก (2) สาเหตุความวิตกกังวลได้แก่ ระยะเวลาในการฝึกซ้อม ทักษะการเล่นตะกร้อ และบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการแข่งขัน (3) นักกีฬามีการจัดการความวิตกกังวลด้วยการพูดคุยกับตนเองและสร้างจินตภาพการแข่งขันเพื่อสร้างความเชื่อมั่นก่อนลงสนามและในระหว่างการแข่งขัน นักกีฬาจะให้ความสำคัญกับสถานการณ์ที่จะมาถึงพร้อม ๆ กับการพูดคุยกับตนเองมากกว่าการทบทวนข้อผิดพลาดที่ผ่านมา

คำสำคัญ: ความวิตกกังวล, นักกีฬาตะกร้อ, กีฬามหาวิทยาลัย

ประเภทของบทความ: บทความวิจัย

การอ้างอิง:

กฤษฎา พุ่มพิน และวณัฐพงศ์ เบญจพงศ์. (2568). การศึกษาความวิตกกังวลของนักกีฬาตะกร้อมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 48. วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 6(2), 1-12.

¹อาจารย์ประจำภาควิชาพลานามัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ผู้รับผิดชอบบทความ)

e-mail: kritchaya.p@rumail.ru.ac.th

²อาจารย์ประจำภาควิชาพลานามัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

e-mail: w.benjaphong@rumail.ru.ac.th

A Study on the Anxiety of Takraw Athletes from Ramkhamhaeng University During the 48th National University Games in Thailand

Kritchaya Poompin¹, Wanatphong Benjaphong²

(Received Date: 19 July 2023; Revised Date: 13 November 2023; Accepted Date: 6 December 2023)

Abstract

This research aimed to achieve two primary objectives: (1) To investigate the anxiety levels among Ramkhamhaeng University Sepak Takraw athletes participating in the 48th University Games of Thailand, and (2) To analyze the underlying causes of anxiety among these athletes during the games. The study encompassed a population of 20 Ramkhamhaeng Sepak Takraw athletes. Research instruments consisted of (1) The Competition State Anxiety Inventory – 2 (CSAI-2) and (2) Structured interviews exploring situational anxiety experienced by the Ramkhamhaeng Sepak Takraw athletes. These tools underwent evaluation by three experts to determine item-objective congruence, achieving scores ranging between 0.6 and 1.0.

Results indicated that both the mental ($\mu = 15.3$, $\sigma = 4.791$) and physical ($\mu = 13.6$, $\sigma = 3.283$) dimensions of anxiety levels among Ramkhamhaeng Sepak Takraw athletes were low. Additionally, the study revealed that self-confidence also stood at a low level ($\mu = 14.6$, $\sigma = 7.161$). The qualitative analysis of anxiety interviews unveiled the following findings: (1) Athletes exhibited low anxiety levels attributed to their lack of outcome expectations and extensive experience; (2) Key sources of anxiety included training schedules, Sepak Takraw skills, and the competitive environment; (3) Athletes employed coping strategies such as positive self-talk and mental imagery to enhance self-confidence, focusing on present experiences rather than dwelling on past errors.

Keywords: Anxiety, Takraw athletes, National University Games

Type of Article: Research Article

Cite this article as:

Poompin, K., & Benjaphong, W. (2025). A study on the anxiety of Takraw athletes from Ramkhamhaeng University during the 48th National University Games in Thailand. *Ramkhamhaeng University Journal: Faculty of Education (Humanities and Social Sciences)*, 6(2), 1-12.

¹Lecturer of Department of Physical Education, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University (corresponding author)
e-mail: kritchaya.p@rumail.ru.ac.th

²Lecturer of Department of Physical Education, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University.
e-mail: w.benjaphong@rumail.ru.ac.th

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความสำเร็จ ชัยชนะ และรางวัลในการแข่งขันของนักกีฬาทุกชนิดกีฬา โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เหล่านี้ จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยที่หลากหลายในการสร้างกลยุทธ์การแข่งขันผ่านอุปสรรคต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้ อันได้แก่ ปัจจัยด้านศักยภาพของนักกีฬา ปัจจัยด้านนโยบายและการสนับสนุน ปัจจัยด้านการบริการและการจัดการทีม ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ และสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนปัจจัยด้านจิตวิทยาการกีฬา (Poompin, 2022) จากปัจจัยความสำเร็จที่กล่าวมาข้างต้นนั้นส่วนใหญ่เป็นปัจจัยที่สามารถกำหนด สร้างกลยุทธ์การแข่งขัน และแก้ไขอุปสรรคที่ขัดขวางความสำเร็จได้ โดยอาศัยประสบการณ์การแข่งขันของนักกีฬาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ยกเว้นปัจจัยทางจิตวิทยาการกีฬาที่มีลักษณะไม่แน่นอนและควบคุมให้เป็นไปตามแผนกลยุทธ์ได้ยาก สามารถผันผวนตามสถานการณ์ขณะทำการแข่งขันได้ง่าย จนอาจกล่าวได้ว่าเป็นปัจจัยที่มีความเสี่ยงขัดขวางความสำเร็จของการแข่งขันในระดับต้น ๆ เนื่องจากนักกีฬามักเกิดความวิตกกังวลและความเครียดได้ง่ายทั้งก่อนทำการแข่งขันและระหว่างทำการแข่งขัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการตระหนักรู้ในตนเอง การปรับตัวและทักษะการจัดการความเครียดของตัวนักกีฬาเอง กล่าวคือหากนักกีฬาปล่อยให้สถานการณ์มีอิทธิพลต่อกระบวนการทางจิตใจจนไม่สามารถจัดการความรู้สึกนั้นให้เป็นปกติได้จนทำให้การปฏิบัติทักษะหรือความสามารถและประสิทธิภาพทางการกีฬาลดลงได้ (Klomklieng, 2007) ความวิตกกังวลดังกล่าวข้างต้นแม้จะเกิดขึ้นกับนักกีฬาทุกคนแต่ความแตกต่างระหว่างบุคคลเช่น ระดับทักษะทางกีฬา ไหวพริบในการแก้ไขปัญหาตามสถานการณ์อาจส่งผลต่อความสามารถจัดการความวิตกกังวลที่แตกต่างได้ และความวิตกกังวลอาจมีระดับความวิตกกังวลที่เข้มข้นสูงขึ้น เมื่อเป็นการแข่งขันกีฬาประเภททีมที่จำเป็นต้องอาศัยทักษะความสามารถของผู้เล่นภายในทีม ความคุ้นเคยจากการฝึกซ้อมร่วมกัน ความร่วมมือกันในการแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าภายในทีม หากความผิดพลาดในการเล่นเกิดขึ้นทำให้อยู่สถานการณ์เป็นรองคู่แข่งอาจสร้างแรงกดดัน และเพิ่มระดับความวิตกกังวลที่สูงขึ้นได้

กีฬาตะกร้อซึ่งเป็นกีฬาประเภททีมที่ได้รับความนิยมในระดับสากลได้จัดการแข่งขันในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยมาเป็นระยะเวลายาวนานจนถึงการแข่งขันครั้งที่ 48 ดอกจานบ้านเชียงเกมส์ จังหวัดอุดรธานี โดยมีตัวแทนนักกีฬาจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เป็นผู้เข้าร่วมแข่งขันซึ่งส่วนใหญ่ประกอบไปด้วยนักกีฬาสโมสรเล่นที่ความชื่นชอบและมีทักษะทางกีฬาตะกร้อโดดเด่นเข้าร่วมแข่งขัน มหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นสถาบันการศึกษาหนึ่งที่มีนักกีฬาตะกร้อสนใจเข้าร่วมในการแข่งขันกีฬาในระดับอุดมศึกษา โดยมีทั้งนักกีฬาสโมสรเล่นที่มีประสบการณ์การแข่งขันน้อยไปจนถึงนักกีฬาที่มีประสบการณ์การแข่งขันในระดับจังหวัดและประเทศ ทั้งนี้ระดับทักษะและประสบการณ์ทางกีฬาที่แตกต่างกันตลอดจนนักกีฬามีเวลาฝึกซ้อมน้อยไม่สม่ำเสมอในการเล่นทีมส่งผลให้นักกีฬาเกิดความไม่มั่นใจในตนเอง ขาดไหวพริบในการแก้ปัญหาภายในทีมระหว่างแข่งขัน เกิดความวิตกกังวลเกี่ยวกับความสามารถของคู่ต่อสู้ การได้รับความบาดเจ็บ ความการทำผลงานได้ไม่เต็มที่ และความกลัวพ่ายแพ้ให้กับคู่ต่อสู้ผนวกเข้ากับความคาดหวังต่อการแข่งขันและผลรางวัล ทำให้นักกีฬาเกิดความวิตกกังวลต่อการแข่งขันในครั้งนี้ ด้วยเหตุนี้คณะวิจัยจึงมีความสนใจศึกษาระดับความวิตกกังวลของนักกีฬาตะกร้อมหาวิทยาลัยรามคำแหงก่อนการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 48 เพื่อเป็นข้อมูลให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักกีฬาตะกร้อของมหาวิทยาลัยรามคำแหงทราบถึงสาเหตุความวิตกกังวลและสภาวะจิตใจของนักกีฬาในระหว่างการแข่งขัน ตลอดจนเป็นข้อมูลในการจัดเตรียมทีมเพื่อพัฒนาศักยภาพทักษะกีฬาของนักกีฬาตะกร้อที่สูงขึ้นให้พร้อมต่อการแข่งขันในโอกาสต่อ ๆ ไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความวิตกกังวลของนักกีฬาตะกร้อรามคำแหงก่อนการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 48
2. เพื่อศึกษาสาเหตุการเกิดความวิตกกังวลของนักกีฬาตะกร้อรามคำแหงในระหว่างการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 48

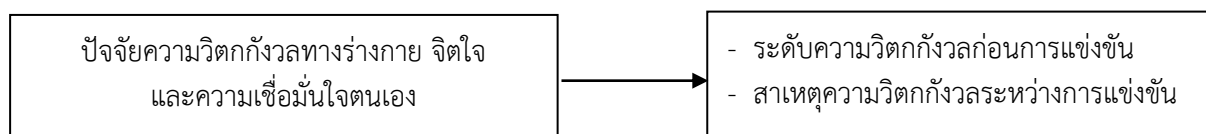
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความวิตกกังวลในของนักกีฬาสามารถเกิดขึ้นได้ตั้งแต่ก่อนการแข่งขัน ระหว่างการแข่งขัน หรือแม้กระทั่งสิ้นสุดการแข่งขัน โดย Somnil (2015) ได้จำแนกประเภทความวิตกกังวลของนักกีฬาไว้สองประเภทได้แก่ (1) ความวิตกกังวลที่เป็นลักษณะนิสัยของนักกีฬา (Trait Anxiety หรือ A-trait) ความกังวลนี้เกิดขึ้นตามบุคลิกภาพของนักกีฬาเกิดขึ้นได้บ่อยและคาดเดาได้ง่ายตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และ (2) ความวิตกกังวลเฉพาะสถานการณ์ (State Anxiety หรือ A-State) เป็นความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นที่จากความคิดและอารมณ์ในสถานการณ์นั้น ๆ เมื่อบุคคลประเมินว่าเหตุการณ์นั้นเกินความสามารถที่ตนมีอยู่

การทดสอบระดับความวิตกกังวลของนักกีฬาสามารถด้วยแบบทดสอบความวิตกกังวลตามสถานการณ์ (Competitive State Anxiety Inventory-2: CSAI-2) โดย Martens (1977) จำแนกการทดสอบออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ความตึงเครียดทางจิตใจ ร่างกาย และความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งประกอบไปด้วยข้อคำถาม 27 ข้อ การประเมินระดับความวิตกกังวลมีค่าคะแนนระหว่าง 9 คะแนนซึ่งหมายถึงมีความวิตกกังวลต่ำไปจนถึงระดับคะแนน 36 คะแนนซึ่งหมายถึงมีระดับความวิตกกังวลสูง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ความวิตกกังวลของนักกีฬาระหว่างมหาวิทยาลัยรามคำแหงในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 48 ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวล การจัดการความเครียด และจิตวิทยาทางการกีฬา เพื่อกำหนดตัวแปรต้นและตัวแปรตามที่ต้องการศึกษาตามกรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ความวิตกกังวลของนักกีฬาระหว่างมหาวิทยาลัยรามคำแหงในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 48 เป็นงานวิจัยทั้งปริมาณและคุณภาพเพื่อศึกษาระดับความวิตกกังวลและการจัดการความวิตกกังวลของนักกีฬาระหว่างมหาวิทยาลัยที่มีต่อการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 48 โดยมีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ผู้เข้าร่วมการวิจัย คือ นักกีฬาระหว่างมหาวิทยาลัยรามคำแหงในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 48 จำนวน 20 คน

2. เครื่องมืองานวิจัย

2.1 แบบทดสอบความวิตกกังวลตามสถานการณ์ของนักกีฬาระหว่างมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 48 ผู้วิจัยได้ดัดแปลงข้อคำถามจากแบบทดสอบความวิตกกังวลตามสถานการณ์ (Competitive State Anxiety Inventory-2: CSAI-2) ของ Martens (1977) และจัดระดับความวิตกกังวลของนักกีฬา เป็น 3 ระดับได้แก่ ความวิตกกังวลระดับต่ำมีค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 9-17 คะแนน ความวิตกกังวลระดับปานกลางมีค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 18-26 คะแนน และความวิตกกังวลระดับสูงมีค่าคะแนนตั้งแต่ 27 คะแนนขึ้นไป โดยมีการหาคุณภาพเครื่องมือความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ผ่านผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน มีดัชนี

ความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.66-1.00 และมีการตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันมีค่าเท่ากับ 0.83

2.2 แบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง (structure interview) เรื่องความวิตกกังวลตามสถานการณ์ของนักกีฬาตะกร้อมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 48 โดยมีการหาคุณภาพเครื่องมือความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ด้วยการตรวจสอบเชิงเหตุผลจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านมีดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.66-1.00

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 คณะผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามความวิตกกังวลตามสถานการณ์ของนักกีฬาตะกร้อมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 48 ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณที่ถูกวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ที่ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป และสถิติสหสัมพันธ์เพียร์สันเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีผลต่อระดับความวิตกกังวล

3.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาการจัดการความวิตกกังวลของนักกีฬาตะกร้อมหาวิทยาลัยระหว่างการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 48 ถูกวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธีการสามเส้า (triangulation method)

ผลการวิจัย

ความวิตกกังวลของนักกีฬาตะกร้อมหาวิทยาลัยรามคำแหงก่อนการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 48 ข้อมูลทั่วไปของประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 60 และเพศชาย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 40 โดยนักกีฬาตะกร้อมีอายุเฉลี่ย 22.3 ปี โดยส่วนใหญ่ อายุ 27 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20 รองลงมา อายุ 22 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15 ซึ่งมีจำนวนเท่ากับนักกีฬาที่มีอายุ 18 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15 เช่นเดียวกัน เมื่อสำรวจถึงประสบการณ์การแข่งขันสูงสุดพบว่านักกีฬาส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์การแข่งขันตะกร้อกีฬาแห่งชาติ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 45 รองลงมามีประสบการณ์การแข่งขันสูงสุดจากการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 40 นอกจากนี้นักกีฬามีประสบการณ์แข่งขันในระดับซีเกมส์ 1 คน ซึ่งแชมป์ประเทศไทย 1 คน และกีฬาเยาวชนแห่งชาติ 1 คน คิดเป็นร้อยละระดับละ 5 ตามลำดับ

1. ระดับความวิตกกังวลของนักกีฬาตะกร้อมหาวิทยาลัยรามคำแหงก่อนการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 48

ตารางที่ 1

ผลการวัดระดับความวิตกกังวลของนักกีฬาตะกร้อมหาวิทยาลัยรามคำแหงก่อนการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 48

ด้านของความวิตกกังวล	μ	σ	ระดับความวิตกกังวล
ความวิตกกังวลทางจิตใจ	15.3	4.791	ต่ำ
ความวิตกกังวลทางร่างกาย	13.6	3.283	ต่ำ
ความเชื่อมั่นในตนเอง	14.6	7.161	ต่ำ

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาตะกร้อมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีระดับความวิตกกังวลทางจิตใจอยู่ในระดับต่ำ ($\mu = 15.3$, $\sigma = 4.791$) ความวิตกกังวลทางร่างกายระดับต่ำ ($\mu = 13.6$, $\sigma = 3.283$) นอกจากนี้ ยังพบว่านักกีฬามีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำเช่นกัน ($\mu = 14.6$, $\sigma = 7.161$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2

ความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลทางจิตใจ ร่างกาย และความเชื่อมั่นในตนเอง

	ตัวแปร	จิตใจ	ร่างกาย	เชื่อมั่นในตนเอง
จิตใจ		1.00	.741**	.232
ร่างกาย			1.00	-.060
เชื่อมั่นในตนเอง				1.00

** $p < .01$

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ระดับความวิตกกังวลทางด้านจิตใจและความวิตกกังวลทางร่างกาย มีความสัมพันธ์ โดยมีความสัมพันธ์ .741 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในขณะที่เดียวกันกลับพบว่าความเชื่อมั่นในตนเองไม่มีความสัมพันธ์ทั้งความวิตกกังวลทางจิตใจและร่างกาย

2. การเกิดการความวิตกกังวลของนักกีฬาตะกร้อรามคำแหงระหว่างการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 48

คณะผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์นักกีฬาตะกร้อมหาวิทยาลัยรามคำแหงในประเด็นความวิตกกังวลของตนเองที่นำไปสู่การจัดการความวิตกกังวลขณะเผชิญ (state anxiety) โดยคณะผู้วิจัยค้นพบประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 ลักษณะความวิตกกังวลของนักกีฬา

ความวิตกกังวลก่อนการแข่งขันในระดับต่ำของนักกีฬาตะกร้อที่ปรากฏตามตารางที่ 1 สามารถจำแนกความรู้สึกของนักกีฬาได้สองประเด็นดังต่อไปนี้

1) ความไม่คาดหวังผลการแข่งขัน

ความไม่คาดหวังจากผลการแข่งขันที่จะเกิดขึ้นจึงทำให้มีระดับความวิตกกังวลที่น้อยเมื่อต้องทำการแข่งขัน โดยนักกีฬา ก. ได้อธิบายความรู้สึกว่า “ในทุก ๆ วัน คือ ทำเต็มที่แล้วรู้สึกว่ามีอะไรจะเสียแล้ว ไม่ว่าจะอะไรจะเกิดก็ต้องเกิด เอาเป็นว่าเล่นให้สนุกในทุกๆครั้งที่ลงสนามดีกว่า” เช่นเดียวกับนักกีฬา อ. ที่ได้อธิบายถึงความรู้สึกว่า “รู้สึกว่ามันเต็มที่ในทุก ๆ ครั้งที่แข่งครับพอมาถึงรอบมหกรรมก็รู้สึกประหลาดใจกับตัวเองเหมือนกันที่มาถึงรอบนี้ได้” ซึ่งสอดคล้องกับคำอธิบายของ นักกีฬา ข. ที่กล่าวว่า “ก็ทำให้เต็มที่ครับ แพ้ชนะคือประสบการณ์ในการพัฒนาตัวเอง”

จากคำสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่านักกีฬามีได้ตั้งเป้าหมายความสำเร็จในการแข่งขันแต่มุ่งเน้นการเข้าร่วมอย่างเต็มศักยภาพของตนเองเพื่อเก็บเกี่ยวประสบการณ์ในการแข่งขันตะกร้อจึงทำให้มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการแข่งขันต่ำ

2) นักกีฬามีประสบการณ์มาก

ปัจจัยหนึ่งที่มีความกังวลเกิดขึ้นได้น้อยเพราะการคุ้นชินสนามการแข่งขันของนักกีฬา การรู้จักจุดเด่นและจุดแข็งของคู่แข่ง ทำให้นักกีฬาวางแผนและกำหนดกลยุทธ์การแข่งขันได้ง่ายมากขึ้นลดการคาดเดาเกมการแข่งขันที่ไม่แน่นอนได้ โดย นักกีฬา ข. ได้กล่าวว่า “นักกีฬาตะกร้อหลาย ๆ คนเป็นเพื่อนกันมาก่อน เคยซ้อมด้วยกันก็พอจะจับทางการเล่นได้เลยทำให้รู้ว่าจะทำคะแนนได้ตรงไหนแล้วก็รู้ด้วยว่าต้องเน้นการเล่นแบบไหนที่จะอุดจุดด้อยของทีมได้” นอกจากนี้ ความสามัคคีและความเชื่อใจกันภายในทีมเป็นสิ่งสำคัญทำให้ที่ช่วยความกังวลในการแข่งขันลงได้ โดยนักกีฬา ง. กล่าวว่า “การวางตัวผู้เล่นในแต่ละตำแหน่งตามความถนัดมันทำให้เราเบาใจได้ว่าถ้าลูกมาทางนั้นหรือในสถานการณ์แบบนั้นเราหรือเพื่อนเราจะต้องทำยังไง” นักกีฬา ข. ได้อธิบายในทิศทางเดียวกับนักกีฬา ง. ว่า “หนูแข่งประเภทคู่หนูค่อนข้างโชคดีที่คู่ของหนูเค้าถนัดประเภทนี้แล้วเค้าก็เก่งมากเรื่องการแก้ลูกเสิร์ฟหนูเลยค่อนข้างมั่นใจว่าตัวเองจะเล่นตามลูกที่เพื่อนแถมมาให้ได้”

จากคำสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่านักกีฬาที่มีประสบการณ์การแข่งขันมักมีความคุ้นชินกับสนามและบรรยากาศการแข่งขัน ตลอดจนการรู้จักคู่แข่งทั้งในรูปแบบความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือเคยทำการแข่งขันกันมาก่อน ทำให้ทราบถึงวิธีการเล่น จุดเด่น จุดด้อยของฝ่ายตรงข้าม ประสบการณ์ที่สะสมมาดังที่กล่าวข้างต้นนี้จึงทำให้นักกีฬามีความวิตกกังวลต่อการแข่งขันอยู่ในระดับต่ำ

2.2 สาเหตุการเกิดความวิตกกังวล

แม้ว่าความวิตกกังวลของนักกีฬาโดยภาพรวมจะอยู่ในระดับต่ำ แต่นักกีฬาทุกคนยังคงมีความวิตกกังวลก่อนการแข่งขันจะเริ่มขึ้นต่อเนื่องไปถึงช่วงเวลาระหว่างการแข่งขัน โดยให้นักกีฬาได้อธิบายถึงสาเหตุของความวิตกกังวลต่อการแข่งขันดังต่อไปนี้

1) ระยะเวลาในการฝึกซ้อม

นักกีฬาตะกร้อมหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นนักศึกษาจากหลากหลายสาขาวิชาและมีนักศึกษาปริญญาตรีในระดับชั้นปีที่ 1-4 ตลอดจนนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา จึงมีเวลาเรียนและตารางฝึกซ้อมที่ไม่ตรงกัน ส่งผลให้การรวมตัวในการฝึกซ้อมเป็นไปได้ยาก โดยนักกีฬา ป. ได้อธิบายว่า “เวลาเรียนไม่ค่อยตรงกันครับ บางทีเรามาก่อนก็ซ้อมก่อนเพราะถ้ารอมาครบก็อาจจะหมดเวลาซ้อม คราวนี้พอมาครบกันคนที่ซ้อมก่อนก็หมดแรงแล้วครับ ตอนซ้อมทีมก็เลยไม่ค่อยได้เต็มที่เท่าไร” อีกประเด็นหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาในการฝึกซ้อมของนักกีฬาคือการหารายได้ในระหว่างเรียน โดยนักกีฬา ญ. ยังกล่าวว่า “นอกจากเรียนแล้วหนูต้องทำงานไปด้วยเพราะต้องหาค่าเทอมกับค่าใช้จ่ายแต่ละเดือนเลยมีเวลาซ้อมน้อยแต่ถ้าว่างก็จะรีบมาซ้อมเลยล่ะ” ในขณะเดียวกันยังมีนักกีฬาตะกร้อบางคนที่ไม่สามารถมาซ้อมร่วมกับสมาชิกคนอื่นได้เนื่องจากต้องเก็บตัวฝึกซ้อมในฐานะตัวแทนทีมชาติไทยทำให้มีโอกาสในการฝึกซ้อมเพื่อวางแผนกลยุทธ์การแข่งขันและทำความเข้าใจวิธีการเล่นของสมาชิกในทีม โดยนักกีฬา อ. ได้อธิบายว่า “หนูต้องเก็บตัวโอกาสที่จะมาซ้อมกับเพื่อนๆมันเป็นไปได้น้อยมาก แต่อาศัยว่าได้ฝึกซ้อมกับสมาคมแต่ก็จะกังวลเรื่องที่เราเข้าคู่หรือลงทีมกลัวจะไม่รู้จังหวะกัน” เช่นเดียวกับนักกีฬา ส. ที่กล่าวว่า “วันทีหนึ่ง ๑ ซ้อมคือหนูมีเรียนทั้งวัน พอวันอื่น ๆ ก็ไปเก็บตัวมีโอกาสได้ซ้อมกับทีมน้อยมาก ๆ เลยล่ะ มันเลยทำให้เราต้องซ้อมหนักเพราะวิธีการไปแข่งทีมชาติ กับแข่งในกีฬามหาวิทยาลัยเราเล่นคนละแบบกันอีกอย่างต้องเดาทางคนในทีมเราด้วยว่าจะมาแบบไหน ก็กังวลเรื่องพวกนี้มาก ๆ กลัวลงสนามแล้วไม่เข้าหากันมันจะแพ้เอา”

นอกจากภารกิจของนักกีฬาไม่ค่อยตรงกันจนเป็นอุปสรรคในการฝึกซ้อมทีมแล้ว ระยะเวลาการเปิด-ปิดอาคารและตารางการใช้สนามฝึกซ้อมถือเป็นอีกข้อจำกัดหนึ่งที่นักกีฬาส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยนักกีฬา ท. ได้กล่าวว่า “มีหลายกีฬาใช้ฝึกซ้อมที่เดียวกันเลยต้องแบ่ง ๆ กันใช้ แล้วเราได้ช่วงเวลาที่เราได้มันเป็นช่วงกลุ่มแรก ๆ ที่ใช้สนาม พอทุกคนเลิกเรียนครบแล้วบางทีก็หมดเวลาใช้สนามแล้วก็ต้องให้กีฬาอื่นใช้สนามซ้อมแทน” เช่นเดียวกับนักกีฬา ว. ได้อธิบายถึงความวิตกกังวลที่เกิดจากระยะเวลาการซ้อมว่า “ผมเลิกเรียนเข้ามาไม่ค่อยทันซ้อม กังวลเรื่องลงสนามเหมือนกันครับ”

จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่าบทบาทหน้าที่ของนักกีฬาที่แตกต่างกันรวมไปถึงข้อจำกัดของการใช้สถานที่เพื่อการฝึกซ้อม เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความวิตกกังวลในเบื้องต้นจนส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการเล่นทีม

2) ความวิตกกังวลเกี่ยวกับทักษะตะกร้อ

ความวิตกกังวลเกี่ยวกับทักษะตะกร้อเป็นสาเหตุที่เกิดขึ้นกับนักกีฬาส่วนใหญ่จนบั่นทอนความมั่นใจก่อนทำการแข่งขันได้ง่ายที่สุด โดยสาเหตุเกิดจากนักกีฬาถูกวางให้เล่นในตำแหน่งที่ตนเองมีความถนัดน้อย ทำให้นักกีฬาเกิดความไม่มั่นใจในการเปิดเกมรุกและการตั้งรับลูกจากฝ่ายตรงข้ามจนเกิดความกังวลว่าตนเองจะทำให้ทีมเสียคะแนนจนฝ่ายตรงข้ามทำคะแนนนำไปได้ ดังที่ นักกีฬา น. ได้กล่าวถึงเหตุการณ์ก่อนการแข่งขันว่า “มีอยู่วันหนึ่งโค้ชบอกหนูว่าต้องเล่นคนละตำแหน่งที่เล่นในรอบที่แล้ว พอรู้ก็ค่อนข้างกังวลเหมือนกันเพราะกลัวว่าจะเป็นเราที่ทำลูกเสีย แล้วก็พาลคิดไปว่าถ้ามาเสียช่วงแต้มท้าย ๆ จะทำไง” ขณะเดียวกันนักกีฬาบางคนมีความคาดหวังในตนเองเกี่ยวกับทักษะตะกร้อที่ฝึกซ้อมมาว่าจะสามารถแก้ไขสถานการณ์ในระหว่างแข่งขันได้ ความคาดหวังเหล่านี้ได้

เปลี่ยนเป็นความวิตกกังวลของตัวนักกีฬาเองว่าจะเกิดความผิดพลาดไปจากที่ซ้อมจนไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ตอนนั้นได้ ดังที่ นักกีฬา ม. ได้อธิบายว่า "คิดว่าตัวเองซ้อมมาดีนะคะ ถ้ามั่นใจใหม่ก็มั่นใจคะ แต่ว่าก็เกร็ง ๆ กลัวมันจะพลาดคะก็เลยคิดไปต่อว่าถ้าพลาดแล้วจะคุมเกมอยู่หรือเปล่า" ซึ่งความวิตกกังวลนี้มักจะเกิดขึ้น เมื่อใกล้เวลาที่ต้องทำการแข่งขัน นอกจากนี้คาดหวังจากบุคคลรอบข้างยังสามารถสร้างความวิตกกังวลให้กับนักกีฬาได้เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะความคาดหวังจากผู้ฝึกสอน สมาชิกในทีม ตลอดจนนักกีฬาฝ่ายตรงข้ามที่เคยรับรู้ หรือมีประสบการณ์แข่งขันกันมาก่อน นักกีฬา บ. กล่าวว่า "ในการแข่งขันครั้งที่ผ่าน ๆ มาหนูค่อนข้างจะท้อปฟอร์มแต่หนูทิ้งตะกร้อไปเพราะว่าอยากเรียนจบจนตอนนี้กลับมาเล่นอีกทีนี้มันก็ไม่เหมือนเดิมแล้ว แต่ทุกคนก็ยังเข้าใจว่าหนูยังเล่นได้ ไม่ต่างจากเดิม ก็กังวลคะเพราะว่ารู้ตัวดีกว่าเล่นได้ไม่เหมือนเดิมก็กลัวทำคนรอบตัวผิดหวังเหมือนกัน"

ความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นจากทักษะของนักกีฬาแสดงให้เห็นว่านักกีฬามีความกังวลเกี่ยวกับทักษะการเล่นตะกร้อของตนเองก่อนเริ่มทำการแข่งขันซึ่งอาจเป็นอิทธิพลต่อการระดับความกังวลที่เพิ่มมากขึ้นในขณะที่ทำการแข่งขันจนทำให้ นักกีฬาไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้หากการจัดการความวิตกกังวลในตนเองขาดประสิทธิภาพ

3) บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการแข่งขัน

นักกีฬาตะกร้อมหาวิทยาลัยรามคำแหงทำการฝึกซ้อมที่อาคารกีฬาภายในมหาวิทยาลัยรามคำแหงเท่านั้นจึงทำให้คุ้นชินต่อสถานที่ที่ตนเองฝึกซ้อมมา แต่เมื่อเข้าสู่สถานการณ์การแข่งขันจริงภายนอกมหาวิทยาลัยนักกีฬามักเกิดความประหม่ากับสถานที่การแข่งขัน นักกีฬาตะกร้อส่วนใหญ่ให้ความเห็นไปในทางเดียวกันถึงโอกาสในการทำคะแนนมักไม่คุ้นชินกับแสงไฟ หรือตำแหน่งของไฟที่กระทบสายตาจนกลายเป็นความวิตกกังวลในขณะที่ทำการแข่งขัน นักกีฬา ย. อธิบายว่า "หลายครั้งมากที่ผมเห็นช่องว่างในการทำแต้มแต่ว่าพอจะทำขึ้นแบ็ค เหย่งหน้าขึ้นดูลูกแสงไฟมันเข้าตาจนผิดจังหวะไป" เช่นเดียวกับนักกีฬา ฉ. ได้อธิบายว่า "หนูว่าแสงไฟมันทำให้หนูไม่ค่อยมั่นใจเวลาจะเตะลูก มันมีอยู่วันหนึ่งหนูคิดว่าลูกนี้หนูเตะข้ามไปเค้าไม่น่าจะแก้เกมได้ แต่แสงมันเข้าตาจนกลายเป็นลูกหยอด เค้าแก้เกมกลับมาได้เฉยเลย แล้วหลังจากครั้งนั้นเรื่องแสงมันก็จะวน ๆ อยู่ในหัวตลอดเลย" ในทำนองเดียวกัน นักกีฬา ข. ได้กล่าวว่า "ก่อนจะเริ่มเล่นจะลุ้นนิด ๆ ว่าจะได้ฝั่งไหน เพราะว่าถ้าได้ฝั่งที่แสงมันเข้าจากข้างนอกบวกกับแสงไฟอีกเกมนั้นจะเริ่มเครียดนิด ๆ แล้วถ้าเกมแรกเล่นไม่ดี เกมสองที่เปลี่ยนฝั่งก็ต้องมานั่งไล่ให้ชนะแล้วแก้เกมให้ได้ พอเปลี่ยนมาฝั่งเดิมคราวนี้ลุ้นหนักเลย"

จากคำสัมภาษณ์ข้างต้นแสดงให้เห็นว่าบริบททางสิ่งแวดล้อมเช่นทิศทางของแสงที่ส่องกระทบกับสนามและนักกีฬา หรือ ตำแหน่งติดตั้งหลอดไฟภายในสนาม มีผลต่อประสิทธิภาพการแข่งขันของนักกีฬาซึ่งก่อให้เกิดความวิตกกังวลในระหว่างการแข่งขันได้

2.3 การจัดการความวิตกกังวล

เมื่อนักกีฬาตะกร้อตระหนักได้ถึงความวิตกกังวลของตนเองนักกีฬาส่วนใหญ่จะใช้วิธีพูดคุยกับกับตนเองเพื่อเรียกความเชื่อมั่นในตนเองให้ได้มากที่สุด กล่าวคือ หากความวิตกกังวลนั้นเกิดขึ้นก่อนการแข่งขันจะเริ่มนักกีฬาจะบอกกับตนเองว่าตนเองมีความสามารถ หรือต้องทำได้ โดย นักกีฬา ญ. ได้กล่าวว่า "ปกติเวลาหนูลงสนามจะตื่นเต้นมาก ๆ แต่หนูจะบอกตนเองว่า เราทำได้ เหมือนสะกดจิตตัวเองไปเลย" เช่นเดียวกับนักกีฬา ม. ที่จะบอกตัวเองก่อนเริ่มการแข่งขันเสมอว่า "เราเคยทำได้วันนี้เราก็คงทำได้" นอกจากนี้นักกีฬาบางคนนอกจากจะพูดคุยกับตนเองแล้วยังมีการใช้จินตภาพในการแข่งขันร่วมด้วย ดังเช่น นักกีฬาได้กล่าวว่า "บอกตนเองว่าทำได้แล้วก็นึกภาพตามด้วยว่าตอนลงสนามไปเราจะเล่นท่าไหนแบบไหนที่จะให้ได้แต้ม แบบคิดเอาไว้เลยว่าเกมนี้นี้จะต้องได้เล่นลูกประมาณนี้ ก็รู้สึกอีกเหมือนกัน"

ในสถานการณ์ที่นักกีฬาตกเป็นรองหรือทำให้ฝ่ายตรงข้ามคะแนนนำไปได้ นักกีฬาส่วนใหญ่ยังคงใช้วิธีพูดคุยกับกับตนเองเช่นเดียวกับก่อนการแข่งขัน โดย นักกีฬา ข. เล่าถึงสถานการณ์ที่มีความวิตกกังวลว่า "ถึงตอนนั้นต้องต้องบอกตัวเองว่าต้องมั่นใจ ต้องทำลูกต่อไปให้ได้นะ" เช่นเดียวกับนักกีฬา อ. ที่กล่าวว่า "พอลูกเสียก็ขอโทษ

เพื่อนคนอื่น และก็บอกตัวเองว่าต้องทำให้ได้ ต้องได้เท่านั้น” นอกจากนี้ นักกีฬา ย. ยังได้อธิบายเพิ่มเติมอีกว่า “เวลาเสียแต้มก็จะไม่โทษกันเพราะมันจะยิ่งเครียด แต่จะบอกว่าไม่เป็นไรเอาใหม่ ๆ ทุก ๆ คนจะพูดแบบนี้กันเสมอ มันก็เลยทำให้คลายเครียดไปได้บ้าง” เมื่อสอบถามถึงการตระหนักรู้ถึงความวิตกกังวลระหว่างการแข่งขัน นักกีฬาทุกคนให้สัมภาษณ์ไปในทิศทางเดียวกันว่ามีความรู้สึกว่าการแข่งขันน้อยกว่าก่อนการแข่งขัน เนื่องจากทำให้ความสนใจกับสถานการณ์ตรงหน้ามากกว่าจนไม่ได้นึกถึงว่าตนเองรู้สึกอย่างไรแต่มุ่งเป้าไปที่ความสำเร็จที่ปรารถนา ดังเช่น นักกีฬา ก. ได้อธิบายถึงความรู้สึกว่า “พอลงสนามก็ลืมทุกอย่างเลยใจจ้องแต่ลูกกับวิธีการก้าวเท้าของอีกฝ่ายนี่อยู่ ถ้าเสียก็แค่บอกคนอื่นว่าช่างมัน” ในทำนองเดียวกัน นักกีฬา จ. กล่าวว่า “เวลาอยู่ในสนามแล้วหนูเหมือนหลุดไปอยู่อีกโลกเลยแบบว่าสะกดจิตไว้ว่าต้องชนะ ๆ”

จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่านักกีฬาใช้วิธีการพูดคุยกับตนเอง และสร้างจินตภาพการแข่งขันเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ตนเองก่อนลงสนาม นอกจากนี้ ในระหว่างการแข่งขันนักกีฬาจะให้ความสำคัญกับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปมากกว่าการทบทวนข้อผิดพลาดที่ผ่านมาพร้อม ๆ กับการพูดคุยกับตนเองเพื่อสร้างความมั่นใจและลดความวิตกกังวลในระหว่างการแข่งขัน

การอภิปรายผล

การศึกษาระดับความวิตกกังวลของนักกีฬาตะกร้อรามคำแหงก่อนการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 48 พบว่า นักกีฬาตะกร้อมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีระดับความวิตกกังวลทางจิตใจ ร่างกายและความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับต่ำ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าความวิตกกังวลทางร่างกายในระดับต่ำ ($\mu = 13.6, \sigma = 3.283$) เป็นไปในทิศทางเดียวกับการศึกษาของ Puangsatit (2010) ที่ศึกษาความวิตกกังวลของนักกีฬาแบดมินตันพบว่านักกีฬามีระดับความวิตกกังวลทางกายอยู่ในระดับต่ำ ระดับความวิตกกังวลทางร่างกายและความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับการศึกษาของ Salang (2018) ที่ศึกษาความวิตกกังวลของนักกีฬาบาสเกตบอลพบว่านักกีฬามีระดับความวิตกกังวลทางกายอยู่ในระดับต่ำระดับความวิตกกังวลทางร่างกายและความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง อาจกล่าวได้ว่าระดับความวิตกกังวลที่ต่ำเกิดขึ้นจากนักกีฬา ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการแข่งขันจึงทำให้สามารถจัดการกับความวิตกกังวลทางร่างกายของตนเองได้ แต่เมื่อพิจารณาระดับความวิตกกังวลทางจิตใจกลับพบว่าอยู่ในระดับต่ำ ($\mu = 15.3, \sigma = 4.791$) ทั้งนี้อาจเกิดขึ้นเนื่องจากนักกีฬาตะกร้อมหาวิทยาลัยรามคำแหง ส่วนใหญ่ตระหนักถึงจุดเด่นและจุดอ่อนทางทักษะตะกร้อของตนเองเป็นอย่างดี ผนวกกับมีประสบการณ์ในการแข่งขันจึงสามารถจัดการความวิตกกังวลทางจิตใจของตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Limnararat (2022) ที่อธิบายว่า สมรรถภาพทางจิตใจของนักกีฬาในขณะทำการแข่งขันหากนักกีฬาสามารถควบคุมตนเองจากความวิตกกังวลได้แสดงให้เห็นว่านักกีฬาที่มีสมรรถภาพทางจิตใจสูงจะสามารถเอาชนะการแข่งขันได้แม้ว่านักกีฬาจะมีทักษะและสมรรถภาพทางกายที่เท่ากัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษา Puangsatit (2010) และ Salang (2018) ดังที่กล่าวมาข้างต้น นอกจากนี้จากการศึกษายังพบว่า ความเชื่อมั่นในตนเองของนักกีฬาตะกร้อมหาวิทยาลัยรามคำแหงอยู่ในระดับต่ำ ($\mu = 14.6, \sigma = 7.161$) ทั้งนี้อาจเกิดจากระยะเวลาที่มีจำกัดและตารางฝึกซ้อมของนักกีฬาที่ไม่ตรงกันทำให้บั่นทอนความเชื่อมั่นในการเล่นทีมตามที่ Butt et al. (2015) ได้ศึกษาผลของความวิตกกังวลที่มีต่อความสามารถของนักกีฬาผลการศึกษาพบว่า นักกีฬาส่วนใหญ่ขาดความมั่นใจก่อนเริ่มการแข่งขันและนักกีฬาจะมีความกังวลเกี่ยวกับการถูกตำหนิหรือความผิดพลาด ที่จะเกิดขึ้นจากความสามารถของตนเอง

เมื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองตัวแปรพบว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวก กล่าวคือ หากจิตใจของนักกีฬามีระดับความวิตกกังวลย่อมส่งผลให้ร่างกายเกิดสภาวะตึงเครียดไปด้วย ในทางกลับกันหากนักกีฬาที่มีความกังวลต่ำร่างกายจะมีความผ่อนคลาย ทั้งนี้สาเหตุของระดับความวิตกกังวลทั้งทางด้านจิตใจและร่างกายอยู่ในระดับต่ำสามารถจำแนกได้ 2 ประเด็นดังนี้ (1) นักกีฬาตระหนักรู้ความสามารถของตนเองและทำการแข่งขันให้เต็มตามศักยภาพของตนเอง มุ่งเน้นให้ตนเองรู้สึกสนุกสนานกับการแข่งขัน และเรียนรู้ถึงจุดเด่นจุดด้อยของตนเองโดยไม่

คาดหวังถึงผลการแข่งขัน ซึ่งสอดคล้องตามที่ Chon (n.d.) ได้อธิบายว่า ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักกีฬาเกิดความคาดหวังได้นั้นคือคุณภาพของการเล่นกีฬาของนักกีฬา ดังนั้น เมื่อนักกีฬารามคำแหงเปรียบเทียบความสามารถของตนเองกับนักกีฬาทิมอื่น ๆ ทำให้เกิดการตระหนักรู้ถึงระดับความสามารถของตนเองได้ และไม่ส่งผลให้เกิดความหวังได้รับชัยชนะสูงสุดแต่กลับมุ่งประเด็นไปสู่การเก็บเกี่ยวประสบการณ์และการพัฒนาตนเองในอนาคตแทน (2) นักกีฬาที่มีประสบการณ์มากมักคุ้นชินกับการแข่งขันและรู้จักจุดเด่นจุดด้อยของนักกีฬาฝ่ายตรงข้ามจึงสามารถกำหนดกลยุทธ์การแข่งขันและแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Soisangthong (1991) เรื่องความวิตกกังวลของนักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาวินัยพลศึกษาแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 16 พบว่านักกีฬามีความวิตกกังวลอยู่ในระดับปานกลางเพราะนักกีฬาส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการแข่งขันมาก่อนแล้ว ทำให้นักกีฬาทราบระดับความสามารถของคู่แข่งจึงไม่ทำให้เกิดความเครียดกับนักกีฬามากนัก

ผลการสัมภาษณ์พบว่า ปัจจัยที่ยังคงทำให้นักกีฬาเกิดความวิตกกังวลได้แก่ (1) ระยะเวลาในการฝึกซ้อม เพราะบทบาทหน้าที่ของนักกีฬาที่แตกต่างกันรวมไปถึงข้อจำกัดของการใช้สถานที่เพื่อการฝึกซ้อม ซึ่งการศึกษาของ Poompin (2022) ได้อธิบายถึงปัจจัยหนึ่งแห่งความสำเร็จของทีมตะกร้อหญิงในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย คือ ปัจจัยการบริหารและการจัดการทีมจึงกล่าวได้ว่าข้อจำกัดในการฝึกซ้อมของนักกีฬาตะกร้อรามคำแหงเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความวิตกกังวลในเบื้องต้นจนส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการเล่น (2) ความวิตกกังวลเกี่ยวกับทักษะตะกร้อเพราะนักกีฬามักมีความกังวลเกี่ยวกับทักษะการเล่นตะกร้อของตนเองก่อนเริ่มทำการแข่งขัน เช่น การกำหนดให้เล่นในตำแหน่งที่ตนไม่ถนัดซึ่งอาจเป็นอิทธิพลต่อการระดับความกังวลที่เพิ่มมากขึ้นในขณะทำการแข่งขันจนทำให้นักกีฬาไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีไหลลื่น (flow theory) ของ Csikszentmihalyi (1997) ที่อธิบายว่า การไหลลื่นของการทำกิจกรรมเกิดขึ้นจากความสมดุลของระดับทักษะและความท้าทายในการทำกิจกรรมนั้น ๆ หากกิจกรรมนั้นมีระดับความท้าทายที่สูงกว่าระดับทักษะย่อมทำให้นักกีฬาเกิดความวิตกกังวลได้ ในทางกลับกันหากระดับความท้าทายต่ำกว่าระดับทักษะย่อมทำให้นักกีฬาเกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย ดังนั้นการลงแข่งขันในตำแหน่งที่ตนไม่ถนัดย่อมทำให้เกิดความวิตกกังวลได้ง่าย หากนักกีฬาไม่สามารถจัดการความวิตกกังวลในตนเองได้นักกีฬาจะขาดประสิทธิภาพในการแข่งขันทันทีและมีโอกาสแพ้การแข่งขัน (3) บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการแข่งขัน เพราะบริบททางสิ่งแวดล้อมเช่นทิศทางของแสงที่กระทบกับสนามและนักกีฬา หรือตำแหน่งติดตั้งหลอดไฟภายในสนาม มีผลต่อประสิทธิภาพการแข่งขันของนักกีฬาซึ่งก่อให้เกิดความวิตกกังวลในระหว่างการแข่งขันได้ จึงบ่งชี้ให้เห็นว่านักกีฬาให้ความสำคัญต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ในระหว่างการแข่งขัน ซึ่งเป็นสาเหตุความวิตกกังวลจากสถานการณ์ (situation factors) กล่าวคือ เกิดความวิตกกังวลต่อสถานการณ์ทางกีฬาและระดับความรู้สึกที่ติดต่อกับตนเอง (Klomklieng, 2007) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Kwanboonchan (1998) ที่อธิบายถึงความวิตกกังวลของนักกีฬาดังกล่าวว่าเป็นความวิตกกังวลประเภทตามสถานการณ์ (state anxiety) หรือ (A-State) ซึ่งหมายถึง ความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นตามสถานการณ์ หากสถานการณ์ใดมีความสำคัญจะมีความวิตกกังวลมากหากสถานการณ์ใดมีความสำคัญน้อยระดับความวิตกกังวลจะลดลงไปด้วย อย่างไรก็ตามนักกีฬาตะกร้อมีวิธีการจัดการความวิตกกังวลของตนเองโดยใช้วิธีการพูดคุยกับตนเองและสร้างจินตภาพก่อนการแข่งขันเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ตนเอง ในระหว่างการแข่งขันนักกีฬาจะให้ความสำคัญกับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปมากกว่าการทบทวนข้อผิดพลาดที่ผ่านมา และใช้วิธีการพูดคุยกับตนเองเพื่อสร้างความมั่นใจในและลดความวิตกกังวล ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Wachirathanin (2010) ศึกษาเรื่อง การใช้เทคนิคทางจิตวิทยาการกีฬานักกีฬาเซปักตะกร้อ พบว่า เทคนิคทางจิตวิทยาการกีฬาที่นักกีฬาเซปักตะกร้อใช้ในระดับมาก คือ การพูดกับตนเอง การทำสมาธิ และการหายใจ เทคนิคที่ใช้ในระดับปานกลาง ได้แก่ การฝึกจินตภาพ การกำหนดเป้าหมายและ การผ่อนคลายกล้ามเนื้อ

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า นักกีฬาตะกร้อมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีระดับความวิตกกังวลทางร่างกาย จิตใจ และความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับต่ำ ผลการสัมภาษณ์ความวิตกกังวลสามารถจำแนกประเด็นได้ดังต่อไปนี้ (1) ลักษณะความวิตกกังวลพบว่า นักกีฬามีความวิตกกังวลต่ำ เนื่องจากไม่คาดหวังผลการแข่งขันและมีประสบการณ์มาก (2) สาเหตุความวิตกกังวลได้แก่ ระยะเวลาในการฝึกซ้อม ทักษะการเล่นตะกร้อ และบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการแข่งขัน (3) นักกีฬามีการจัดการความวิตกกังวลด้วยการพูดคุยกับตนเองและสร้างจินตภาพการแข่งขันเพื่อสร้างความเชื่อมั่นก่อนลงสนามและในระหว่างการแข่งขัน นักกีฬาจะให้ความสำคัญกับสถานการณ์ที่จะมาถึงมากกว่าการทบทวนข้อผิดพลาดที่ผ่านมาพร้อม ๆ กับการพูดคุยกับตนเอง

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาพลานามัย และผู้เชี่ยวชาญที่ท่านในการชี้แนะแนวทางต่าง ๆ ให้งานวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ตลอดจนผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่เสียสละเวลาและเต็มใจในการให้ข้อมูลต่าง ๆ งานวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์ลุล่วงทุกประการ

References

- Butt, M. Z. I., Rashid, K., Saeed, N., Muhammud, A. J., Adnan, M. A. J., & Shah, A. J. (2015). Effect of anxiety on athlete's performance (A case study). *Science International (Lahore)*, 27(5), 4177-4180.
- Chon, P. (n.d.). *Top secret to mental game success for all athletes*. <https://www.peaksports.com/sports-psychology-blog/secret-mental-game-success/>
- Csikszentmihalyi, M. (1997). *Finding Flow The psychology of engagement with everyday life*. Basic Books.
- Klomklieng, S. (2007). Sport anxiety and stress. *Journal of Kasetsart Educational Review*, 22(3), 65–78. (in Thai)
- Kwanboonchan, S. (1998). *Sport psychology*. Thai Wattana Panich. (in Thai)
- Limnarat, K. (2022). Sport psychology. *Research and Development Institute Journal of Chaiyaphum Rajabhat University*, 4(3), 1-16. (in Thai)
- Martens, R. (1977). *Sport competitive anxiety test*. Human Kinetics.
- Poompin, K (2022). Success Factors of Sepak Takraw Women in the Competition of University Games of Thailand. *Journal of Social Sciences Mahamakut Buddhist University*, 5(2), 1-27. (in Thai)
- Puangsatit, U. (2010). *State anxiety of badminton athletes participated in the 37th Thailand university games*. [Master thesis, Srinakharinwirot University] (in Thai)
- Salang, C. (2018). Situational anxiety in King Mongkut's university of technology north Bangkok basketball players between pre and post competition. *Faculty of Education Ramkhamhaeng University*. <http://www.edu-journal.ru.ac.th/index.php/abstractData/viewIndex/2219.ru> (in Thai)
- Soisangthong, S. (1991). *Anxiety in athletics among 16th Thailand sport university games*. [Master thesis, Chulalongkorn University] (in Thai)

- Somnil, P. (2015). *Sport psychology and exercise*. Faculty of Science Udonthani Rajabhat university. (in Thai)
- Wachirathanin, P. (2010). *The use of psychological techniques of sapak takraw players*. [Master thesis, Srinakharinwirot University] (in Thai)

ความสัมพันธ์ระหว่างความยึดมั่นผูกพันในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบผสมผสาน ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

เพ็ญฤทัย พุฒิกุลเกษม¹, สุทธิพร แทนทอง²

ธีรรัตน์ ทิพย์จรัสเมธา³, สัณณิธิ อินอุ่นโชติ⁴

(วันรับบทความ: 25 กรกฎาคม 2566, วันแก้ไขบทความ: 6 เมษายน 2567, วันตอบรับบทความ: 9 เมษายน 2567)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความยึดมั่นผูกพันในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาพัฒนาหลักสูตรที่จัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 126 ที่ได้มาด้วยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เก็บข้อมูลด้วยแบบวัดความยึดมั่นผูกพันในการเรียนและแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและแปลความหมายความสัมพันธ์โดยใช้เกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ

ผลการศึกษาพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความยึดมั่นผูกพันในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่เรียนรู้แบบผสมผสานมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .091$, $p\text{-value} = .312$) โดยองค์ประกอบด้านความมีพลังในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำ ($r = .119$, $p\text{-value} = .184$) องค์ประกอบด้านการอุทิศให้กับการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำ ($r = .023$, $p\text{-value} = .796$) และองค์ประกอบด้านความยึดมั่นกับการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำ ($r = .073$, $p\text{-value} = .418$) ซึ่งทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ความยึดมั่นผูกพันในการเรียน, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การเรียนแบบผสมผสาน, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ประเภทของบทความ: บทความวิจัย

การอ้างอิง:

เพ็ญฤทัย พุฒิกุลเกษม, สุทธิพร แทนทอง, ธีรรัตน์ ทิพย์จรัสเมธา และสัณณิธิ อินอุ่นโชติ. (2568). ความสัมพันธ์ระหว่างความยึดมั่นผูกพันในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบผสมผสานของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. *วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 6(2), 13-22.

¹อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (ผู้รับผิดชอบบทความ)
e-mail: peangrutai.pu@ssru.ac.th

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

³อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

⁴ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนสีตบุตรบำรุง กรุงเทพมหานคร

The Relationship between Learning Engagement and Academic Achievement in Blended Learning among Students in the Faculty of Education at Suan Sunandha Rajabhat University

Peangreuthai Pudtikunkaseam¹, Sutthiporn Thanthong²

Teerarat Tipjaradmetha³, Sansiri Inunchot⁴

(Received Date: 25 July 2023; Revised Date: 8 December 2023; Accepted Date: 15 January 2024)

Abstract

This research aimed to investigate the relationship between learning engagement and academic achievement in the blended learning instruction among students enrolled in the Faculty of Education at Suan Sunandha Rajabhat University. The sample group consisted of 126 first-year students selected using stratified random sampling. Data was collected through the administration of measures assessing learning engagement and academic achievement. Subsequently, the obtained data was analyzed using Pearson correlation coefficients and the interpretation of the relationship was conducted utilizing a five-level evaluation criterion.

The findings revealed that the correlation coefficient between learning engagement and academic achievement in blended learning was statistically non-significant at a low level ($r = .091$, p -value = .312). The component of intrinsic motivation exhibited a low-level correlation with academic achievement ($r = .119$, p -value = .184), while the component of altruism towards learning showed a low-level correlation with academic achievement ($r = .023$, p -value = .796), and the component of commitment to learning demonstrated a low-level correlation with academic achievement ($r = .073$, p -value = .418). All of these correlations were statistically non-significant at the 0.05 level.

Keywords: Learning Engagement, Academic Achievement, Blended Learning, Suan Sunandha Rajabhat University

Type of Article: Research Article

Cite this article as:

Pudtikunkaseam, P., Thanthong, S., Tipjaradmetha, T., & Inunchot, S. (2025). The relationship between learning engagement and academic achievement in blended learning among students in the faculty of education at Suan Sunandha Rajabhat University. *Ramkhamhaeng University Journal: Faculty of Education (Humanities and Social Sciences)*, 6(2), 13-22.

¹Lecturer in Bachelor of Education Program in Social Studies at Faculty of Education, Suan Sunandha Rajabhat University
e-mail: peangrutai.pu@ssru.ac.th (corresponding author)

²Lecturer in Bachelor of Education Program in Social Studies at Faculty of Education, Suan Sunandha Rajabhat University

³Lecturer in Bachelor of Education Program in Social Studies at Faculty of Education, Suan Sunandha Rajabhat University

⁴Social Studies Teacher at Sitabutr Bamrung School, Bangkok

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 มาอย่างต่อเนื่องและมีความรุนแรงมากขึ้น จึงต้องกำหนดมาตรการป้องกันและควบคุมโรคให้เข้มงวดขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและควบคุมโรคและเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งมาตรการดังกล่าวไม่เพียงสร้างผลกระทบในด้านสาธารณสุขและเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังกระทบต่อภาคการศึกษา สถานศึกษาทุกระดับต้องปรับรูปแบบการเรียนการสอนจากแบบการเผชิญหน้าในชั้นเรียนเป็นการเรียนการสอนโดยใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ หรือแบบผสมผสาน และปรับวิธีการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เพื่อให้การจัดการศึกษามีความต่อเนื่องและไม่ให้เกิดผลกระทบต่อผู้เรียน (Ministry of Education [MOE], 2021) อีกทั้งยังสร้างความท้าทายให้กับผู้สอนในการแสวงหาวิธีการและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะตามที่ต้องการของผู้ใช้บัณฑิต ทั้งนี้การเรียนการสอนแบบผสมผสานทำให้การสังเกตพฤติกรรมและการกระทำต่าง ๆ ในเรียนของนักศึกษาไม่สามารถทำได้มากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณลักษณะ การยึดมั่นผูกพันในการเรียน (learning engagement) ที่แสดงถึงความสนใจ ความรักความเอาใจใส่ในการเรียน การมีส่วนร่วมในการเรียน และเห็นถึงประโยชน์ของการเรียน อันจะนำไปสู่พฤติกรรมเรียนดี โดยความยึดมั่นผูกพันในการเรียนเป็นคุณลักษณะที่ผู้เรียนมีความสนใจ พึงพอใจ มีพลังในการเรียนรู้ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียน มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ รวมทั้งอุทิศตนให้กับการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้และทักษะทางวิชาการ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสำเร็จในการศึกษา โดยองค์ประกอบของการยึดมั่นผูกพันในการเรียนมี 3 องค์ประกอบหลักๆ (Sharma & Bhaumik, 2013) คือ (1) ความมีพลังในการเรียน (2) การอุทิศให้กับการเรียนรู้ และ (3) ความยึดมั่นกับการเรียน

จากการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบผสมผสานในรายวิชาการพัฒนาหลักสูตร โดยเฉพาะรูปแบบออนไลน์ที่ผู้สอนได้ใช้แพลตฟอร์มในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ Google Classroom, Google Meet, Zoom, Microsoft Teams, Moodle เป็นต้น ซึ่งพบว่ารูปแบบดังกล่าวอาจเป็นอุปสรรคต่อผู้เรียนในด้านความกระตือรือร้นในการเรียน เนื่องจากการนั่งเรียนคนเดียวผ่านหน้าจอไม่มีเพื่อนๆ ที่คอยสร้างบรรยากาศของการเรียน อีกทั้ง การทำกิจกรรมกลุ่มที่ต้องเป็นรูปแบบออนไลน์ทำให้ขาดประสิทธิภาพ ขาดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และขาดปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและผู้สอน ไม่มีสมาธิในการเรียน เนื่องจากมีสิ่งดึงดูดความสนใจและเสียงรบกวน ผู้เรียนต้องใช้ความพยายามมากขึ้นในการทำสมาธิและติดตามเนื้อหา เนื่องจากไม่มีผู้สอนคอยกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดเหมือนการเรียนในห้องเรียนแบบปกติ จนเกิดข้อจำกัดในการเรียนรู้ที่อาจส่งผลโดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากสภาพการณ์ข้างต้น การเรียนการสอนแบบออนไลน์ทำให้ผู้เรียนขาดการยึดมั่นผูกพันในการเรียน เพราะขาดปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้าระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบผสมผสาน สามารถช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ เพราะการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบผสมผสานเป็นการบูรณาการกระบวนการเรียนรู้ระหว่างการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียนกับการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ ซึ่งมีหลากหลายรูปแบบและวิธีการ ทำให้สามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้แก่ผู้เรียนได้หลากหลายรูปแบบ รวมทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ทางตรงระหว่างกัน ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเท่าเทียมกัน และมีโอกาสในการสะท้อนคิดอย่างลึกซึ้ง ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างไม่มีข้อจำกัดในด้านเวลาและสถานที่ โดยผู้เรียนจะต้องพยายามแสวงหาความรู้ เชื่อมโยงความรู้ไปสู่การปฏิบัติ และนำไปใช้ชีวิตประจำวันได้ ส่งผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมเรียนของผู้เรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับ Carini et al. (2006) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการเชื่อมโยงระหว่างความยึดมั่นผูกพันของนักศึกษาและการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 1,352 คน พบว่า ความยึดมั่นผูกพันของนักศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเรียนรู้ของนักศึกษาและส่งผลในทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่นเดียวกับ Amrai et al. (2011) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจทางวิชาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา จำนวน 252 คน พบว่า

การมีแรงจูงใจทางวิชาการสามารถทำนายและอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ ซึ่งแรงจูงใจนี้เป็นกระบวนการหนึ่งซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความยึดมั่นผูกพัน และ Blasco-Arcas et al. (2013) ที่ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้คอมพิวเตอร์ในชั้นเรียนและความยึดมั่นผูกพันในการบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 198 คน พบว่า ความยึดมั่นผูกพันในการเรียนส่งผลในทิศทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .22

อย่างไรก็ดี งานวิจัยดังกล่าวยังขาดการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการยึดมั่นผูกพันในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เป็นแบบผสมผสาน ดังเช่นสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความยึดมั่นผูกพันกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนแบบผสมผสานว่ามีความสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ต่อยอดวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และยังเป็นประโยชน์แก่ผู้สอนอื่น ๆ ที่จะนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ต่อไปอีกด้วย

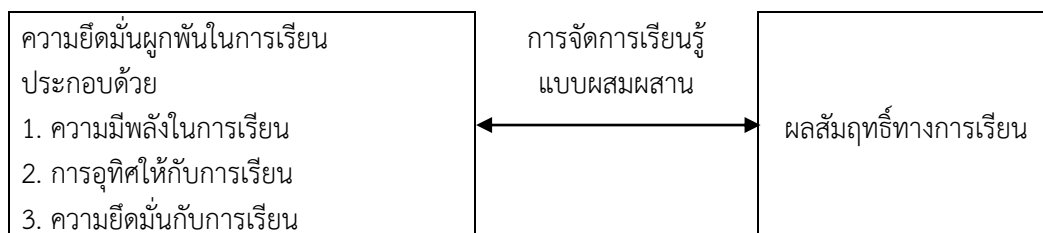
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความยึดมั่นผูกพันในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาพัฒนาหลักสูตรของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2565 หลังการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความยึดมั่นผูกพันของนักเรียนเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงการเรียนรู้ของนักเรียนและยังเป็นตัวทำนายที่ดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Tobin & Capie, 1981) อีกทั้งความยึดมั่นผูกพันของนักเรียนยังมีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองของนักเรียน ซึ่งความยึดมั่นผูกพันของนักเรียนมาจากพื้นฐานของแนวคิดและทฤษฎีเหมือนกับความยึดมั่นผูกพันในการทำงาน นั่นคือ แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนจะเป็นกระบวนการหนึ่งซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความยึดมั่น จึงสรุปได้ว่า ความยึดมั่นผูกพันของนักเรียน หมายถึง พฤติกรรม สภาวะ หรือความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนในทางบวก ทั้งนี้ Klem and Connell (2004) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนของครูที่ส่งผลต่อความยึดมั่นผูกพันของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางเรียน ตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบ มาตราประมาณค่า ผลการวิจัยพบว่า การสนับสนุนของครูส่งผลต่อความยึดมั่นผูกพันของนักเรียน และระดับของความยึดมั่นผูกพันของนักเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการเข้าชั้นเรียน เช่นเดียวกับที่ Salanova et al. (2010) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับอุปสรรคและการอำนวยความสะดวกที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยมีความเหนื่อยหน่ายและความยึดมั่นผูกพันของนักเรียนเป็นตัวแปรส่งผ่าน โดยตัวอย่างในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 527 คน เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบรายงานตนเอง ซึ่งใช้การตรวจสอบเครื่องมือโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) และทำการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (SEM) ผลการวิจัยพบว่า อุปสรรคและการอำนวยความสะดวกส่งผลต่อความยึดมั่นผูกพันของนักเรียน และความยึดมั่นผูกพันของนักเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในอนาคตอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนให้ที่ดีควรมีการจัดสภาพการเรียนรู้แบบหลากหลายวิธี การสอนผนวกกับการใช้เทคโนโลยีเป็นองค์ประกอบร่วม ในการจัดกิจกรรมการเรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุด และเพื่อตอบสนองต่อความเจริญก้าวหน้าของยุคดิจิทัล และเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียนที่แตกต่างไปจากเดิม สอดคล้องกับ University of Wolverhampton (2020) ที่กล่าวว่า การเรียนแบบผสมผสาน คือ การใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยการกำหนดภาระงานต่าง ๆ (tasks) พร้อมทั้งสื่อการเรียนรู้ที่มีความหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา EDC1104 การพัฒนาหลักสูตร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 204 คน จากนั้นผู้วิจัยได้เลือกใช้การคำนวณขนาดตัวอย่างจากสูตรของ Daniel (2010) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 126 คน ดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{NZ^2 \alpha/2 P(1-P)}{(N-1)d^2 + Z^2 \alpha/2 P(1-P)}$$

โดยที่ n คือ ขนาดตัวอย่าง

N คือ จำนวนประชากรที่ใช้คำนวณวิจัย

$\alpha/2$ คือ ค่ามาตรฐานภายใต้เส้นโค้งปกติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 เท่ากับ 1.96

P คือ ค่าสัดส่วนของประชากร เท่ากับ 0.30 (ร้อยละ 30)

d คือ ค่าความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ยอมรับได้กำหนดเท่ากับ 0.05

จากสูตรข้างต้นนำมาใช้ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในสามารถนำมาแทนค่าลงในสูตรได้ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{(204)(1.96)^2 (0.30)(1-0.30)}{(204-1)(0.05)^2 + (1.96)^2 (0.30)(1-0.30)} \\ &= \frac{(204)(3.84) (0.30)(0.70)}{(203)(0.0025) + (3.84)(0.30)(0.70)} \\ &= \frac{164.5056}{1.3106} \\ &= 125.519 \approx 126 \text{ คน} \end{aligned}$$

ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) และคำนวณสัดส่วนตามขนาดของแต่ละสาขาวิชา จากทั้งหมด 7 สาขาวิชา สุ่มได้สาขาวิชาละ 18 คน รวมเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 126 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ (1) แบบวัดความเชื่อมั่นผู้ฝึกฝนในการเรียน (2) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ให้เข้ากับบริบทในการเรียนการสอนรายวิชาการพัฒนาหลักสูตร จึงมีรายละเอียดของขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.1 แบบประเมินความยึดมั่นผูกพันในการเรียน

แบบประเมินลักษณะเป็นแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ครอบคลุมทั้ง 3 องค์ประกอบ คือ (1) ความมีพลังในการเรียน (2) การอุทิศให้กับการเรียน (3) ความยึดมั่นกับการเรียน โดยผู้วิจัยประยุกต์จากแบบวัดลักษณะผู้เรียนของ Klincumhom and Ruenstrakul (2013) เนื่องจากแบบวัดมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้หรือองค์ประกอบที่คณะผู้วิจัยต้องการจะศึกษาโดยนำข้อคำถามมาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทในการเรียนการสอนในรายวิชาการพัฒนาหลักสูตร

ลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ให้คะแนนแบบ 1, 2, 3, 4 และ 5 มีความหมายคะแนน คือ ข้อคำถามที่ตรงกับความเป็นจริงน้อยที่สุดได้ 1 คะแนน และข้อคำถามที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดได้ 5 คะแนน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ คณะผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำข้อมูลที่ได้มากำหนดองค์ประกอบของตัวแปรที่ต้องการวัดนิยามเชิงปฏิบัติการและกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยรายละเอียดของนิยามเชิงปฏิบัติการของแต่ละตัวแปรได้แสดงไว้แล้วดังที่ได้กล่าวในข้างต้น

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างตารางกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการวัด และจำนวนข้อคำถามของแบบสอบถาม คณะผู้วิจัยนำนิยามเชิงปฏิบัติการจากขั้นตอนที่ 1 มาสร้างตารางกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการวัด และจำนวนข้อคำถามตามโครงสร้างของตัวแปรที่ต้องการวัด รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1

โครงสร้างเนื้อหาของแบบประเมินความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน

ตัวแปร	องค์ประกอบที่วัด	จำนวนข้อ	ข้อที่
ความยึดมั่นผูกพันในการเรียน	ความมีพลังในการเรียน	6	1-6
	การอุทิศให้กับการเรียน	6	7-12
	ความยึดมั่นกับการเรียน	6	13-18
รวม		18	

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบแบบประเมินความยึดมั่นผูกพันทางการเรียน คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างข้อคำถาม โดยทำการศึกษางานวิจัยและปรับข้อคำถามให้ตรงกับนิยามเชิงปฏิบัติการตามโครงสร้างเนื้อหาที่ต้องการวัด จากนั้นนำข้อคำถามที่สร้างขึ้นมาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทในการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เมื่อออกแบบแล้วจึงให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Index of item Objective Congruence-IIOC) โดยกำหนดไว้ว่าค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปจึงจะถือว่ามีความตรงเชิงเนื้อหา (Karnjanawasri, 2009) ซึ่งผลการตรวจสอบ พบว่า ค่า IOC ทุกรายการคำถามผ่านเกณฑ์ 0.50 จึงสามารถนำไปใช้ได้ทั้งหมด

2.2 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีลักษณะเป็นแบบทดสอบ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ (ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน) มีรายละเอียดของขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ประชุมอาจารย์ผู้สอนในรายวิชา EDC1104 การพัฒนาหลักสูตร เพื่อวางแผนจัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ วิเคราะห์เนื้อหา และจุดประสงค์ของรายวิชา

2.2 สร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา EDC1104 การพัฒนาหลักสูตร จำนวน 30 ข้อ

2.3 ประชุมอาจารย์ผู้สอนในรายวิชา EDC1104 การพัฒนาหลักสูตร เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแบบทดสอบและความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของรายวิชา

2.4 นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา EDC1104 การพัฒนาหลักสูตร ที่สร้างขึ้นไปหาคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญทางการสอนและการวัดและประเมินผล จำนวน 3 คน ใช้ดัชนี IOC (Index of item Objective Congruence--IOC) โดยมีเงื่อนไขให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามและคำตอบ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับระดับพฤติกรรมดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง ข้อคำถามและคำตอบวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามและคำตอบวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 หมายถึง ข้อคำถามและคำตอบวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

นอกจากนี้ยังตรวจสอบลักษณะการใช้คำถามและความถูกต้องด้านภาษา พร้อมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินความตรงเชิงเนื้อหา คือ ข้อคำถามและคำตอบต้องมีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามและคำตอบนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (Karnjanawasri, 2009) ทั้งนี้ผลการตรวจสอบ พบว่า ค่า IOC ทุกรายการคำถามผ่านเกณฑ์ 0.50 จึงสามารถนำไปใช้ได้ทั้งหมด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 คณะผู้วิจัยประสานผู้บริหาร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และคณาจารย์ผู้สอนรายวิชา EDC1104 การพัฒนาหลักสูตร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ทั้ง 7 คน ซึ่งประกอบด้วยคณาจารย์แต่ละสาขา สาขาละ 1 คน รวม 7 คน เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

3.2 อาจารย์จัดการเรียนการสอนออนไลน์แบบผสมผสาน โดยกำหนดรูปแบบให้มีการจัดการเรียนการสอน Onsite Online และ On Demand อาจารย์ผู้สอนสามารถเลือกใช้รูปแบบออนไลน์ผ่าน Zoom, Google Meet, Google Classroom, Microsoft Teams หรือรูปแบบอื่นๆตามความเหมาะสม และให้เกิดประโยชน์ต่อนักศึกษามากที่สุด และดำเนินการจัดเนื้อหาแต่ละสัปดาห์ไว้ใน Website ของอาจารย์ผู้สอน

3.3 หลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอนรายวิชา EDC1104 การพัฒนาหลักสูตร ภาคเรียนที่ 2 การศึกษา 2565 แล้ว ผู้สอนแต่ละสาขานำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดสอบนักศึกษาหลังสิ้นสุดการเรียนการสอนของรายวิชา โดยกำหนดระยะเวลาทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเวลา 3 ชั่วโมง

3.4 หลังปิดภาคเรียน คณะผู้วิจัยดำเนินการทดสอบโดยใช้แบบวัดออนไลน์ความยึดมั่นผูกพันในการเรียนแก่นักศึกษาแต่ละสาขา โดยกำหนดให้นักศึกษาเข้าไปตอบแบบวัดความยึดมั่นผูกพันในการเรียนภายในระยะ 3 สัปดาห์

3.5 เมื่อครบกำหนดระยะเวลาตอบแบบวัด คณะผู้วิจัยพบว่า มีนักศึกษาตอบแบบวัดครบตามจำนวนที่ต้องการ คิดเป็นร้อยละ 100 จึงเตรียมนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและสรุปผลการวิจัยต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความยึดมั่นผูกพันทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สถิติทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient) ซึ่งกำหนดเกณฑ์การแปลผลความสัมพันธ์ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (Kaemkate, 2008)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า 0.81 ขึ้นไป หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า 0.61-0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า 0.41-0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า 0.20-0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าต่ำกว่า 0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ผลการวิจัย

ตารางที่ 3

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความยึดมั่นผูกพันในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาการพัฒนาหลักสูตร ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 126 คน

	ตัวแปร	ค่า Pearson's correlation	p-value	ระดับความสัมพันธ์
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ความยึดมั่นผูกพันในการเรียน	.091	.312	ต่ำ
	1) ด้านความมีพลังในการเรียน	.119	.184	ต่ำ
	2) ด้านการอุทิศให้กับการเรียน	.023	.796	ต่ำ
	3) ความยึดมั่นกับการเรียน	.073	.418	ต่ำ

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความยึดมั่นผูกพันในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนรู้แบบผสมผสานมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ($r = .091$, $p\text{-value} = .312$) โดยองค์ประกอบด้านความมีพลังในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำ ($r = .119$, $p\text{-value} = .184$) องค์ประกอบด้านการอุทิศให้กับการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำ ($r = .023$, $p\text{-value} = .796$) และองค์ประกอบด้านความยึดมั่นกับการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำ ($r = .073$, $p\text{-value} = .418$) ซึ่งทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การอภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความยึดมั่นผูกพันทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาพัฒนาหลักสูตรของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 126 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2565 หลังการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน พบว่าความยึดมั่นผูกพันในการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งนี้อาจเนื่องจากผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักศึกษาขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย ได้แก่ การพฤติกรรมการสอนของครู สภาพแวดล้อมทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการเรียน เป็นต้น สอดคล้องกับ Klinecumhom and Ruengtrakul (2013) ที่กล่าวว่า เมื่อครูทุ่มเทกับการสอน ครูจะแสดงออกถึงความมีพลังในการสอน การอุทิศให้กับการสอน และความยึดมั่นกับการสอนได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการรับรู้ มีแรงจูงใจในการเรียน และจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อีกทั้งในเรื่องของการปรับตัวจากการเรียนการสอนที่ต่างจากเดิม เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนที่เปลี่ยนแปลงจากระดับมัธยมศึกษา โดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ส่วนมากจะไม่คุ้นเคยกับลักษณะวิธีการเรียนในระดับอุดมศึกษา จึงอาจเกิดความสับสน ท้อแท้ต่อการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Bunyawong (1996) ที่ได้กล่าวไว้ว่าการเปลี่ยนแปลงสถานที่เรียนย่อมจะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามมา นอกจากนี้อาจเป็นผลมาจากปัจจัยแทรกซ้อนที่กลุ่มตัวอย่างมีการตอบแบบประเมินแบบลำเอียง จึงส่งผลให้ได้ข้อมูลที่คลาดเคลื่อน เนื่องจากแบบประเมินความยึดมั่นผูกพันในการเรียน พัฒนาข้อคำถามตามหลักของ Sonderen et al. (2013) ที่กล่าวว่า การใช้ข้อความในทางลบเพื่อป้องกันความลำเอียงในการตอบแบบไม่ตั้งใจ (inattention) ผู้ตอบจะอ่านแบบเร็ว ๆ และมองไม่เห็นคำว่า “ไม่” ที่ปรากฏในข้อคำถาม ทำให้การตอบผิดความหมายไป ในกรณีเช่นนี้การมีข้อคำถามในเชิงลบจะเป็นผลเสียต่อข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม เช่นเดียวกับ Knowles and Nathan (1997) ที่กล่าวว่า การสร้างแบบสอบถามควรมีข้อคำถาม ทั้งเชิงบวก และเชิงลบเพื่อป้องกันการลำเอียงในการตอบ response style โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความลำเอียงแบบยอมรับ บางทีเรียกว่า (acquiescence bias บางทีเรียกว่า yea-saying) เพราะคำถามทั้งทางบวกและทางลบจะทำ

ให้นักวิจัยทราบว่าผู้ตอบเกิดความลำเอียงในการตอบหรือไม่ โดยถ้าผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อคำถามด้านบวกและด้านลบก็แสดงว่า ผู้ตอบมีความลำเอียงในการตอบ

อย่างไรก็ดี มีข้อสังเกตว่านักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการตอบคำถามทั้งทางบวกและทางลบในทิศทางเดียวกัน จึงส่งผลให้ข้อมูลที่ได้มีความคลาดเคลื่อน และทำให้ความเชื่อมั่นผูกพันในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของ Carini et al. (2006) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเชื่อมโยงระหว่างความเชื่อมั่นผูกพันในการเรียนของนักศึกษาและการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 1,352 คน ที่พบว่า ความเชื่อมั่นผูกพันในการเรียนของนักศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเรียนรู้ของนักศึกษาและส่งผลในทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นผูกพันในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนรู้แบบผสมผสาน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความเชื่อมั่นผูกพันในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนรู้แบบผสมผสานไม่มีความสัมพันธ์กัน โดยองค์ประกอบด้านความมีพลังในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำ องค์ประกอบด้านการอุทิศให้กับการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำ และองค์ประกอบด้านความยึดมั่นกับการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำ ซึ่งทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. การวิจัยครั้งต่อไปควรใช้เครื่องมือวิจัยที่หลากหลายและไม่มีข้อจำกัดเรื่องความลำเอียงในการตอบ เพื่อให้ได้ผลของข้อมูลที่ต้องการหรือมีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด
2. การวิจัยครั้งต่อไปควรกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างให้มีจำนวนมากเพียงพอ เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนทางสถิติที่อาจเกิดจากลักษณะของการตอบแบบประเมิณผล จากกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ตอบแบบประเมิณอย่างจริงจัง
3. การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการทดลองใช้เครื่องมือวัดก่อนการนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริง
4. การวิจัยครั้งต่อไปควรเป็นการศึกษาวิจัยแบบผสมผสาน โดยศึกษางานวิจัยด้านคุณภาพควบคู่งานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยนำเทคนิค Focus Group Discussions ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีงบประมาณ 2566

References

- Amrai, K., Motlagh, S. E., Zalani, H. A., & Parhon, H. (2011). The relationship between academic motivation and academic achievement students. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 15, 399-402. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2011.03.111>
- Blasco-Arcas, L., Buil, I., Hernández-Ortega, B., & Sese, F. J. (2013). Using clickers in class. The role of interactivity, active collaborative learning and engagement in learning performance. *Computers & Education*, 62, 102-110. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2012.10.019>
- Bunyawong, S. (1996). *Solving the adjustment problem of students in dormitories through group counseling*. Srinakharinwirot University Southern Region. (in Thai)

- Carini, R. M., Kuh, G. D., & Klein, S. P. (2006). Student engagement and student learning: Testing the linkages. *Research in higher education*, 47, 1-32. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11162-005-8150-9>
- Daniel W. W. (2010). *Biostatistics: Basic concepts and methodology for the health sciences*. John Wiley & Sons.
- Kaemkate, W. (2008). *Behavioral science research methodology* (2nd ed.). Chulalongkorn University Printing House. (in Thai)
- Karnjanawasri, S. (2009). *Theory of traditional test*. Chulalongkorn University Printing House. (in Thai)
- Klem, A. M., & Connell, J. P. (2004). Relationships matter: Linking teacher support to student engagement and achievement. *Journal of School Health*, 74, 262-273.
- Klincumhom, T., & Ruengtrakul, A. (2013). A casual model of student engagement and academic achievement by teachers' effects. *An Online Journal of Education*, 9(2), 252-266. (in Thai)
- Knowles, E. S., & Nathan, K. T. (1997). Acquiescent responding in self-reports: cognitive style or social concern. *Journal of Research in Personality*, 31(2), 293-301.
- Ministry of Education. (2021). Announcement of the ministry of education on measures to prevent and control the spread of coronavirus disease 2019 (COVID-19). <https://moe360.blog/> (in Thai)

ผลการใช้บอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เอกวัชร พรจินดา¹, ศยามน อินสะอาด², สุพจน์ อิงอาจ³

(วันรับบทความ: 1 เมษายน 2567, วันแก้ไขบทความ: 29 เมษายน 2567, วันตอบรับบทความ: 30 เมษายน 2567)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) ใช้รูปแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียว (one group pre-test and post-test design) มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อพัฒนาบอร์ดเกมผลที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (2) เพื่อศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังเรียนจากการเรียนด้วยบอร์ดเกมที่พัฒนาขึ้น และ (3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อบอร์ดเกมดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาเขตบางนา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมจำนวนทั้งสิ้น 34 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย (1) บอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ (2) แบบประเมินคุณภาพบอร์ดเกม (3) แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ (4) แบบประเมินความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า (1) บอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ มีคุณภาพด้านสื่ออยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.69$, $SD = 0.43$) และคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.81$, $SD = 0.31$) (2) ผลการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียนด้วยบอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์สูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) นักเรียนที่เรียนด้วยบอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.64$, $SD = 0.58$)

คำสำคัญ: บอร์ดเกม การคิดวิเคราะห์ ประถมศึกษา

ประเภทของบทความ: บทความวิจัย

การอ้างอิง:

เอกวัชร พรจินดา, ศยามน อินสะอาด และสุพจน์ อิงอาจ. (2568). ผลการใช้บอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. *วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 6(2), 23-34.

¹นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
e-mail: aek.msit04@gmail.com (ผู้รับผิดชอบบทความ)

²รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

The Effects of Using Board Games on Promoting Analytical Thinking Skills of Prathomsuksa 2 Students

Ekwatchara Pornchinda¹, Sayamon Insaard², Supot Ingard³

(Received Date: 19 July 2023; Revised Date: 13 November 2023; Accepted Date: 6 December 2023)

Abstract

This study employed a quasi-experimental research design utilizing a one-group pre-test and post-test approach. Its objectives were threefold: (1) to develop board games aimed at fostering the analytical thinking skills of Prathomsuksa two students; (2) to investigate the students' analytical thinking skills both before and after engaging with the developed board games; and (3) to examine the satisfaction levels of Prathomsuksa two students regarding the aforementioned board games. The samples consisted of 34 Prathomsuksa two students from a single classroom at Ramkhamhaeng University Demonstration School, Bang Na Campus, during the academic year 2023. These participants were selected via simple random sampling, using a drawing lots method. The research tools included: (1) board games designed to enhance analytical thinking skills, (2) a questionnaire for evaluating the quality of the board games, (3) a test measuring analytical thinking skills, and (4) a satisfaction assessment questionnaire. The research findings revealed that (1) the board games designed to promote analytical thinking skills exhibited the highest level of media quality ($M = 4.69$, $SD = 0.43$) and content quality ($M = 4.81$, $SD = 0.31$). (2) Students' analytical thinking scores after engaging with the board games were significantly higher than their scores before the intervention, with statistical significance at the .05 level. (3) Students who participated in the sessions using the board games designed to enhance analytical thinking skills reported the highest level of satisfaction ($M = 4.64$, $SD = 0.58$).

Keywords: Board Game, Analytical Thinking, Prathomsuksa

Type of Article: Research Article

Cite this article as:

Pornchinda, E., Insaard, S., & Ingard, S. (2025). The effects of using board games on promoting analytical thinking skills of prathomsuksa 2 students. *Ramkhamhaeng University Journal: Faculty of Education (Humanities and Social Sciences)*, 6(2), 23-34.

¹Master's degree student, Educational Communication and Technology, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University
e-mail: aek.msit04@gmail.com (corresponding author)

²Assoc. Prof. Dr. in Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

³Assoc. Prof. Dr. in Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นทักษะที่ทุกคนต้องใช้ในช่วงการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ได้แก่ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ วิทยาศาสตร์กายภาพ วิทยาศาสตร์โลกและอวกาศ และเพิ่มสาระการเรียนรู้เทคโนโลยีซึ่งมีการประยุกต์ใช้ความรู้ด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตจริงด้วยทักษะในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในการศึกษาภาคบังคับ เพื่อพัฒนานักเรียนซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของทุกอาชีพ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเองมากที่สุด เพื่อให้ได้ทั้งกระบวนการและความรู้จากวิธีการสังเกต การสำรวจตรวจสอบ การทดลอง แล้วนำผลที่ได้มาจัดระบบเป็นหลักการ แนวคิดและองค์ความรู้ มีทักษะพื้นฐานต่อการดำรงชีวิต และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตมาประยุกต์ใช้ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ การใช้ความรู้และทักษะทางด้าน วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และศาสตร์อื่น ๆ เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรม เลือกใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม (The Ministry of Education, Thailand, 2017)

การจัดการศึกษาโดยใช้สื่อการเรียนรู้จัดเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้มีความสอดคล้องกับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในปัจจุบันเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้สอนจะต้องมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงสื่อการเรียนรู้ให้เป็นสื่อการเรียนรู้ใหม่ที่แตกต่าง และน่าสนใจกว่าสื่อการเรียนรู้เดิมที่มีอยู่ เพื่อกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น และความสนใจให้กับผู้เรียน การพัฒนาสื่อการเรียนรู้บอร์ดเกมการศึกษาเพื่อส่งเสริมความสามารถการเรียนรู้ในรายวิชาพัฒนาการแบบเรียนภาษาไทยและความสุขในการเรียนรู้สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี (Buranasinvattanukul, 2017) บอร์ดเกมหรือเกมกระดานเป็นสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจรูปแบบหนึ่งที่สามารถ นำมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ เนื่องจากบอร์ดเกมเป็นสื่อที่มีหลายประเภท หลายรูปแบบ เป็นเกมที่ใช้การ์ด หรือใช้ชิ้นส่วน หรือตัวหมากวางไว้บนพื้นที่เล่น เคลื่อนที่บนพื้นที่เล่นมีทั้งแบบที่มีกติกาง่าย ๆ จนถึงเกมที่มีกติกาซับซ้อน ต้องใช้แผนการหรือยุทธวิธีเข้าช่วยจึงจะบรรลุจุดประสงค์ของการเล่นนั้น ดังนั้นบอร์ดเกมจึงหมายถึง เกมประเภทหนึ่งที่ใช้ตัวหมาก การ์ด หรือโมเดลต่าง ๆ นำมาเล่นบนกระดานซึ่งจะมีผิวหน้า หรือรูปภาพเฉพาะที่ออกแบบมาเพื่อเล่นเกม นั้น ๆ ทั้งนี้ในการเล่นบอร์ดเกมนอกจากผู้เล่นจะได้รับความสนุกสนานและความบันเทิงแล้ว ผู้เล่นยังได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ การวางแผน การตัดสินใจ บอร์ดเกมเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่ และความรู้เดิมให้กับผู้เรียนเมื่อผู้เรียนร่วมกันเล่น ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกไม่แปลกแยกจากการเรียนรู้หรือรู้สึกว่าการเรียนไม่ท้นเพื่อน เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นในเกมที่ผู้เรียนต้องเผชิญและค้นคว้าหาทางแก้ไข อันช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้ผ่านบอร์ดเกม นั้น นอกจากนี้บอร์ดเกมยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดเชิงวิพากษ์และเสริมสร้างทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ให้กับผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนจะต้องเผชิญหน้าในการตอบคำถามหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น อันช่วยส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกันภายในห้องเรียนได้เป็นอย่างดี (Smith & Golding, 2018; Treher, 2011) และส่งเสริมความสามารถในการคิด ซึ่งมี ความสำคัญยิ่งสำหรับการศึกษาในปัจจุบัน และเป็นจุดหมายหนึ่งของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รวมทั้งเป็นสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคม ความสามารถในการคิดมีความจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การพัฒนาบอร์ดเกมจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ การสังเกต การจำแนก การหาความสัมพันธ์ การวางแผน การตัดสินใจ อีกทั้งยังได้รับความสนุกสนานและความบันเทิง เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากที่จะเรียนรู้ เกิดความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้ เป็นวิธีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียน เพื่อพัฒนาศักยภาพของตัวผู้เรียน นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคม ได้อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ ที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น ทักษะ

การคิดจึงเป็นทักษะที่สำคัญที่สุด เพื่อที่จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะสร้างสื่อการสอน บอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเป็นบทเรียนในวิชาเทคโนโลยี เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเรียน และช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียน พร้อมทั้งสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินต่อการเรียน ซึ่งจะเป็พื้นฐานและทักษะในการเรียนวิชาเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังเรียน จากการเรียนด้วยบอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อบอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์หลังจากการใช้บอร์ดเกม สูงกว่าก่อนการใช้บอร์ดเกมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาเขตบางนา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมจำนวนทั้งสิ้น 98 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก จำนวน 1 ห้องเรียน รวมจำนวนทั้งสิ้น 34 คน

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างบอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์
ผู้วิจัยดำเนินการสร้างบอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 (ฉบับปรับปรุง 2561) (The Ministry of Education, Thailand, 2017) กลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาเขตบางนา
 - 1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบและการพัฒนาบอร์ดเกม (Treher, 2011) และศึกษาตัวอย่างบอร์ดเกมที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้แก่ เกม Spot it, เกม Cognitive Direction, เกม Guess the animals เป็นต้น
 - 1.3 กำหนดสถานการณ์เกม เป้าหมายของเกม วัสดุและอุปกรณ์ในการเล่น และการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยคำถามที่สำคัญที่ผู้ออกแบบบอร์ดเกม คำถามเพื่อใช้สำหรับพัฒนาบอร์ดเกม โดยเป็นบอร์ดเกมประเภท แฟมิลีเกม ใช้เวลาการเล่นประมาณ 50 นาทีต่อรอบ ผู้เล่นจำนวน 34 คน
 - 1.4 ศึกษากระบวนการออกแบบบอร์ดเกมตามหลักการ ADDIE model ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน (1) ขั้นการวิเคราะห์ (analysis) (2) ขั้นการออกแบบ (design) (3) ขั้นการพัฒนา (development) (4) ขั้นการนำไปใช้ (implementation) และ (5) ขั้นการประเมินผล (evaluation)

การหาคุณภาพบอร์ดเกมโดยใช้แบบประเมินคุณภาพบอร์ดเกม วิเคราะห์องค์ประกอบด้านเนื้อหาและด้านสื่อโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือจำนวน 3 ท่าน โดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ใช้เกณฑ์ 5 ระดับ คือ 5, 4, 3, 2, และ 1 โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยด้านเนื้อหาเท่ากับ 4.81 อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านเครื่องมือเท่ากับ 4.69 อยู่ในระดับมากที่สุด

2. แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์

มีลักษณะเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วย (1) การสังเกต จำนวน 10 ข้อ (2) การจำแนก จำนวน 10 ข้อ (3) การหาความสัมพันธ์ จำนวน 10 ข้อ การหาคุณภาพเครื่องมือโดย (1) นำแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) แล้วมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 (2) นำแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) ในกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน (3) นำผลที่นักเรียนทำแบบทดสอบแล้ว มาทำการตรวจสอบให้คะแนนแล้วนำมาวิเคราะห์หาความยากง่าย (p) ค่าที่ยอมรับได้อยู่ที่ .05 และค่าอำนาจจำแนก (r) ค่าที่ยอมรับได้ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และ (4) นำแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder Richardson มีค่าทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์

แบบประเมินความพึงพอใจ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ การหาคุณภาพเครื่องมือโดยนำแบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) แล้วมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยผลการใช้บอร์ดเกมในรายวิชาเทคโนโลยีที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) ใช้รูปแบบการวิจัยแบบกลุ่มเดียว one group pretest-posttest design

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้เรียนทำแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียน (pre-test)
2. ซึ่งแจ้งขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้และวิธีการใช้บอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 การดำเนินการทดลองทั้งหมด 8 คาบเรียน คาบเรียนละ 50 นาที
3. เมื่อดำเนินการสอนตามแผนการสอนเรียบร้อยแล้วจึงให้นักเรียนทำแบบทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียน (post-test)
4. นำแบบทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์ ตรวจสอบให้คะแนน
5. ผู้เรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อบอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประเมินคุณภาพบอร์ดเกมโดยใช้คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. เปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ ก่อนและหลังการใช้บอร์ดเกม เพื่อศึกษาผลของทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วยแบบทดสอบ โดยใช้ t test แบบ dependent samples

3. ประเมินความพึงพอใจ ด้วยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้บอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ผลการใช้บอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 คุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.81$, $SD = 0.31$) และคุณภาพด้านเครื่องมืออยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.69$, $SD = 0.43$)

ตารางที่ 1

ผลการประเมินคุณภาพบอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

รายการประเมิน	ผลการวิเคราะห์		
	M	SD	แปลผล
ด้านเนื้อหา			
1. ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการเรียน	4.77	0.38	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมในการลำดับเนื้อหาตามขั้นตอน	4.77	0.38	มากที่สุด
3. ความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	4.88	0.19	มากที่สุด
4. ความถูกต้องและความง่ายของเนื้อหา	4.77	0.38	มากที่สุด
5. ความถูกต้องของภาษา	4.88	0.19	มากที่สุด
6. ความสอดคล้องระหว่างรูปภาพกับเนื้อหา	4.77	0.38	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านเนื้อหา	4.81	0.31	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มีความเห็นสอดคล้องโดยภาพรวมของคุณภาพด้านเนื้อหาบอร์ดเกมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.81$, $SD = 0.31$) และเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ย ได้แก่ ความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน และความถูกต้องของภาษา ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากัน ($M = 4.88$, $SD = 0.19$) และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการเรียน ความเหมาะสมในการลำดับเนื้อหาตามขั้นตอน ความถูกต้องและความง่ายของเนื้อหา ความสอดคล้องระหว่างรูปภาพกับเนื้อหา ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากัน ($M = 4.77$, $SD = 0.38$)

ตารางที่ 2

ผลการประเมินคุณภาพบอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อ

รายการประเมิน	ผลการวิเคราะห์		
	M	SD	แปลผล
ด้านบอร์ดเกม			
1. รูปภาพ สีเส้น และตัวอักษร กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน	4.88	0.19	มากที่สุด
2. ใช้ภาษาในการอธิบายได้ถูกต้องและเข้าใจง่าย	4.77	0.38	มากที่สุด
3. ความเหมาะสมของภาพประกอบ	4.88	0.19	มากที่สุด
4. ความเหมาะสมของขนาดบอร์ดเกมกับผู้เรียน	4.77	0.38	มากที่สุด
5. ความเหมาะสมของวัสดุที่นำมาผลิตบอร์ดเกม	4.66	0.57	มากที่สุด
เฉลี่ยด้านบอร์ดเกม	4.79	0.33	มากที่สุด
ด้านกระบวนการเล่นบอร์ดเกม			
1. เกมสามารถดึงดูดความสนใจผู้เรียน	4.88	0.13	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของเวลาในการเล่นบอร์ดเกม	4.44	0.57	มาก
3. มีความเหมาะสมในการตัดสินใจแพ้ชนะ	4.44	0.55	มากที่สุด
4. จำนวนผู้เล่นมีความเหมาะสม	4.55	0.38	มากที่สุด
5. ผู้เล่นมีปฏิสัมพันธ์ในการเล่นโดยมีการสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	4.77	0.19	มากที่สุด
เฉลี่ยด้านกระบวนการเล่นบอร์ดเกม	4.61	0.47	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านสื่อ	4.69	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มีความเห็นสอดคล้องว่าบอร์ดเกม มีค่าการประเมินรายด้านทั้ง 2 ด้าน ดังนี้ ด้านเครื่องมือในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.69$, $SD = 0.43$) และรายด้านพบว่า ด้านบอร์ดเกมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.79$, $SD = 0.33$) ส่วนด้านกระบวนการเล่นบอร์ดเกมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.61$, $SD = 0.47$) เช่นกัน

2. การเปรียบเทียบผลการทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยบอร์ดเกมส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การสังเกต การจำแนก และการหาความสัมพันธ์พบว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์โดยรวมของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3

ผลการเปรียบเทียบคะแนนการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยบอร์ดเกมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การทดสอบ	นักเรียน	คะแนนเต็ม	M	SD	df	t	Sig.
	n						
ก่อนเรียน	34	30	20.58	3.80	33	-7.806*	.000
หลังเรียน	34	30	25.55	3.91			

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า การทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยบอร์ดเกมก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 20.58 คะแนน และ 25.55 คะแนนตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อบอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($M = 4.64$, $SD = 0.58$)

ตารางที่ 4

ผลการเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์แยกเป็นรายด้านก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยบอร์ดเกมที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การคิดวิเคราะห์ 3 ด้าน	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>df</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
การสังเกต						
ก่อนเรียน	34	7.91	1.79	33	1.23	.224
หลังเรียน	34	8.35	1.66			
การจำแนก						
ก่อนเรียน	34	5.97	1.40	33	9.85*	.000
หลังเรียน	34	8.91	1.31			
การหาความสัมพันธ์						
ก่อนเรียน	34	6.71	1.73	33	4.15*	.000
หลังเรียน	34	8.29	2.26			

* $p < .05$

จากตาราง 4 ผลของการคิดวิเคราะห์ เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเรียนแยกเป็นรายด้าน พบว่าด้านการสังเกตมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน (7.91) และหลังเรียน (8.35) ซึ่งหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอีก 2 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการจำแนกมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน (5.97) คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน (8.91) และด้านการหาความสัมพันธ์มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน (6.71) คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน (8.29)

การอภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาบอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า บอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.81$, $SD = 0.31$) และคุณภาพด้านเครื่องมืออยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.69$, $SD = 0.43$) โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องว่าบอร์ดเกมมีค่าการประเมินรายด้านทั้ง 3 ด้าน ดังนี้ ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.81$, $SD = 0.31$) ซึ่งมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการเรียน การลำดับเนื้อหาตามขั้นตอนมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียนและเนื้อหาของภาษา รูปภาพและเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกัน ด้านบอร์ดเกมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.88$, $SD = 0.19$) พบว่า บอร์ดเกมมีรูปภาพ สีเส้น และตัวอักษร กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนมีการใช้ภาษาในการอธิบายได้ถูกต้องและเข้าใจง่ายสอดคล้องกับภาพประกอบ วัสดุที่ใช้ในการผลิตบอร์ดเกมมีความเหมาะสมรวมถึงขนาดที่ของบอร์ดเกมที่ใช้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Puttarangsi (2017) กล่าวถึง บอร์ดเกมเป็นสื่อที่ใช้วัสดุอุปกรณ์การเล่นที่ออกแบบสวยงาม ส่งเสริมการพัฒนาทักษะสื่อสารการแสดงของผู้เล่น และด้านกระบวนการ

เล่นเกมบอร์ดเกมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.79, SD = 0.33$) พบว่าเกมสามารถดึงดูดความสนใจผู้เรียน มีความเหมาะสมของเวลาในการเล่นบอร์ดเกมและการตัดสินใจแพ้นะ จำนวนผู้เรียนมีความเหมาะสมและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ในการเล่นโดยมีการสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาบอร์ดเกมด้วยกระบวนการตามลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบโดยได้ศึกษาดำรง เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ การกำหนดสถานการณ์เกม เป้าหมายของเกม วัสดุและอุปกรณ์ในการเล่น และการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยคำถามที่สำคัญที่ผู้ออกแบบบอร์ดเกมคำถามเพื่อใช้สำหรับพัฒนาบอร์ดเกม โดยเป็นบอร์ดเกมประเภทแฟมิลีเกมผ่านกระบวนการออกแบบบอร์ดเกมตามหลักการ ADDIE Model ซึ่งเป็นลำดับขั้นตอนส่งผลให้บอร์ดเกมคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.81, SD = 0.31$) และคุณภาพด้านเครื่องมืออยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.69, SD = 0.43$) ซึ่งสอดคล้องกับ Chincharoen (2021) ได้ทำการศึกษาพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้บอร์ดเกมเป็นฐานที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านระบบนิเวศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และบอร์ดเกมที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านระบบนิเวศทั้งหมดได้รับการประเมินความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ อยู่ในระดับมากที่สุด และมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 77.82/79.89 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

2. ผลการศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังเรียน การใช้บอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบผลการทดสอบด้านการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยบอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การสังเกต การจำแนก และการหาความสัมพันธ์พบว่าการคิดวิเคราะห์โดยรวมของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากผู้สอนสามารถสร้างเกมกระดานขึ้นเอง หรืออาจใช้เกมกระดานที่มีอยู่ในห้องตลาด โดยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เกมกระดานผู้สอนจะต้องศึกษารูปแบบของเกมกระดานว่า มีความเหมาะสมกับจุดประสงค์หรือพฤติกรรมเป้าหมายที่ผู้สอนต้องการหรือไม่กำหนดจุดประสงค์ของการสอนให้มีความชัดเจน มีการอธิบายผลภายหลังการสอน การดำเนินการสอน ตามกติกาหรือกฎของเกมอย่างเคร่งครัด การใช้บอร์ดเกมนั้นผู้เรียนได้ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์โดยใช้การจำแนกแยกแยะส่วนย่อยต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ จากสถานการณ์ในบอร์ดเกมเพื่อให้เข้าใจง่ายสามารถบอกรายละเอียดของสิ่งต่างๆได้ และเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ของข้อมูลต่าง ๆ ผูกการใช้ทักษะการจัดหมวดหมู่ การจัดประเภท จัดลำดับ จัดกลุ่มโดยยึดคุณสมบัติที่เป็นประเภทเดียวกัน ใช้ทักษะการสรุปความ จับประเด็นและสรุปผลจากสิ่งที่กำหนดได้และสามารถประยุกต์ความรู้หลักการและทฤษฎีมาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ คาดการณ์ และพยากรณ์ สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สอดคล้องกับ Weerasin and Akatimagool (2019) ที่ได้อธิบายลักษณะการเกิดการเรียนรู้หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวรได้ทฤษฎีการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ผู้เรียน การวางแผนการจัดการเรียนสอน รวมถึงการวัดและการประเมินผู้เรียนหากผู้ดำเนินงานหรือครูผู้สอนสามารถเลือกใช้ทฤษฎีได้อย่างได้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน และ Khaemmanee (2014) กล่าวถึง การเรียนรู้ของมนุษย์เป็นกระบวนการทางความคิดที่เกิดจากการสะสมข้อมูล การสร้างความหมาย ความสัมพันธ์ของข้อมูล การดึงข้อมูลออกมาใช้ในการกระทำและการแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งเป็นกระบวนการทางสติปัญญาของมนุษย์ในการที่จะสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ตนเองซึ่งสอดคล้องกับ Play Academy Thailand (2017) ที่กล่าวว่า ความสำคัญของ บอร์ดเกม (board game) ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ คือ พัฒนาทักษะการคิด (thinking skill) พัฒนาทักษะการแก้ปัญหา (problem-solving skill) พัฒนาทักษะทางสังคม (social emotional learning skill) และพัฒนาศีลธรรมจรรยา (ethical characteristics) ซึ่งงานวิจัยของ Songsai and Sitiwong (2020) ได้ทำการศึกษา ผลการใช้บอร์ดเกมประกอบการสอนรายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ระบบนิเวศ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบบนิเวศหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อศึกษาผลของการคิดวิเคราะห์เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเรียนแยกเป็นรายด้านพบว่าด้านการสังเกตมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน (7.91) และหลังเรียน (8.35) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอีก 2 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการจำแนกมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน (5.97) คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน (8.91) และด้านการหาความสัมพันธ์มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน (6.71) คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน (8.29) อาจเป็นเพราะองค์ประกอบความคิดวิเคราะห์ มีหลายองค์ประกอบ และ Charoenwongsak (2010) ได้กล่าวว่า คนที่ช่างสังเกต สามารถค้นพบความผิดปกติท่ามกลางสิ่งที่ดูอย่างผิวเผินเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น ต้องเป็นคนช่างสงสัยเมื่อเห็นความผิดปกติ ไม่ละเลยไป แต่จะหยุดพิจารณาใช้ความคิดไตร่ตรองและต้องเป็นคนช่างถาม ขอบตั้งคำถามกับตัวเองและคนรอบข้างที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การคิดในเรื่องนั้น ซึ่งในการทดลองผู้เรียนอาจมีการสังเกตมีความสงสัยแต่ไม่ซักถามเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และเกิดความผิดพลาดในการเรียนจนละเอียดที่จะสังเกต ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กล่าวว่าการช่างสังเกต สงสัย ซักถาม ขอบเขตของคำถามที่เกี่ยวข้องกับการคิดวิเคราะห์จะยึดหลัก 5W1H คือ ใคร (who) ทำอะไร (watch) ที่ไหน (where) เมื่อไหร่ (when) ทำไม (why) อย่างไร (how) ซึ่งผู้สังเกตต้องมีความรู้ความสามารถและได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดี เหตุการณ์ในบอร์ดเกมอาจเกิดขึ้นโดยกะทันหันจนอาจทำให้สังเกตไม่ทัน เนื่องจากไม่ได้วางแผนไว้ล่วงหน้า และเหตุการณ์บางอย่างที่ผู้วิจัยสร้างในบอร์ดเกมอาจมีหลาย ๆ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อม ๆ กัน อาจทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ครบถ้วน (The Ministry of Education, Thailand, 2017)

3. ผลศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อบอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อบอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($M = 4.64$, $SD = 0.58$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อบอร์ดเกม เพราะผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาการเรียน บอร์ดเกมกระตุ้นให้อยากทำกิจกรรมเนื่องจากมีความสนุกสนานในการทำกิจกรรมผ่านบอร์ดเกม ซึ่งสอดคล้องกับ Buapun (2022) ได้ทำการศึกษาผลการใช้กิจกรรมเกมกระดานเพื่อส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมเกม กระดานในการส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องมาจากการส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรม เกมกระดานนั้นต้องคำนึงถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้เป็นสำคัญ เนื่องด้วยกิจกรรมเกมกระดานช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phimpisan (2019) ได้ศึกษาการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวคิดของ Marzano (2001) แบบทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์ แบบสอบถามความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีเทคนิควิธีการหรือรูปแบบการเรียนการสอนที่ทำให้ให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถในการเรียนดีขึ้น การพัฒนาการจัดการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ตามแนวคิดของมาร์ซาโน แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 แผน แต่ละแผนประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้สื่อการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล และแต่ละแผนมีใบงานและแบบทดสอบหลังเรียน ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการจัดการการเรียนรู้ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ภาคผนวก

ตัวอย่างบอร์ดเกมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

บอร์ดเกม Match it

บอร์ดเกม Coding Direction

บอร์ดเกม Find Me

References

- Buapun, P. (2022). *The effects of using board games to enhance English speaking skills of 7th grade students*. [Master thesis, Silpakorn University]. (in Thai)
- Buranasinvattanukul, K. (2017). *The development of learning model using Plesk's creative thinking process and Sternberg's triarchies theory of human intelligence to enhance creative narrative writing abilities of undergraduate students*. [Master thesis, Silpakorn University]. (in Thai)
- Charoenwongsak, K. (2010). *Analytical thinking*. (6th ed.). Success Media. (in Thai)
- Chincharoen, P. (2021). *Development of board game-based learning activity for ecoliteracy promotion in grade 10th student*. [Master thesis, Naresuan University]. (in Thai)
- Khaemmanee, T. (2014). *Pedagogy: The body of knowledge for efficient learning process management* (18th ed.). Chulalongkorn University. (in Thai)
- Marzano, R. J. (2001). *Designing a new taxonomy of educational objectives*. Corwin Press.

- Phimphisan, P. (2019). *The development of learning activities to promote critical thinking skills using Marzano's learning management technique for six grade students*. [Master thesis, Rajabhat Maha Sarakham University]. (in Thai)
- Play Academy Thailand. (2017). *Logical & critical thinking*. <https://www.facebook.com/PlayAcademyTH/photos/a.1086769491378422/1155758837812820/?type=3> (in Thai).
- Puttarangsi, R. (2017). *Application of board games for performing arts communication skill development*. [Master thesis, Chulalongkorn University]. (in Thai)
- Smith, E., & Golding, L. (2018). Use of board games in higher education literature review. *MSOR Connections*, 16(2). 24-29.
- Songsai, N., & Sitiwong, T. (2020). The study of the result in using board games as the teaching materials in science subject;" ecosystem" for encouraging the critical thinking skills of 3rd-grade students in Risamrongchanupatham School. *Innovative Education and Creative Communication e-Journal*, 3(2), 4. <https://ejournals.swu.ac.th/index.php/cemt/article/view/12575> (in Thai).
- The Ministry of Education, Thailand. (2017). *The Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 (A.D. 2008)*. http://academic.obec.go.th/images/document/1525235513_d_1.pdf (in Thai).
- Treher, E. N. (2011). *Learning with board games*. https://destinagames.com/pdf/Board_Games_TLKWhite_Paper_May16_2011r.pdf
- Weerasin, W., & Akatimagool, S. (2019). Development of an Instructional Activity Package Based on the Problem-solving Process for Electromagnetic Wave Education. *Princess of Naradhiwas University Journal of Humanities and Social Sciences*, 6(2), 48-59. (in Thai)

วิธีวิทยาคิว : การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบในฐานข้อมูล TCI

สักรัตน์ งามเอก¹, จิรภัทร ธีรภัทรกุล²

(วันรับบทความ: 1 เมษายน 2567, วันแก้ไขบทความ: 27 เมษายน 2567, วันตอบรับบทความ: 1 พฤษภาคม 2567)

บทคัดย่อ

วิธีวิทยาคิวได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ จากนักวิจัยในต่างประเทศ แต่อาจยังไม่ได้รับการตอบรับมากเท่าที่ควรจากนักวิจัยไทย (หรืองานวิจัยในฐานข้อมูล TCI) และนักวิจัยอาจไม่ได้ดำเนินการวิจัยด้วยวิธีวิทยาคิวหรือไม่ได้รายงานกระบวนการวิจัยด้วยวิธีวิทยาคิวอย่างครบถ้วน วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้ คือ การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบในฐานข้อมูล TCI เพื่อสำรวจความเหมือนและความต่างระหว่างการใช้วิธีวิทยาคิวของงานวิจัยในฐานข้อมูล TCI และการใช้วิธีวิทยาคิวของงานวิจัยในต่างประเทศ จากบทความวิจัย 9 บทความ ที่ใช้วิธีวิทยาคิวอย่างครบถ้วน (มีการจัดเรียงรายการคิวและการวิเคราะห์องค์ประกอบคิว) ผู้วิจัยพบว่า เมื่อเทียบกับงานวิจัยในต่างประเทศ ฐานข้อมูล TCI มีงานวิจัยที่ใช้วิธีวิทยาคิวอย่างครบถ้วนในสัดส่วนที่น้อยกว่า แต่ในบรรดางานวิจัยที่ใช้วิธีวิทยาคิวอย่างครบถ้วน ภาพรวมของการดำเนินการวิจัยและการรายงานกระบวนการวิจัยไม่ได้แตกต่างจากงานวิจัยในต่างประเทศ ซึ่งสะท้อนแนวโน้มที่ดีของการใช้วิธีวิทยาคิวของงานวิจัยในฐานข้อมูล TCI อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นช่องว่างที่นักวิจัยจะสามารถพัฒนาการใช้วิธีวิทยาคิวให้ดียิ่งขึ้นได้

คำสำคัญ: วิธีวิทยาคิว, ฐานข้อมูล TCI, การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ, การจัดเรียงรายการคิว, การวิเคราะห์องค์ประกอบคิว

ประเภทของบทความ: บทความวิจัย

การอ้างอิง:

สักรัตน์ งามเอก และจิรภัทร ธีรภัทรกุล. (2568). วิธีวิทยาคิว : การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบในฐานข้อมูล TCI. *วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 6(2), 35-51.

¹รองศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำแผนกวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ และกรรมการศูนย์จิตวิทยาพัฒนาการและความสัมพันธ์ระหว่างวัย คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

²อาจารย์ประจำแผนกวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ และกรรมการศูนย์จิตวิทยาพัฒนาการและความสัมพันธ์ระหว่างวัย คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ผู้รับผิดชอบบทความ)
e-mail: Jirapattara.r@chula.ac.th

Q-Methodology: A Systematic Review of Research Studies in the TCI Database

Sakkaphat T. Ngamake¹, Jirapattara Raveepatarakul²

(Received Date: 1 April 2024; Revised Date: 27 April 2024; Accepted Date: 1 May 2024)

Abstract

As Q methodology has increasingly received attention among scholars on a global scale, it may not receive as much attention from Thai scholars (or from research studies published in the TCI). Despite its burgeoning popularity, scholars and researchers may not conduct Q methodology properly and/or may not report the use of Q methodology thoroughly. The objective of this study was to undertake a systematic review of empirical studies employing Q methodology within the TCI, intending to benchmark the research practices against those delineated in international scholarship. Within the confines of the TCI, we found nine articles that employ both Q sort and Q factor analysis, the two essential components of Q methodology. Comparatively, the proportion of methodologically sound studies (qualified by using *both* Q sort *and* Q factor analysis) was found to be lower in the TCI in contrast to its international counterparts. However, despite such a difference, the studies meeting the aforementioned criteria within the TCI exhibited research practices and reporting standards akin to those observed in international databases, thereby illuminating a positive trend in the utilization of Q methodology among Thai scholars. Notwithstanding these encouraging observations, there remain gaps for scholars to refine the application of Q methodology for the collective advancement of research communities.

Keywords: Q methodology, TCI database, systematic review, Q sort, Q factor analysis

Type of Article: Research Article

Cite this article as:

Ngamake, S., & Raveepatarakul, J. (2025). Q-Methodology: A Systematic Review of Research Studies in the TCI Database. *Ramkhamhaeng University Journal: Faculty of Education (Humanities and Social Sciences)*, 6(2), 35-51.

¹Associate Professor, Lecturer in Developmental Psychology, and Committee of Psychology Center for Life-Span Development and Intergeneration, Faculty of Psychology, Chulalongkorn University

²Lecturer in Developmental Psychology, Committee of Psychology Center for Life-Span Development and Intergeneration, Faculty of Psychology, Chulalongkorn University
e-mail: Jirapattara.r@chula.ac.th (corresponding author)

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิธีวิทยาคิว (Q methodology) ได้รับความสนใจมากขึ้นเรื่อย ๆ ในฐานวิธีวิทยาที่ใช้ศึกษาข้อมูลเชิงอัตวิสัยของบุคคล ในฐานข้อมูล Scopus ระหว่าง ค.ศ. 1980-1995 งานวิจัยที่ใช้วิธีวิทยาคิวมีจำนวนปีละไม่เกิน 10 งาน แต่ระหว่าง ค.ศ. 2013-2020 งานวิจัยที่ใช้วิธีวิทยาคิวมีจำนวนปีละอย่างน้อย 100 งาน (Dieteren et al., 2023) โดยพื้นฐานแล้ว วิธีวิทยาคิวจะประกอบไปด้วยกระบวนการหลัก ๆ 2 กระบวนการ คือ การจัดเรียงรายการคิว (Q sort) และการวิเคราะห์องค์ประกอบคิว (Watts & Stenner, 2005) อย่างไรก็ตาม งานวิจัยบางงาน (ทั้งในและต่างประเทศ) อาจระบุว่าใช้วิธีวิทยาคิวโดยดำเนินการจัดเรียงรายการคิว แต่ไม่ได้ดำเนินการวิเคราะห์องค์ประกอบคิว หรืองานวิจัยบางงานอาจไม่ได้รายงานกระบวนการของวิธีวิทยาคิวอย่างครบถ้วน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักวิจัยบางคนอาจยังไม่ได้ตระหนักถึงกระบวนการที่ต้องของวิธีวิทยาคิว เนื่องจากวิธีวิทยาคิวเป็นวิธีวิทยาที่มีลักษณะเฉพาะตัว ที่นักวิจัยอาจต้องการความรู้ทางวิธีวิทยาที่แตกต่างจากความรู้ทางวิธีวิทยาพื้นฐาน วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้ คือ การสำรวจการใช้วิธีวิทยาคิวด้วยการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบในฐานข้อมูล Thai-Journal Citation Index (TCI) โดยเปรียบเทียบกับการใช้วิธีวิทยาคิวในต่างประเทศ (benchmarking) เพื่อทำให้นักวิจัยที่สนใจวิธีวิทยาคิวเห็นทิศทางของการพัฒนางานวิจัยด้วยวิธีวิทยาคิวและใช้วิธีวิทยาคิวได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ที่ผ่านมา นักวิชาการและนักวิจัยใช้วิธีวิทยาคิวเพื่อศึกษาปรากฏการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับข้อมูลเชิงอัตวิสัยของบุคคลที่จะสะท้อนมุมมอง เจตคติ ความรู้สึก ประสบการณ์ ฯลฯ ที่แตกต่างกัน ระหว่างบุคคล โดยการจัดเรียงรายการคิวจะทำให้บุคคลได้พิจารณาและเปรียบเทียบรายการต่าง ๆ ในลักษณะ “องค์รวม” (หรือ Gestalt) และการวิเคราะห์องค์ประกอบคิวจะทำให้นักวิจัยสามารถวิเคราะห์มุมมอง เจตคติ ความรู้สึก ประสบการณ์ ฯลฯ ที่บุคคลมีส่วนร่วมเพื่ออธิบายปรากฏการณ์หนึ่ง ๆ ได้อย่างลึกซึ้ง Rost (2021) รวบรวมและจำแนกการใช้วิธีวิทยาคิวตามแนวทางและวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน แนวทางแรกเป็นของ Stephenson ซึ่งเป็นผู้ที่นักวิชาการส่วนใหญ่ยกให้เป็น “บิดาของวิธีวิทยาคิว” แนวทางนี้จะใช้วิธีวิทยาคิวเพื่อศึกษามุมมอง เจตคติ ความรู้สึก ประสบการณ์ ฯลฯ ของบุคคลต่อประเด็นหนึ่ง ๆ และมักจะเป็นงานวิจัยที่มีผู้เข้าร่วมการวิจัยคนเดียว (single-case design) แนวทางที่สองเป็นของกลุ่ม British School ซึ่งจะใช้วิธีวิทยาคิวเพื่อศึกษามุมมอง เจตคติ ความรู้สึก ประสบการณ์ ฯลฯ ที่บุคคลมีส่วนร่วม (shared viewpoint) ต่อประเด็นหนึ่ง ๆ และจะเป็นงานวิจัยที่มีผู้เข้าร่วมการวิจัยมากกว่า 1 คน ส่วนแนวทางที่สามเป็นของกลุ่ม Californian School ซึ่งจะใช้วิธีวิทยาคิวเพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างบุคคลเกี่ยวกับบุคลิกภาพในบริบทของจิตวิทยาคลินิกและจิตบำบัด และจะเป็นงานวิจัยที่มีผู้เข้าร่วมการวิจัยมากกว่า 1 คน ในเชิงทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง เราอาจทำความเข้าใจวิธีวิทยาคิวจากความแตกต่าง (1) ระหว่างแนวคิด (หลัง) ปรัชยานิยมและแนวคิดประกอบสร้างนิยม (2) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ และ (3) ระหว่างวิธีวิทยาคิวและวิธีวิทยาอาร์

วิธีวิทยาคิวและแนวคิดทางปรัชญา

แนวคิดปรัชยานิยม (positivism) เชื่อว่า การศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมสามารถกระทำได้ด้วยแนวทาง/กระบวนการเดียวกันกับการศึกษาปรากฏการณ์ทางกายภาพ และเชื่อว่า ปรากฏการณ์ที่ศึกษา “มีอยู่เป็นหนึ่งเดียว” และเป็นอิสระจากบุคคลที่ศึกษา (เช่น นักวิจัย ผู้เข้าร่วมการวิจัย) ส่วนแนวคิดหลังปรัชยานิยม (post-positivism) ยังคงเชื่อว่า ปรากฏการณ์ที่ศึกษา “มีอยู่เป็นหนึ่งเดียว” แต่ *ไม่ได้* เป็นอิสระจากบุคคลที่ศึกษา ด้วยเหตุนี้ แนวคิดหลังปรัชยานิยมจึงยอมรับว่า บุคคลที่ศึกษามีอิทธิพลต่อปรากฏการณ์ที่ศึกษา แต่ก็จะพยายามรักษาความเป็นภาวะวิสัย (objectivity) ของแนวทาง/กระบวนการให้ได้มากที่สุด และความแตกต่างที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ แนวคิดปรัชยานิยมจะเน้นที่ “การพิสูจน์ความจริง” (verification) ส่วนแนวคิดหลังปรัชยานิยมจะเน้นที่ “การพิสูจน์ว่าเป็นเท็จ” (falsification) แนวคิดประกอบสร้างนิยม (constructivism) เชื่อว่า การรับรู้ การแปลความหมาย และการนำเสนอของบุคคลต่อ

ปรากฏการณ์หนึ่ง ๆ เป็นส่วนสำคัญของแนวทาง/กระบวนการที่ศึกษาปรากฏการณ์นั้น ซึ่งปรากฏการณ์ที่ศึกษาอาจไม่ได้มีอยู่เป็นหนึ่งเดียว จากความแตกต่างข้างต้น นักวิชาการจำนวนหนึ่งจึงมองว่า Stephenson พัฒนาวิธีวิทยาควจากแนวคิดประกอบสร้างนิยมเป็นหลักเพื่อศึกษาข้อมูลเชิงอัตวิสัยของบุคคล (Rost, 2021) แต่จากข้อเขียนของ Ramlo and Newman (2011) ถึงแม้ว่า Stephenson ปฏิเสธแนวคิดปฏิฐานนิยม แต่เขาอาจไม่ได้ปฏิเสธแนวคิดหลังปฏิฐานนิยม และอาจพยายามผนวกความเป็นอัตวิสัยและความเป็นภาวะวิสัยเข้าด้วยกันในการศึกษาปรากฏการณ์ต่าง ๆ Ramlo and Newman ได้วางตำแหน่งของวิธีวิทยาควภายใต้วิธีวิทยาแบบผสมผสาน ซึ่งอยู่ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (ซึ่งตั้งอยู่บนแนวคิดประกอบสร้างนิยมและเน้นความเป็นอัตวิสัย) และการวิจัยเชิงปริมาณ (ซึ่งตั้งอยู่บนแนวคิดหลังปฏิฐานนิยมและเน้นความเป็นภาวะวิสัย) นอกจากนี้ Grix (2010) ยังได้นำเสนอมุมมองเกี่ยวกับวิธีวิทยาควภายใต้ความแตกต่างระหว่างแนวคิดปฏิฐานนิยม แนวคิดหลังปฏิฐานนิยม และแนวคิดนัยนิยม (interpretivism) ซึ่งแนวคิดนัยนิยมมีความคล้ายคลึงกับแนวคิดประกอบสร้างนิยม (นักวิชาการบางคนอาจให้ความหมายเดียวกัน (Grix, 2010) ส่วนนักวิชาการบางคนอาจมองว่า แนวคิดประกอบสร้างนิยมจะสนใจที่ได้มาซึ่งความรู้จากการร่วมกันสร้างของบุคคลในสังคม ส่วนแนวคิดนัยนิยมจะสนใจที่ได้มาซึ่งความรู้จากประสบการณ์ของบุคคล) โดยระบุว่า วิธีวิทยาควเป็นเทคนิคที่ศึกษาอัตวิสัยและ “อัตวิสัยร่วมกัน” (inter-subjectivity) ระหว่างบุคคล และวางวิธีวิทยาคว อยู่ระหว่าง แนวคิดหลังปฏิฐานนิยมและแนวคิดนัยนิยม (Grix เรียกว่า “hard interpretivism”) ด้วยเหตุผลที่ว่าวิธีวิทยาควศึกษาข้อมูลเชิงอัตวิสัยของบุคคลด้วยวิธีที่ “แข็งแกร่ง” (rigorous) กว่าวิธีวิทยาอื่น ๆ ภายใต้แนวคิดนัยนิยม คำว่า “อัตวิสัย” หมายความว่า ผู้เข้าร่วมการวิจัยอาจรับรู้และตีความรายการ (เช่น เนื้อหา รูปภาพ ฯลฯ) แตกต่างกัน หรือพูดอีกนัยหนึ่งได้ว่า รายการอาจมี *ความหมาย* แตกต่างกันตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (Ellingsen et al., 2010) ซึ่งการให้ความสำคัญกับอัตวิสัยของบุคคลสะท้อนอยู่ในข้อเขียนของ Stephenson (1961) ที่สนับสนุน “การอ้างอิงประสบการณ์ของตนเอง” (self-reference) ที่มีต่อสถานการณ์หนึ่ง ๆ Stephenson (1986) ยังได้นำเสนอการอ้างอิงประสบการณ์ของตนเองผ่านปรากฏการณ์ที่บุคคลสื่อสาร “ความหมาย” ของข้อความต่าง ๆ (The concourse theory of communication) ที่สะท้อนอัตวิสัยของบุคคล ตัวอย่างที่ Stephenson (1986) ใช้ คือ ข้อความ “ฝนกำลังตกอยู่” (it is raining) ซึ่งเป็นข้อความบอกเล่าและเป็นข้อเท็จจริง และบุคคลที่มีประสบการณ์แตกต่างกันจะสื่อสารความหมายของข้อความนี้แตกต่างกัน (เช่น บางคนอาจสื่อสารพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง (การร่ม (ไม่ได้) รดน้ำต้นไม้ ฯลฯ) แต่บางคนอาจสื่อสารความรู้สึกที่เกี่ยวข้อง (เศร้าหมอง สดชื่น ฯลฯ)

วิธีวิทยาควและแนวทางของการวิจัย

นักวิชาการหลายคนมีความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีวิทยาควว่า เป็นวิธีวิทยาที่ผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ (Shemmings, 2006; Stickl et al., 2019) ยกตัวอย่างเช่น Shemmings (2006) มองว่ากระบวนการที่เป็นเอกลักษณ์ของวิธีวิทยาคว คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่สะท้อนอัตวิสัยของบุคคล (เช่น มุมมอง เจตคติ ความรู้สึก ประสบการณ์ ฯลฯ) ที่ได้จากการจัดเรียงรายการคว ด้วยกระบวนการเชิงปริมาณ ซึ่งก็คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบคว เพื่อให้ได้มาซึ่งการจัดกลุ่ม/การจัดประเภทอัตวิสัยของบุคคล นักวิชาการมักจะเรียกกระบวนการดังกล่าวว่า operant subjectivity ในนัยที่ว่า วิธีวิทยาควเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้บุคคลแสดงข้อมูลเชิงอัตวิสัย (ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง) ที่อยู่ภายในออกมาผ่าน “การกระทำ” (ซึ่งก็คือ การจัดเรียงรายการคว) มุมมองพื้นฐานของวิธีวิทยาคว คือ เราจะถือว่า บุคคลแต่ละคนมีความแตกต่างกัน *เชิงคุณภาพ* จนกว่าเราจะมีหลักฐานเชิงประจักษ์มากพอที่จะมาสนับสนุนให้เป็นอื่น (Stephenson, 1961) เรียกมุมมองนี้ว่า centrality of self) ซึ่งเป็นมุมมองที่แตกต่างจากวิธีวิทยากระแสหลักในสมัยก่อน (อย่างน้อยในจิตวิทยาและสังคมศาสตร์) ที่จะให้ความสำคัญกับความแตกต่างระหว่างบุคคล *เชิงปริมาณ* และจะใช้การสุ่มผู้เข้าร่วมการวิจัยและการวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานต่าง ๆ เอกลักษณ์หนึ่งของวิธีวิทยาคว คือ การนำหลักการของ Gestalt มาใช้ ผ่านการให้บุคคลพิจารณา/เปรียบเทียบรายการในประเด็นหนึ่ง ๆ อย่างครบถ้วน ส่วน *การสำรวจ* โครงสร้างของข้อมูลเชิงอัตวิสัยของบุคคลที่มีต่อประเด็นหนึ่ง ๆ จะทำให้วิธีวิทยาควมีหลักการและแนวทางที่สอดคล้องกับการวิจัยเชิงสำรวจ มากกว่าการวิจัยเชิงยืนยันที่มุ่งทดสอบสมมติฐานที่นักวิจัยได้ระบุไว้ นอกจากนี้ Stenner et al. (2017) เปรียบเทียบวิธีวิทยาควกับ

วิธีวิทยาที่อยู่ภายใต้แนวคิดธรรมชาตินิยม (naturalism) เช่น ethnography ซึ่งอยู่ในหมวดหมู่การวิจัยเชิงคุณภาพ และกับวิธีวิทยาที่มีการ “สร้าง” เครื่องมือต่าง ๆ ขึ้นมา เช่น การวิจัยเชิงทดลองหรือการวัดและการประเมินต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในหมวดหมู่การวิจัยเชิงปริมาณ แล้วได้ข้อสรุปว่า วิธีวิทยาคิดแตกต่างจากวิธีวิทยา 2 ขั้วข้างต้น กล่าวคือ ในการจัดเรียงรายการคิว รายการต่าง ๆ เป็นเครื่องมือที่นักวิจัยสร้างขึ้นมา เหตุนี้จึงทำให้วิธีวิทยาคิดแตกต่างจากวิธีวิทยาที่อยู่ภายใต้แนวคิดธรรมชาตินิยม ส่วนผู้เข้าร่วมการวิจัยจัดเรียงรายการด้วยการรับรู้และการตีความที่สะท้อนความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดของการวิจัยเชิงทดลองหรือการวัดและการประเมินต่าง ๆ ที่พยายามทำให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกคนรับรู้และตีความเครื่องมือต่าง ๆ เหมือนกัน (ยกตัวอย่างเช่น ในการวัดทางจิตวิทยา นักจิตวิทยาพยายามที่จะพัฒนาข้อคำถามให้ทุกคนเข้าใจตรงกัน และความเข้าใจที่แตกต่างกันจะถือเป็นความคลาดเคลื่อน/ความลำเอียงของการวัด) เหตุนี้จึงทำให้วิธีวิทยาคิดแตกต่างจากวิธีวิทยาที่มีการสร้างเครื่องมือต่าง ๆ ขึ้นมาเช่นกัน

เมื่อพิจารณาบนความแตกต่างระหว่างการให้เหตุผลเชิงอุปนัย (induction) ที่เป็นแนวทางสำคัญของการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งนักวิจัยมักจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาทฤษฎี/แนวคิด และการให้เหตุผลเชิงนิรนัย (deduction) ที่เป็นแนวทางสำคัญของการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งนักวิจัยมักจะให้ความสำคัญกับการทดสอบทฤษฎี/สมมติฐาน เราอาจวางวิธีวิทยาคิดอยู่ระหว่างการให้เหตุผล 2 ขั้วข้างต้น โดยมีแนวทางสำคัญ คือ การให้เหตุผลเชิงจากรนัย (abduction) ซึ่งนักวิจัยมักจะให้ความสำคัญกับ *คำอธิบาย* ปรากฏการณ์หลังจากนักวิจัยสังเกตได้ข้อมูล ซึ่งเป็นคำอธิบาย “ที่ดีที่สุด” เท่าที่นักวิจัยจะสามารถอนุมานได้จากข้อมูล (เท่าที่มีอยู่) เราสามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า การวิจัยเชิงอุปนัยมักจะใช้เพื่อ *พัฒนา* ทฤษฎี/แนวคิดจากข้อมูล ส่วนการวิจัยเชิงนิรนัยมักจะใช้เพื่อ *ทดสอบ* ทฤษฎี/แนวคิดผ่านการตั้งและการทดสอบสมมติฐาน แต่การวิจัยเชิงจากรนัยมักจะใช้เพื่อพัฒนาสมมติฐาน (Stephenson, 1980) ใช้คำว่า “ค้นพบ” สมมติฐาน (discover) ซึ่งภายใต้วิธีวิทยาคิด นักวิจัยอาจพัฒนาสมมติฐานเกี่ยวกับข้อมูลเชิงอัตวิสัยที่สอดคล้องกัน/ขัดแย้งกันระหว่างบุคคล ด้วยการหาคำอธิบายผลการวิเคราะห์องค์ประกอบคิวที่เหมาะสมมากที่สุด แล้วอาจตรวจสอบความถูกต้องของสมมติฐานด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (เช่น การสำรวจ) และ/หรือ การวิจัยเชิงคุณภาพ (เช่น การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม) ต่อไป

วิธีวิทยาคิดและวิธีวิทยาอาร์

เรายังสามารถทำความเข้าใจวิธีวิทยาคิดผ่านความแตกต่างระหว่างวิธีวิทยาคิดและวิธีวิทยาอาร์ (R methodology) โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างการวิเคราะห์องค์ประกอบคิวและการวิเคราะห์องค์ประกอบอาร์ เมื่อมี “ปรากฏการณ์ทางจิตวิทยา” ของบุคคล เช่น มุมมอง เจตคติ ความรู้สึก ประสบการณ์ ฯลฯ เป็นที่ตั้ง การวิเคราะห์องค์ประกอบอาร์จะพยายามแยกปรากฏการณ์ทางจิตวิทยาเป็นองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น เราอาจแยกเจตคติต่อการเรียนวิชาสถิติของบุคคลออกเป็น 4 องค์ประกอบ คือ ความรู้สึก ความสามารถทางการรู้คิด การให้คุณค่า และการรับรู้ความยาก (Hilton et al., 2004) ในทางกลับกัน การวิเคราะห์องค์ประกอบคิวจะวิเคราะห์ความเหมือน/ความต่างระหว่างบุคคลโดยให้บุคคลพิจารณาเจตคติต่อการเรียนวิชาสถิติในมิติต่าง ๆ ร่วมกัน เนื่องจากวิธีวิทยาคิดให้ความสำคัญกับการแสดงออกถึงมุมมอง เจตคติ ความรู้สึก ประสบการณ์ ฯลฯ ของบุคคล โดยเน้นการเปรียบเทียบรายการที่ครอบคลุมประเด็นหนึ่ง ๆ อย่างครบถ้วน วิธีวิทยาคิดจึงถูกจัดให้อยู่ในหมวดหมู่การวิจัยที่มุ่งอธิบายลักษณะของบุคคลในลักษณะของ Person-centered (Hughes, 2016) แต่วิธีวิทยาอาร์จะถูกจัดให้อยู่ในหมวดหมู่การวิจัยที่มุ่งอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (variable-centered) ยิ่งไปกว่านั้น นักวิชาการบางกลุ่มมีความเห็นว่าวิธีวิทยาคิดและวิธีวิทยาอาร์มีข้อดีที่สามารถกลบข้อด้อยของกันและกันได้ Thompson et al. (2012) ใช้วิธีวิทยาคิดและวิธีวิทยาอาร์ (การสำรวจด้วยเครื่องมือวัดที่มีสเกล Likert) เพื่อศึกษาเจตคติของชุมชนต่อทรัพยากรทางธรรมชาติที่ชุมชนมีอยู่ โดยมองว่าวิธีวิทยาคิดจะช่วยให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล *เชิงคุณภาพ* ที่สามารถนำมาใช้พัฒนากระบวนการสำรวจ (สำหรับวิธีวิทยาอาร์) ได้ และวิธีวิทยาอาร์จะช่วยให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล *เชิงปริมาณ* ที่สามารถแผ่ขยาย (generalize) ผลการสำรวจไปยังประชากรของชุมชนได้

หลักการและกระบวนการของวิธีวิทยาคิว

โดยทั่วไป การดำเนินการวิจัยด้วยวิธีวิทยาคิวมี 5 ขั้นตอน (Shemmings & Ellingsen, 2012; Stenner et al., 2017) ได้แก่

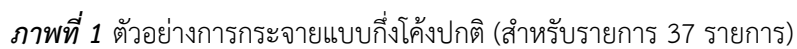
1. การกำหนดวัตถุประสงค์และรวบรวมรายการ (Q-set)
2. การกำหนดบุคคล/ประเด็นการจัดเรียงรายการ (P-set)
3. การดำเนินการจัดเรียงรายการคิว (Q sort)
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. การแปลความหมายองค์ประกอบคิว

นักวิจัยเริ่มต้นจากการกำหนดวัตถุประสงค์ (ของการวิจัย) และรวบรวมรายการ ซึ่งวัตถุประสงค์จะขึ้นอยู่กับ “ประเด็น” ที่ต้องการจะศึกษา เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์แล้ว นักวิจัยจะรวบรวมรายการสำหรับการจัดเรียงรายการคิว (ชุดรายการ เรียกว่า Q-set) คำว่า “รายการ” ของวิธีวิทยาคิวจะหมายถึง *การสื่อสาร* ที่อาจสะท้อนมุมมอง เจตคติ ความรู้สึก ประสบการณ์ ฯลฯ ที่บุคคลมีต่อหัวข้อหนึ่ง ๆ อย่างกว้างขวาง (Concourse) (Shemmings & Ellingsen, 2012; Watts and Stenner, 2005) มีความเห็นว่า ชุดรายการควรมีจำนวนประมาณ 40-80 รายการ แต่ก็ขึ้นอยู่กับขอบเขตของหัวข้อที่ต้องการจะศึกษาด้วย หลังจากนั้น นักวิจัยจะกำหนดบุคคล (เช่น ผู้เข้าร่วมการวิจัยกลุ่มต่าง ๆ) และ/หรือ ประเด็นการจัดเรียงรายการ (ผู้เข้าร่วมการวิจัยแต่ละคนอาจจัดเรียงรายการได้มากกว่า 1 ประเด็น และเราอาจเรียกประเด็นการจัดเรียงรายการว่า condition(s) of instruction) สำหรับวิธีวิทยาคิว การกำหนดบุคคล/ประเด็น (กลุ่มบุคคล/ประเด็น เรียกว่า P-set) จะ *ไม่* สนใจที่การเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรบุคคล/ประเด็น แต่จะสนใจที่ความหลากหลายหรือความแตกต่างของบุคคล/ประเด็น มากกว่า (Stenner et al., 2017)

เมื่อนักวิจัยกำหนด Q-set (ชุดรายการ) และ P-set (ชุดบุคคล/ประเด็นการจัดเรียงรายการ) เรียบร้อยแล้ว นักวิจัยจะให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยดำเนินการจัดเรียงรายการคิว (กระบวนการนี้ เรียกว่า Q sort) นักวิจัย *มักจะ* ออกแบบให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยจัดเรียงรายการในลักษณะการกระจายแบบกึ่งโค้งปกติ (Quasi-normal distribution) ซึ่งมีลักษณะสำคัญ คือ ผู้เข้าร่วมการวิจัย (1) จัดเรียงรายการอย่างสมมาตรระหว่างส่วนขวาและส่วนซ้ายของการกระจาย และ (2) จัดเรียงรายการจำนวนน้อยไว้ที่ส่วนปลายของการกระจาย ซึ่งเป็นรายการที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยมองว่า “มีนัยสำคัญมาก” ต่อตัวเอง และจัดเรียงรายการจำนวนมากไว้ที่ส่วนกลางของการกระจาย ซึ่งเป็นรายการที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยมองว่า “มีนัยสำคัญน้อยต่อตัวเอง และ/หรือ ไม่เกี่ยวข้อง และเนื่องด้วยการสะท้อนนัยสำคัญของรายการที่มีต่อบุคคล นักวิจัยจะต้องระบุข้อความส่วนปลายของการกระจาย ให้มีความหมาย “มากที่สุด” ทั้ง 2 ด้าน ยกตัวอย่างเช่น (ภาพ 1) นักวิจัยอาจจะระบุข้อความที่ +4 ว่า “เห็นด้วยมากที่สุด” และที่ -4 ว่า “ไม่เห็นด้วยมากที่สุด” (McKeown & Thomas, 2013) การวิเคราะห์ข้อมูลของวิธีวิทยาคิวมักจะประกอบไปด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล/ประเด็น และการวิเคราะห์องค์ประกอบคิว ซึ่งในชุดข้อมูล แถว (Row) จะแสดงรายการ และคอลัมน์ (Column) จะแสดงบุคคล/ประเด็น ด้วยเหตุนี้ การวิเคราะห์องค์ประกอบคิวจึงเป็นการสำรวจมุมมองที่บุคคลมีส่วนร่วมกันหรือมุมมองที่ (บุคคลคนเดียว) เห็นตรงกันผ่านการจัดเรียงรายการคิวในประเด็น ที่แตกต่างกัน และสุดท้าย นักวิจัยมักจะแปลความหมายองค์ประกอบคิวจากคะแนนองค์ประกอบและคะแนนองค์ประกอบมาตรฐาน ซึ่งจะบอก (Shemmings & Ellingsen, 2012)

1. รูปแบบการจัดเรียงรายการของแต่ละองค์ประกอบ (overall configuration)
2. ทิศทาง (บวก/ลบ) ของรายการ (characteristic statement)
3. รายการที่ “แยกแยะ” องค์ประกอบ (distinguish statement)
4. รายการที่ “มีความเห็นพ้องต้องกัน” ระหว่างองค์ประกอบ (consensus statement)

นักวิจัยที่สนใจหลักการและกระบวนการของวิธีวิทยาคิวสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จาก McKeown & Thomas, 2013; Shemmings & Ellingsen, 2012; Stenner et al., 2017)

นักวิชาการในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้ดำเนินงานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการเชิงเทคนิคและการรายงานผลการวิจัยจากบทความวิจัยที่ใช้วิธีทฤษฎีความรู้ งานวิจัยที่ดูเหมือนจะครอบคลุมมากที่สุด คือ การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบของ Dieteren et al. (2023) ที่ทบทวนบทความวิจัยจำนวน 613 บทความ ที่ตีพิมพ์ระหว่าง ค.ศ. 2015-2019 โดยภาพรวมพบว่า นักวิจัยเลือกใช้กระบวนการเชิงเทคนิคที่แตกต่างกัน แต่ก็ได้แตกต่างกันมากเสียจนทำให้ผลการวิจัยจากวิธีทฤษฎีความรู้เคลื่อนคลั่งสับสน อย่างไรก็ตาม นักวิจัยอาจไม่ได้รับเหตุผลสำหรับการเลือกใช้กระบวนการเชิงเทคนิคต่าง ๆ อย่างชัดเจน เมื่อวิเคราะห์เชิงลึกบทความวิจัยจำนวน 206 บทความที่ตีพิมพ์ระหว่าง

ค.ศ. 2015-2016 นอกจากนี้ ยังพบอีกว่า (1) นักวิจัยพัฒนา/รวบรวมรายการจากแหล่งข้อมูลทางวิชาการมากที่สุด (ร้อยละ 67.5) และรายการส่วนใหญ่อยู่ในรูปแบบข้อความ (Verbal statement (ร้อยละ 96.4)) (2) จำนวนรายการที่นักวิจัยใช้มากที่สุดคือ 40-49 รายการ (ร้อยละ 35.1) จำนวนผู้เข้าร่วมการวิจัยที่นักวิจัยเก็บข้อมูลมากที่สุด คือ 20-29 คน (ร้อยละ 24.4) และงานวิจัยส่วนใหญ่ใช้การสุ่มผู้เข้าร่วมการวิจัยแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling (ร้อยละ 56.6)) (3) งานวิจัยส่วนใหญ่ให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยจัดเรียงรายการตามระดับความเห็นด้วย/ไม่เห็นด้วย มากที่สุด (Agreement (ร้อยละ 62.6)) และสเกลที่นักวิจัยใช้มากที่สุด คือ -4 ถึง +4 (ร้อยละ 47.6) (4) สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบตัว นักวิจัยใช้การสกัดองค์ประกอบแบบ principal component analysis (PCA) มากที่สุด (ร้อยละ 48.5) ใช้การหมุนแกนแบบ Varimax มากที่สุด (ร้อยละ 71.9) และใช้ค่าไอเกน (Eigenvalue) เป็นตัวกำหนดจำนวนองค์ประกอบมากที่สุด (ร้อยละ 51.0) และองค์ประกอบที่สกัดออกมาได้มีจำนวนเฉลี่ยอยู่ที่ 3.7 องค์ประกอบ และ (5) งานวิจัยส่วนใหญ่รายงานคะแนนองค์ประกอบเต็มรูป (Complete factor array (ร้อยละ 65.7)) และในประดามีที่รายงานคะแนนองค์ประกอบ ร้อยละ 24.0 รายงานรายการที่มีความเห็นพ้องต้องกันระหว่างองค์ประกอบ และร้อยละ 40.8 รายงานรายการที่แยกแยะองค์ประกอบ

นอกจากงานวิจัยของ Dieteren et al. (2023) ยังมีงานวิจัยที่ปริทัศน์กระบวนการเชิงเทคนิคและการรายงานผลการวิจัยจากบทความวิจัยทางศึกษาศาสตร์และทางสุขภาพ Lundberg et al. (2020) ทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบกับบทความวิจัยทางศึกษาศาสตร์ที่ใช้วิธีวิทยาคิวจำนวน 74 บทความ (สำหรับงานปริทัศน์ของ Lundberg et al. คำว่า “บทความ” จะหมายถึงหนังสือและวิทยานิพนธ์ด้วย) ผลการวิจัยโดยรวมมีความคล้ายคลึงกับผลการวิจัยของ Dieteren et al. (2023) กล่าวโดยย่อคือ จำนวนรายการที่นักวิจัยใช้โดยเฉลี่ยประมาณ 40 รายการ จำนวนผู้เข้าร่วมการวิจัยที่นักวิจัยเก็บข้อมูลโดยเฉลี่ยประมาณ 37 คน และ *ครู* เป็นกลุ่มบุคคลที่นักวิจัยศึกษามุมมองและความเห็นต่อประเด็นต่าง ๆ มากที่สุด (ร้อยละ 41.0) สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบตัว นักวิจัยใช้การสกัดองค์ประกอบแบบ principal component analysis (PCA) มากที่สุด (ร้อยละ 40.5) และใช้การหมุนแกนแบบ Varimax มากที่สุด (ร้อยละ 51.3) และงานวิจัยสกัดองค์ประกอบได้ 3 องค์ประกอบ มากที่สุด (ร้อยละ 48.6) งานวิจัย 11 งาน ยังได้ใช้วิธีวิทยาคิวในลักษณะการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบ (ผู้เข้าร่วมการวิจัย) มีส่วนร่วม (Participatory action research) ยกตัวอย่างเช่น Beck (2017) ให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีส่วนร่วมในกระบวนการคัดเลือกรายการ Duncan and Owens (2011) ให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีส่วนร่วมในกระบวนการตรวจสอบความสมเหตุสมผลขององค์ประกอบ และ Pruslow and Owl (2012) ให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยร่วมกันอภิปรายเพื่อแปลความหมาย องค์ประกอบ นอกจากนั้น Churruca et al. (2021) ทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบกับบทความวิจัยทางสุขภาพ (Healthcare) ที่ใช้วิธีวิทยาคิวจำนวน 289 บทความ แล้วสังเคราะห์วัตถุประสงค์ของนักวิจัยในการใช้วิธีวิทยาคิว 5 ประการ ซึ่งได้แก่ (1) เพื่อสำรวจความเห็นเกี่ยวกับประเด็นที่ซับซ้อน (Complex issue) (2) เพื่อสำรวจความเห็น “องค์รวม” (Holistic view) (3) เพื่อศึกษามุมมองเชิงอัตวิสัย (4) เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เชิงปริมาณ และ (5) เพื่อออกแบบงานวิจัยที่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนผู้เข้าร่วมการวิจัย (ไม่สามารถเก็บข้อมูลกับผู้เข้าร่วมการวิจัยจำนวนมากได้) สำหรับรายละเอียดของกระบวนการเชิงเทคนิคและการรายงานผลการวิจัย Churruca et al. พบว่า นักวิจัยพัฒนา/รวบรวมรายการจากแหล่งข้อมูลทางวิชาการมากที่สุด (ร้อยละ 64.4) จำนวนรายการที่นักวิจัยใช้มีค่ามัธยฐานเท่ากับ 42 รายการ จำนวนผู้เข้าร่วมการวิจัยที่นักวิจัยเก็บข้อมูลมีค่ามัธยฐานเท่ากับ 39 คน และ *ผู้ให้บริการทางสุขภาพ* (Care provider) เป็นกลุ่มบุคคลที่นักวิจัยศึกษามุมมองและความเห็นต่อประเด็นต่าง ๆ มากที่สุด (ร้อยละ 67.8) สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบตัว นักวิจัยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบแบบ PCA มากที่สุด (ร้อยละ 38.1) และใช้การหมุนแกนแบบ Varimax มากที่สุด (ร้อยละ 71.3) และงานวิจัยสกัดองค์ประกอบได้ 4 องค์ประกอบ มากที่สุด (ร้อยละ 34.6)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เนื่องด้วยวิธีวิทยาคิวได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ ในต่างประเทศและในหลากหลายสาขาวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งจิตวิทยาและสังคมศาสตร์ งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจกระบวนการเชิงเทคนิคและการรายงานผลการวิจัยจากบทความวิจัยที่ใช้วิธีวิทยาคิวในฐานะข้อมูล TCI โดยการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ (Systematic review) ผู้วิจัยจะวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยของ Dieteren et al. (2023); Lundberg et al. (2020) และ Churruca et al. (2021) ซึ่งน่าจะทำให้เราเห็นภาพแนวปฏิบัติของนักวิจัยไทย (และ/หรือ นักวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการไทย) เกี่ยวกับวิธีวิทยาคิวที่อาจคล้ายคลึงกับ/แตกต่างจากนักวิจัยจากต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นการทบทวนวรรณกรรมเพื่อ *สำรวจ* การดำเนินการวิจัยด้วยวิธีวิทยาคิว ผู้วิจัยจึงไม่มีสมมติฐานการวิจัยที่เฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับรายละเอียดของแนวปฏิบัติของนักวิจัยไทย แต่ผู้วิจัยคาดหวังว่า นักวิจัยไทยน่าจะดำเนินการวิจัยด้วยวิธีวิทยาคิวในทิศทางเดียวกันกับนักวิจัยจากต่างประเทศ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยสำรวจฐานข้อมูล TCI ด้วยคำค้นหา คือ “วิธีวิทยาคิว” “Q methodology” “Q method” หรือ “Q study” เพื่อที่จะรวบรวมบทความวิจัยที่ใช้วิธีวิทยาคิวของไทย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากกระบวนการค้นหาของฐานข้อมูล TCI ไม่สามารถระบุการค้นหาโดยใช้ Boolean operators ได้ ผู้วิจัยจึงดำเนินการค้นหา 4 รอบ ซึ่งรอบแรกใช้คำค้นหา คือ “วิธีวิทยาคิว” ได้ 16 บทความ รอบที่สองใช้คำค้นหา คือ “Q methodology” ได้ 35 บทความ รอบที่สามใช้คำค้นหา คือ “Q method” ได้ 176 บทความ และรอบที่สี่ใช้คำค้นหา คือ “Q study” ได้ 352 บทความ (ค้นหาช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2566) เมื่อพิจารณาชื่อเรื่องและบทคัดย่อ ผู้วิจัยพบว่า (1) 16 บทความ ที่ได้จากคำค้นหา “วิธีวิทยาคิว” มีบทความที่น่าจะเกี่ยวข้องกับวิธีวิทยาคิว 8 บทความ (2) 35 บทความ ที่ได้จากคำค้นหา “Q methodology” มีบทความที่น่าจะเกี่ยวข้องกับวิธีวิทยาคิว 14 บทความ (3) 176 บทความ ที่ได้จากคำค้นหา “Q method” มีบทความที่น่าจะเกี่ยวข้องกับวิธีวิทยาคิว 4 บทความ และ (4) 352 บทความ ที่ได้จากคำค้นหา “Q study” มีบทความที่น่าจะเกี่ยวข้องกับวิธีวิทยาคิว 11 บทความ เมื่อคัดบทความที่ซ้ำซ้อนทิ้ง ผู้วิจัยได้บทความที่น่าจะเกี่ยวข้องกับวิธีวิทยาคิวทั้งสิ้น 17 บทความ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาบทความฉบับเต็ม ซึ่งมีเกณฑ์คัดเข้า คือ บทความจะต้องเป็นการวิจัยที่มีการรายงานการจัดเรียงรายการคิว และ การวิเคราะห์องค์ประกอบคิว ผู้วิจัยพบบทความที่เข้าข่ายอยู่ 9 บทความ ซึ่งเป็นบทความที่เขียนด้วยภาษาไทย 5 บทความ และที่เขียนด้วยภาษาอังกฤษ 4 บทความ (รายการอ้างอิงที่มีสัญลักษณ์ * คือ บทความที่ใช้ในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล) รายละเอียดของบทความที่ถูกคัดทิ้ง คือ 2 บทความ แนะนำหลักการและกระบวนการ (ส่วนหนึ่ง) ของวิธีวิทยาคิว แต่ไม่ได้เก็บข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อตอบคำถามการวิจัยหนึ่ง ๆ (Chanwichit et al., 2019; Stone & Turale, 2015) 4 บทความ พูดถึงวิธีวิทยาคิว แต่วิธีวิทยาคิวไม่ได้เป็นกระบวนการวิจัยหลัก (ไม่มีรายละเอียดของการจัดเรียงรายการคิวและการวิเคราะห์องค์ประกอบคิว) และ 2 บทความ ใช้การจัดเรียงรายการคิวในวัตถุประสงค์อื่น ๆ ที่ไม่สอดคล้องกับวิธีวิทยาคิว

สำหรับการคัดสรรข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยมีแนวทาง คือ (1) เป็นข้อมูลที่สะท้อนการดำเนินการวิจัยด้วยวิธีวิทยาคิว 5 ขั้นตอนข้างต้น และ (2) เป็นข้อมูลที่สามารถนำไปเปรียบเทียบกับผลการวิจัยของ Dieteren et al. (2023); Lundberg et al. (2020) และ Churruca et al. (2021) ได้ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์และรวบรวมรายการ : วัตถุประสงค์ของการใช้วิธีวิทยาคิว (ตาม Churruca et al.) วิธีการพัฒนา/รวบรวมรายการ วิธีการตรวจสอบคุณภาพของรายการ และจำนวนรายการ
2. การกำหนดบุคคล/ประเด็นการจัดเรียงรายการ : จำนวนผู้เข้าร่วมการวิจัย
3. การจัดเรียงรายการคิว : สเกลของการกระจายแบบกึ่งโค้งปกติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล : โปรแกรมที่นักวิจัยใช้วิเคราะห์ข้อมูล วิธีการสกัดองค์ประกอบ และวิธีการหมุนแกน (ในกรณีที่สกัดองค์ประกอบมากกว่า 1 องค์ประกอบ)

5. การแปลความหมายองค์ประกอบคือ : จำนวนองค์ประกอบและการวิเคราะห์รายการที่มีความเห็นพ้องต้องกันระหว่างองค์ประกอบและรายการที่แยกแยะองค์ประกอบ

ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลในลักษณะ “มี/ไม่มี” สำหรับวัตถุประสงค์ของการใช้วิธีวิทยาคิวและการวิเคราะห์รายการที่มีความเห็นพ้องต้องกันระหว่างองค์ประกอบและรายการที่แยกแยะองค์ประกอบ ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลในลักษณะจำนวนเต็มสำหรับจำนวนรายการ จำนวนผู้เข้าร่วมการวิจัย สเกลของการกระจายแบบกึ่งโค้งปกติ (เช่น สเกล 11 ระดับ คือ ตั้งแต่ “-5 ถึง +5”) และจำนวนองค์ประกอบ และผู้วิจัยบันทึกข้อมูลในลักษณะอักษรสำหรับข้อมูลส่วนที่เหลือ โดยบันทึกข้อมูลในไฟล์ตารางจัดการ (spreadsheet) ที่คอลัมน์เป็นตัวแปร (ข้อมูล 11 มิติ) และแถวเป็นหน่วยการวิเคราะห์ (บทความวิจัย 9 บทความ) ผู้วิจัยนำข้อมูล 11 มิติข้างต้น มาวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา (ความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน) เพื่อที่จะนำไปเปรียบเทียบกับผลการวิจัยของต่างประเทศ

ผลการวิจัย

โดยภาพรวม หัวข้อที่นักวิจัยศึกษาด้วยวิธีวิทยาคิวมีความหลากหลายตั้งแต่ความเสี่ยงและความขัดแย้งในโครงการก่อสร้าง (Mangnormake et al., 2017; Ngowtanasuwan, 2019) การจัดลำดับความสำคัญของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการเกษตร (Jaitiang et al., 2022) ไปจนถึงมุมมอง เจตคติ และความเชื่อของบุคคลในประเด็นต่าง ๆ (Chianchana & na Wichian, 2013; Krause et al., 2019; Mathur, 2021; Wang & Nikitina, 2023) และนักวิจัยมีความเชี่ยวชาญในหลากหลายสาขาวิชา เช่น พฤติกรรมศาสตร์ ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ อักษรศาสตร์/ภาษาศาสตร์ เกษตรศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ ฯลฯ

สำหรับขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์และรวบรวมรายการ วัตถุประสงค์ของการใช้วิธีวิทยาคิวที่นักวิจัยระบุมากที่สุด คือ “เพื่อศึกษามุมมองเชิงอัตวิสัย” (8 บทความ) รองลงมา คือ “เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เชิงปริมาณ” (5 บทความ) “เพื่อออกแบบงานวิจัยที่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนผู้เข้าร่วมการวิจัย” (2 บทความ) และ “เพื่อสำรวจความเห็นเกี่ยวกับประเด็นที่ซับซ้อน” และ “เพื่อสำรวจความเห็นองค์กร” (อย่างละ 1 บทความ) ตามลำดับ (บางบทความยกวัตถุประสงค์มากกว่า 1 วัตถุประสงค์) วิธีการพัฒนา/รวบรวมรายการที่นักวิจัยใช้มากที่สุด คือ การสัมภาษณ์/การสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง (4 บทความ) รองลงมา คือ การทบทวนวรรณกรรม (3 บทความ) และการระดมความคิดและเทคนิค Delphi (อย่างละ 1 บทความ) ตามลำดับ (1 บทความ ไม่ระบุวิธีการพัฒนา/รวบรวมรายการ และบางบทความใช้วิธีการพัฒนา/รวบรวมรายการมากกว่า 1 วิธี) วิธีการตรวจสอบคุณภาพของรายการที่นักวิจัยใช้มากที่สุด คือ การคำนวณดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ (index of item-objective agreement (IOC) 3 บทความ) ส่วนบทความที่เหลือไม่ได้ระบุวิธีการตรวจสอบคุณภาพของรายการ และสุดท้าย นักวิจัยใช้จำนวนรายการโดยเฉลี่ยประมาณ 40 รายการ ($M = 39.8$ และ $SD = 17.8$ มีช่วงอยู่ระหว่าง 23 และ 77 รายการ)

สำหรับขั้นตอนการกำหนดบุคคล/ประเด็นการจัดเรียงรายการ งานวิจัยมีจำนวนผู้เข้าร่วมการวิจัยโดยเฉลี่ยประมาณ 30 คน ($M = 27.2$ และ $SD = 17.1$ มีช่วงอยู่ระหว่าง 12 และ 60 คน) และสำหรับขั้นตอนการจัดเรียงรายการคิว งานวิจัยทั้งหมดใช้การกระจายแบบกึ่งโค้งปกติ โดยสเกลที่นักวิจัยใช้มากที่สุด คือ ตั้งแต่ “-3 ถึง +3” และตั้งแต่ “-5 ถึง +5” (อย่างละ 3 บทความ) รองลงมา คือ ตั้งแต่ “-6 ถึง +6” (2 บทความ) และตั้งแต่ “-4 ถึง +4” (1 บทความ) ตามลำดับ

นักวิจัย 4 กลุ่ม ใช้โปรแกรม PQ Method สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล (1 ในนั้นใช้ร่วมกับโปรแกรม Ken-Q Analysis) นักวิจัย 1 กลุ่ม ใช้โปรแกรม KADE หรือโปรแกรม Q-Method และนักวิจัยอีก 3 กลุ่มที่เหลือ ไม่ได้ระบุโปรแกรมที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล สำหรับวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบคือ นักวิจัย 6 กลุ่ม ใช้การสกัดองค์ประกอบแบบ

principal component analysis นักวิจัย 1 กลุ่ม ใช้การสกัดองค์ประกอบแบบ centroid extraction และนักวิจัยอีก 2 กลุ่มที่เหลือ ไม่ได้ระบุวิธีการสกัดองค์ประกอบ สำหรับวิธีการหมุนแกน นักวิจัย 5 กลุ่ม ใช้การหมุนแกนแบบ Varimax (มุลมุล) และนักวิจัยอีก 4 กลุ่มที่เหลือ ไม่ได้ระบุวิธีการหมุนแกน และสำหรับขั้นตอนสุดท้าย (การแปลความหมายองค์ประกอบ) งานวิจัยมีจำนวนองค์ประกอบ (ที่สกัดออกมาได้) โดยเฉลี่ยเท่ากับ 4.5 องค์ประกอบ ($SD = 1.6$ มีช่วงอยู่ระหว่าง 2 และ 8 องค์ประกอบ) และงานวิจัย 4 งาน มีการวิเคราะห์รายการที่มีความเห็นพ้องต้องกันระหว่างองค์ประกอบและรายการที่แยกแยะองค์ประกอบ (งานวิจัยอีก 5 งาน ไม่มีการวิเคราะห์) ตาราง 1 แสดงสรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 1

สรุปผลการวิจัย

การดำเนินวิธีวิทยาคิว	ผลการวิจัย
ขั้นตอนที่ 1	
วัตถุประสงค์ของการใช้วิธีวิทยาคิว	มากที่สุด คือ “เพื่อศึกษามุมมองเชิงอัตวิสัย”
วิธีการพัฒนา/รวบรวมรายการ	มากที่สุด คือ การสัมภาษณ์/การสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง
วิธีการตรวจสอบคุณภาพของรายการ	มากที่สุด คือ การคำนวณดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ (IOC)
จำนวนรายการ	ประมาณ 40 รายการ ($M = 39.8$ และ $SD = 17.8$)
ขั้นตอนที่ 2	
จำนวนผู้เข้าร่วมการวิจัย	ประมาณ 30 คน ($M = 27.2$ และ $SD = 17.1$)
ขั้นตอนที่ 3	
สเกลของการกระจายแบบกึ่งโค้งปกติ	มากที่สุด คือ ตั้งแต่ “-3 ถึง +3” และตั้งแต่ “-5 ถึง +5”
ขั้นตอนที่ 4	
โปรแกรมที่นักวิจัยใช้วิเคราะห์ข้อมูล	มากที่สุด คือ PQ Method
วิธีการสกัดองค์ประกอบ	มากที่สุด คือ principal component analysis (PCA)
วิธีการหมุนแกน	มากที่สุด คือ Varimax
ขั้นตอนที่ 5	
จำนวนองค์ประกอบ	ประมาณ 4-5 องค์ประกอบ ($M = 4.5$ และ $SD = 1.6$)
การวิเคราะห์รายการที่มีความเห็นพ้องต้องกันระหว่างองค์ประกอบและรายการที่แยกแยะองค์ประกอบ	งานวิจัยส่วนใหญ่ไม่มีการวิเคราะห์

การอภิปรายผล

จากการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบกับบทความวิจัยที่ตีพิมพ์ในฐานข้อมูล TCI เพื่อศึกษากระบวนการของวิธีวิทยาคิวที่นักวิจัยใช้ ผู้วิจัยพบว่า โดยภาพรวม วิธีวิทยาคิวยังคงได้รับความสนใจค่อนข้างน้อยจากนักวิจัย และนักวิจัยอาจยังมีความเข้าใจผิดอยู่พอสมควรเกี่ยวกับกระบวนการของวิธีวิทยาคิว ซึ่งสังเกตได้จากการที่ผู้วิจัยค้นหาได้แค่ 17 บทความ (จากกว่า 270,000 บทความ ที่อยู่ในฐานข้อมูล) ด้วยคำค้นหา “วิธีวิทยาคิว” “Q

methodology” “Q method” หรือ “Q study” และใน 17 บทความนี้ มีเพียง 9 บทความ (ร้อยละ 52.9) ที่ดำเนินวิธีวิทยาคืออย่างครบถ้วน ซึ่งประกอบไปด้วยการจัดเรียงรายการคิวและการวิเคราะห์องค์ประกอบคิว สัดส่วนนี้น้อยกว่าการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบในต่างประเทศ กล่าวคือ Dieteren et al. (2023) พิจารณาทบทวนฉบับเต็ม 840 บทความ และพบ 613 บทความ (ร้อยละ 72.9) ที่ดำเนินวิธีวิทยาคืออย่างครบถ้วน Lundberg et al. (2020) พิจารณาทบทวนฉบับเต็ม 135 บทความ และพบ 74 บทความ (ร้อยละ 54.8) ที่ดำเนินวิธีวิทยาคืออย่างครบถ้วน และ Churruca et al. (2021) พิจารณาทบทวนฉบับเต็ม 425 บทความ และพบ 289 บทความ (ร้อยละ 68.0) ที่ดำเนินวิธีวิทยาคืออย่างครบถ้วน

สำหรับวัตถุประสงค์ของการใช้วิธีวิทยาคือ นักวิจัยระบุว่า ใช้วิธีวิทยาคือเพื่อศึกษามุมมองเชิงอัตวิสัยมากที่สุด ซึ่งคำว่า “อัตวิสัย” อาจหมายถึงการรับรู้ เจตคติ ความเชื่อ ความรู้สึก แรงจูงใจ ฯลฯ ของบุคคลต่อประเด็นหนึ่ง ๆ รองลงมา คือ ใช้วิธีวิทยาคือเพื่อศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ยกตัวอย่างเช่น Krause et al. (2019) ศึกษาความสำคัญของคุณภาพชีวิตมิติต่าง ๆ ตามการรับรู้และการตีความของผู้สูงอายุ โดยให้ความเห็นว่าคุณภาพชีวิต “เป็นการรับรู้ของบุคคลต่อสภาพการดำรงชีวิตของตนเอง” (Krause et al., 2019, p.118) ซึ่งสะท้อนมุมมองเชิงอัตวิสัยของบุคคล และวิเคราะห์องค์ประกอบคิวได้ 4 องค์ประกอบ ผู้สูงอายุแต่ละคนอาจมีการรับรู้และการตีความสอดคล้องกับองค์ประกอบหนึ่ง ๆ ซึ่งสะท้อนความแตกต่างระหว่างบุคคล *เชิงคุณภาพ* จากตัวอย่างข้างต้นเราพอที่จะสรุปได้ว่า นักวิจัยสามารถใช้วิธีวิทยาคือศึกษาอัตวิสัยของบุคคลได้จากการจัดเรียงรายการคิว และศึกษาอัตวิสัยร่วมกันระหว่างบุคคลได้จากการ (ผล) การวิเคราะห์องค์ประกอบคิว ถึงแม้ว่าบทความวิจัยส่วนใหญ่ไม่ได้ระบุวัตถุประสงค์อื่น ๆ ซึ่งได้แก่ “เพื่อออกแบบงานวิจัยที่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนผู้เข้าร่วมการวิจัย” “เพื่อสำรวจความเห็นเกี่ยวกับประเด็นที่ซับซ้อน” และ “เพื่อสำรวจความเห็นองค์กรรวม” อย่างชัดเจน แต่ทุกวัตถุประสงค์ได้รับการกล่าวถึงอย่างน้อยจาก 1 บทความวิจัย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวมแล้ว นักวิจัยไทยดำเนินการวิจัยตามจุดเด่นของวิธีวิทยาคือ

สำหรับการพัฒนา/รวบรวมรายการ งานวิจัยในฐานข้อมูล TCI ใช้การสัมภาษณ์/การสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง และ/หรือ การทบทวนวรรณกรรมเพื่อที่จะพัฒนา/รวบรวมรายการมากที่สุด ซึ่งเป็นแนวปฏิบัติที่แตกต่างจากงานวิจัยในต่างประเทศ *เล็กน้อย* ซึ่ง Dieteren et al. (2023) และ Churruca et al. (2021) ระบุว่า นักวิจัยส่วนใหญ่พัฒนา/รวบรวมรายการจากแหล่งข้อมูลทางวิชาการ (ไม่ใช่จากการสัมภาษณ์/การสอบถาม) ส่วนการใช้เทคนิค Delphi ของ Ngowtanasuwan (2019) ตรงกับงานวิจัยของ Wallis et al. (2009) สำหรับการตรวจสอบคุณภาพของรายการงานวิจัยในฐานข้อมูล TCI มักจะใช้การคำนวณดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ (IOC) แต่งานปริทัศน์จากต่างประเทศไม่มีการสังเคราะห์ข้อมูลนี้ ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะว่า หลักการของการพัฒนา/รวบรวมรายการคือการได้รายการที่ *ครอบคลุม* และ *หลากหลาย* เพียงพอ ซึ่งความตรงจากเนื้อหา (Content validity) ของรายการอาจไม่ได้เป็นคุณสมบัติสำคัญ อย่างไรก็ตาม นักวิจัยไทยอาจคำนวณ IOC ผิดไปจากการคำนวณต้นฉบับ (Ngamake, 2023; Rovinelli & Hambleton, 1976; Tuntavanitch & Jindasri, 2018) ด้วยเหตุนี้ หากต้องการที่จะตรวจสอบความตรงจากเนื้อหาของรายการ นักวิจัยอาจพิจารณาใช้วิธีอื่น ๆ เช่น การคำนวณดัชนีความตรงจากเนื้อหา (Content validity index; CVI) แทน (Lynn, 1986) และสำหรับจำนวนรายการ งานวิจัยในฐานข้อมูล TCI ใช้จำนวนรายการประมาณ 40 รายการ ซึ่งไม่แตกต่างจากงานวิจัยในต่างประเทศที่ใช้จำนวนรายการประมาณ 40-49 รายการ

งานวิจัยในฐานข้อมูล TCI มีจำนวนผู้เข้าร่วมการวิจัยประมาณ 30 คน ซึ่งไม่แตกต่างจากงานวิจัยในต่างประเทศที่มีจำนวนผู้เข้าร่วมการวิจัยประมาณ 20-39 คน การเก็บข้อมูลกับผู้เข้าร่วมการวิจัยจำนวนไม่มากเป็นจุดเด่นของวิธีวิทยาคือที่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณได้ ถึงแม้ว่านักวิจัยจะมีข้อจำกัดในการเข้าถึงผู้เข้าร่วมการวิจัยก็ตาม นักวิชาการบางคนมองว่า วิธีวิทยาคือสามารถดำเนินงานวิจัยกับผู้เข้าร่วมการวิจัยเพียงคนเดียวได้ (McKeown & Thomas, 2013) โดยให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยจัดเรียงรายการในหลากหลายประเด็น และนักวิชาการอีกจำนวนหนึ่งมองว่า วิธีวิทยาคือต้องการผู้เข้าร่วมการวิจัยที่มีความหลากหลาย (ในมุมมอง เจตคติ ความรู้สึก

ประสบการณ์ ฯลฯ) มากกว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยจำนวนมาก (Stenner et al., 2017) และกระบวนการผู้เข้าร่วมการวิจัยเพื่อให้ได้กลุ่มผู้เข้าร่วมการวิจัยที่เป็นตัวแทนที่ดีของกลุ่มประชากรจะไม่เกี่ยวข้องกับ/ไม่ได้เป็นหลักการสำคัญของวิธีวิทยาคิว (Shemmings, 2006; Shemmings & Ellingsen, 2012) ยิ่งไปกว่านั้น นักวิจัยอาจ *เลือก* ผู้เข้าร่วมการวิจัยที่นักวิจัย “รู้อยู่แล้วว่า” มีความแตกต่างกัน (ในมุมมอง เจตคติ ความรู้สึก ประสบการณ์ ฯลฯ) ได้ (Thompson, 2000) สำหรับขั้นตอนการจัดเรียงรายการคิว งานวิจัยในฐานข้อมูล TCI ให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยจัดเรียงรายการภายใต้การกระจายแบบกึ่งโค้งปกติที่มีสเกลค่อนข้างหลากหลาย ตั้งแต่ระหว่าง “-3” และ “+3” ไปจนถึงระหว่าง “-6” และ “+6” ซึ่งไม่น่าแปลกใจเนื่องจากงานวิจัยใช้จำนวนรายการแตกต่างกันมาก (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจำนวนรายการเท่ากับ 17.8 รายการ)

นักวิจัย *ส่วนใหญ่* ใช้โปรแกรม PQ Method สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การสกัดองค์ประกอบแบบ principal component analysis (PCA) และใช้การหมุนแกนแบบ Varimax ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศถึงแม้ว่างานปริทัศน์จากต่างประเทศไม่ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรมที่นักวิจัยใช้วิเคราะห์ข้อมูล แต่งานวิจัยในหลากหลายประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ และอินเดีย ใช้โปรแกรม PQ Method (Kim, 2022; Lai et al., 2007; Vinaya, 2020) และอีกโปรแกรมที่เป็นที่นิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ คือ โปรแกรมสำเร็จรูป qmethod ในโปรแกรม R (Zabala, 2014) จากงานปริทัศน์ของ Dieteren et al. (2023); Lundberg et al. (2020) และ Churruca et al. (2021) งานวิจัยในต่างประเทศส่วนใหญ่ใช้การสกัดองค์ประกอบแบบ PCA และใช้การหมุนแกนแบบ Varimax เช่นกัน ซึ่งเป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับวิธีวิทยาคิว เนื่องจากการวิเคราะห์องค์ประกอบคิวไม่ได้สกัดองค์ประกอบที่สะท้อนลักษณะทางจิตวิทยา (Psychological attribute) ของบุคคล เช่น บุคลิกภาพ ความพึงพอใจในชีวิต ฯลฯ แต่สกัดองค์ประกอบที่ “เรียบเรียง” (ความแปรปรวนของ) ข้อมูลเชิงอัตวิสัยที่บุคคลมีร่วมกัน การสกัดองค์ประกอบแบบ PCA ที่พยายามเก็บสารสนเทศ (หรือ information) ของการจัดเรียงรายการคิวของบุคคลให้ได้มากที่สุด จึงมีความเหมาะสม ส่วนการหมุนแกนแบบ Varimax ที่พยายามทำให้องค์ประกอบที่สกัดออกมาได้มีความแตกต่างกันมากที่สุด (หรือพูดอีกนัยหนึ่งได้ว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน) และอธิบายความแปรปรวนของข้อมูลเชิงอัตวิสัยของบุคคลให้ได้มากที่สุด จึงมีความเหมาะสมเช่นกัน (Watts & Stenner, 2005) และสุดท้าย งานวิจัยในฐานข้อมูล TCI มีจำนวนองค์ประกอบที่สกัดออกมาได้ประมาณ 4 - 5 องค์ประกอบ ซึ่งเป็นจำนวนที่มากกว่างานวิจัยในต่างประเทศเล็กน้อย (งานวิจัยในต่างประเทศมักจะมีจำนวนองค์ประกอบประมาณ 3 - 4 องค์ประกอบ) อนึ่ง ทั้งงานวิจัยในฐานข้อมูล TCI และงานวิจัยในต่างประเทศมักจะ *ไม่ได้* รายงานการวิเคราะห์รายการที่มีความเห็นพ้องต้องกันระหว่างองค์ประกอบและรายการที่แยกแยะองค์ประกอบ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ที่นอกจากจะช่วยแปลความหมายองค์ประกอบคิวแล้ว (Shemmings & Ellingsen, 2012) ยังจะช่วยให้เห็นนักวิจัยเห็น “จุดร่วม” (จากรายการที่มีความเห็นพ้องต้องกันระหว่างองค์ประกอบ) และ “จุดต่าง” (จากรายการที่แยกแยะองค์ประกอบ) ของมุมมอง เจตคติ ความรู้สึก ประสบการณ์ ฯลฯ ระหว่างผู้เข้าร่วมการวิจัยแต่ละกลุ่มอีกด้วย

ถึงแม้ว่าโดยรวมแล้ว งานวิจัยในฐานข้อมูล TCI จะมีแนวปฏิบัติคล้ายคลึงกับงานวิจัยในต่างประเทศ แต่ผู้วิจัยพบว่า งานวิจัยบางงานยังไม่ได้นำเสนอรายละเอียดของการดำเนินวิธีวิทยาคิวอย่างครบถ้วน (เช่น ไม่ได้ระบุวิธีการพัฒนา/รวบรวมรายการ ไม่ได้ระบุวิธีการสกัดองค์ประกอบ) ซึ่งอาจเป็นเหตุให้ผู้อ่านงานวิจัยไม่สามารถทำซ้ำ (Replicate) และ/หรือ ประเมินผลการวิจัยได้อย่างชัดเจน สำหรับนักวิจัยที่สนใจและต้องการที่จะใช้วิธีวิทยาคิวเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอัตวิสัยของบุคคลในประเด็นหนึ่ง ๆ นักวิจัยสามารถเริ่มต้นศึกษาวิธีวิทยาคิวได้จาก McKeown and Thomas (2013) ซึ่งมีเนื้อหาอยู่ในบริบทสังคมศาสตร์และรัฐศาสตร์ Stenner et al. (2017) ซึ่งมีเนื้อหาอยู่ในบริบทจิตวิทยา Thompson (2000) ซึ่งเน้นที่เทคนิคเชิงปริมาณ (การวิเคราะห์องค์ประกอบคิว) และ Shemmings and Ellingsen (2012) ซึ่งเน้นที่เทคนิคเชิงคุณภาพ (รวมกับการสัมภาษณ์) นอกจากนั้น เพื่อให้เห็นนักวิจัยรายงานการดำเนินวิธีวิทยาคิวอย่างครบถ้วน Dieteren et al. (2023) และ Churruca et al. (2021) ได้นำเสนอรายการตรวจสอบ (Checklist) สำหรับการรายงานการดำเนินวิธีวิทยาคิว Dieteren et al. (2023) มีรายการตรวจสอบ 20

รายการ แบ่งออกเป็น 4 หมวดหมู่ คือ การออกแบบงานวิจัย การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ส่วน Churruca et al. (2021) มีรายการตรวจสอบ 12 รายการ รายการตรวจสอบที่น่าสนใจ เช่น วิธีวิจัยอื่น ๆ ที่นักวิจัยอาจใช้ร่วมกับวิธีวิทยาคิว สัดส่วนความแปรปรวนของบุคคล/ประเด็นการจัดเรียงรายการที่องค์ประกอบสามารถอธิบายได้ (Variance explained) และการจัดการ/การแปลความหมายคะแนนองค์ประกอบที่มีค่าลบ

สรุปผลการศึกษา

กล่าวโดยสรุปได้ว่า วิธีวิทยาคิวอาจยังไม่ได้เป็นที่รู้จักหรือเป็นที่นิยมในนักวิจัยไทย (หรืองานวิจัยในฐานข้อมูล TCI) มากนัก แต่นักวิจัยสามารถดำเนินงานวิจัยได้ตามมาตรฐานเมื่อเทียบกับงานวิจัยในต่างประเทศ ข้อเสนอแนะของงานวิจัยนี้ คือ นักวิจัยที่สนใจวิธีวิทยาคิวสามารถใช้ข้อมูล 11 มิติ ของงานวิจัยนี้ ร่วมกับรายการตรวจสอบของ Dieteren et al. (2023) และ Churruca et al. (2021) ในการพัฒนากระบวนการของวิธีวิทยาคิวของตนเองได้ ข้อจำกัดของงานวิจัยนี้ คือ งานวิจัยนี้ใช้หน่วยการวิเคราะห์ที่ดึงมาจากฐานข้อมูล TCI เท่านั้น อาจมีนักวิจัยไทยที่ใช้วิธีวิทยาคิวและเผยแพร่งานวิจัยในฐานข้อมูลอื่น ๆ (เช่น Scopus) หรือวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท/เอกที่ไม่ได้เผยแพร่ งานวิจัยในฐานข้อมูล TCI อยู่ ซึ่งข้อสรุปจากงานวิจัยนี้อาจไม่สามารถแผ่ขยายไปยังขอบเขตข้างต้นได้อย่างแม่นยำ อย่างไรก็ตาม เพื่อที่จะเปรียบเทียบกับงานปริทัศน์จากต่างประเทศได้อย่างชัดเจน (Churruca et al., 2021; Dieteren et al., 2023) ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะจำกัดหน่วยการวิเคราะห์ให้อยู่ในฐานข้อมูลหนึ่ง ๆ (ในที่นี้ คือ TCI) เท่านั้น ประเด็นสุดท้าย คือ บทความวิจัยที่เป็นหน่วยการวิเคราะห์ของงานวิจัยนี้มีจำนวนน้อย ซึ่งเป็นบทความวิจัยที่มีส่วนประกอบของวิธีวิทยาคิวอย่างครบถ้วน (9 บทความ จาก 17 บทความ ที่เข้าข่าย) ด้วยเหตุนี้ การกระตุ้นให้นักวิจัยไทยใช้วิธีวิทยาคิวมากขึ้นจะเป็นวัตถุประสงค์เพิ่มเติมโดยนัยของงานวิจัยนี้เช่นกัน วิธีวิทยาคิวสามารถนำไปใช้ตอบคำถามการวิจัยได้หลากหลาย มีความยืดหยุ่นสูง และ ไม่ ต้องการทรัพยากรมากนัก (เช่น จำนวนผู้เข้าร่วมการวิจัย) และในปัจจุบัน ผู้เข้าร่วมการวิจัยสามารถจัดเรียงรายการผ่านระบบออนไลน์ได้ (เช่น ระบบ FlashQ) ซึ่งนักวิจัยสามารถเข้าถึงผู้เข้าร่วมการวิจัยได้อย่างกว้างขวางและสะดวกมากขึ้น

References

- Beck, P. D. (2017). Using works of art to give a voice to culturally diverse students: Q-methodology study. *Journal for Leadership and Instruction*, 16, 18-25.
- * Burimat, K., & Aksorn, P. (2023). The study of hindrance in adoption blockchain technology for Thailand's construction industry. *KKU Research Journal (Graduate Studies)*, 23, 53-66. (in Thai)
- Chanwichit, C., Pasunon, P., & Yangklang, P. (2019). By-person factor analysis. *Humanities, Social Sciences and Arts*, 12, 698-709. (in Thai)
- Chianchana, C., & na Wichian, S. (2012). Q-methodology: Concept and application for educational research. *APHEIT Journal*, 18, 179-185. (in Thai)
- *Chianchana, C., & na Wichian, S. (2013). An analysis of the view of empowerment in teachers' work according to the perception of teachers under the jurisdiction to the Office of Vocational Education Commission: Using Q methodology. *Journal of Behavioral Science*, 19, 139-152. (in Thai)

- Churruca, K., Ludlow, K., Wu, W., Gibbons, K., Nguyen, H., Ellis, L., & Braithwaite, J. (2021). A scoping review of Q-methodology in healthcare research. *BMC Medical Research Methodology*, 21, 125.
- Dieteren, C., Patty, N., Reckers-Droog, V., & van Exel, J. (2023). Methodological choices in applications of Q methodology: A systematic literature review. *Social Sciences and Humanities Open*, 7, 100404.
- Duncan, N., & Owens, L. (2011). Bullying, social power and heteronormativity: Girls' constructions of popularity. *Children and Society*, 25, 306-316.
- Ellingsen, I., Størksen, I., & Stephens, P. (2010). Q methodology in social work research. *International Journal of Social Research Methodology*, 13, 395-409.
- Ellis, G., Barry, J., & Robinson, C. (2007). Many ways to say 'no', different ways to say 'yes': Applying Q-methodology to understand public acceptance of wind farm proposals. *Journal of Environmental Planning and Management*, 50, 517-551.
- Grix, J. (2010). Introducing 'hard' interpretivism and 'Q' methodology: Notes from a project on 'county sport partnerships and governance'. *Leisure Studies*, 29, 457-467.
- Hilton, S., Schau, C., & Olsen, J. (2004). Survey of attitudes toward statistics: Factor structure invariance by gender and by administration time. *Structural Equation Modeling*, 11, 92-109.
- Hughes, M. (2016). Critical, respectful, person-centered: Q methodology for educational psychologists. *Educational and Child Psychology*, 33, 63-75.
- * Jaitiang, D., Luther, G., Tung, S., & Takagi, C. (2022). Agricultural stakeholders' priorities using Q method for initiation of an innovation platform in Nan, Thailand. *Journal of Public Health and Development*, 20, 196-212.
- Kim, I. (2022). Exploring societal perspectives on priorities at the end of life in South Korea using Q-methodology. *Japan Journal of Nursing Science*, 19, e12495.
- * Krause, E., Supparerkchaisakul, N., Yodphet, S., & Prasertsin, U. (2019). Elderly's viewpoints as determinants of quality of life: A Q methodology study. *Journal of Behavioral Science*, 25, 116-132. (in Thai)
- Lai, J., Kupst, M., Cella, D., Brown, S., Peterman, A., & Goldman, S. (2007). Using Q-methodology to understand perceived fatigue reported by adolescents with cancer. *Psycho-Oncology*, 16, 437-447.
- Lundberg, A., de Leeuw, R., & Aliani, R. (2020). Using Q methodology: Sorting out subjectivity in educational research. *Educational Research Review*, 31, 100361.
- Lynn, M. R. (1986). Determination and quantification of content validity. *Nursing Research*, 35, 382-385.
- * Mangnormake, V., Charnwasununth, P., & Aksorn, P. (2017). Risk identification and analysis of airport construction project in Lao PDR case study: Nongkhang airport construction project. *KKU Research Journal (Graduate Studies)*, 17, 36-48. (in Thai)

- *Mathur, D. (2021). Emerging attitudes of lay people towards lockdown during COVID-19 pandemic: An exploration of attitude types through Q-methodology. *Journal of Public Health and Development, 19*, 130-142.
- McKeown, B., & Thomas, D. (2013). *Q methodology*. SAGE Publications.
- Ngamake, S. (2023). Index of item-objective congruence (IOC), content validity index (CVI), and discriminant content validity (DCV). *Psychology Center for Life-Span Development and Intergeneration*. <https://www.chulalifedi.com/article/AT1690950193>. (in Thai)
- * Ngowtanasuwan, G. (2019). Analysis of conflicts and disputes in construction projects using Q-methodology. *Built Environment Inquiry Journal (BEI): Faculty of Architecture, Khon Kaen University, 18*, 65-81. (in Thai)
- Nikraftar, T., & Jafarpour, E. (2021). Using Q-methodology for analyzing divergent perspectives about sustainable tourism. *Environment, Development and Sustainability, 23*, 5904-5919.
- Peterson, R. S., Owens, P. D., & Martorana, P. V. (1999). The group dynamics Q-sort in organizational research: A new method for studying familiar problems. *Organizational Research Methods, 2*, 107-139.
- Pruslow, J. T., & Owl, R. H. (2012). Demonstrating the application of Q methodology for fieldwork reporting in experiential education. *Journal of Experiential Education, 35*, 375-392.
- Ramlo, S., & Newman, I. (2011). Q methodology and its position in the mixed-methods continuum. *Operant Subjectivity: The International Journal of Q Methodology, 34*, 172-191.
- Rost, F. (2021). Q-sort methodology: Bridging the divide between qualitative and quantitative. An introduction to an innovative method for psychotherapy research. *Counselling and Psychotherapy Research, 21*, 98-106.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1976, April). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *the 60th Annual Meeting of the American Educational Research Association*, San Francisco, California, USA.
- Shemmings, D. (2006). 'Quantifying' qualitative data: An illustrative example of the use of Q methodology in psychosocial research. *Qualitative Research in Psychology, 3*, 147-165.
- Shemmings, D., & Ellingsen, I. (2012). Using Q methodology in qualitative interviews. In J. F. Gubrium, J. A. Holstein, A. B. Marvasti, & K. D. McKinney (Eds.). *The Sage handbook of interview research* (pp. 415-426). SAGE Publications.
- Stenner, P., Watts, S., & Worrell, M. (2017). Q methodology. In C. Willig & W. Stainton-Rogers (Eds.). *The Sage handbook of qualitative research in psychology* (pp. 212-237). SAGE Publications.
- Stephenson, W. (1961). Scientific creed-1961: The centrality of self. *The Psychological Record, 11*, 18-25.
- Stephenson, W. (1980). Newton's fifth rule and Q methodology: Application to educational psychology. *American Psychologist, 35*, 882-889.
- Stephenson, W. (1986). Protoconcurus: The concourse theory of communication. *Operant Subjectivity, 9*, 37-58.

- Stickl, J. E., Wester, K. L., & Morris, C. A. (2019). Making sense of subjectivity: Q methodology in counseling research. *Counseling Outcome Research and Evaluation*, 10, 106-118.
- Stone, T., & Turale, S. (2015). Q methodology: An introduction. *Pacific Rim International Journal of Nursing Research*, 19, 183-186.
- Thompson, A., Dumyahn, S., Prokopy, L., Amberg, S., Baumgart-Getz, A., Jackson-Tyree, J., Perry-Hill, R., Reimer, A., Robinson, K., & Mase, A. (2012). Comparing random sample Q and R methods for understanding natural resource attitudes. *Field Methods*, 25, 25-46.
- Thompson, B. (2000). Q-technique factor analysis: One variation on the two-mode factor analysis of variables. In L. G. Grimm & P. R. Yarnold (Eds.). *Reading and understanding more multivariate statistics* (pp. 207-226). American Psychological Association.
- Tuntavanitch, P., & Jindasri, P. (2018). The real meaning of IOC. *Journal of Educational Measurement, Mahasarakham University*, 24, 3-12. (in Thai)
- *Velmurugan, K., Saravanasankar, S., Venkumar, P., & Pandian, R. (2022). Digital transformation in the context of maintenance management systems in SMEs: Critical factors and empirical effects. *Journal of Current Science and Technology*, 12, 428-438.
- Vinaya, H. (2020). Ideas, narratives and representations of poverty amongst the urban middle class in India. *Journal of Poverty*, 24, 113-129.
- Wallis, J., Burns, J., & Capdevila, R. (2009). Q methodology and a Delphi poll: A useful approach to researching a narrative approach to therapy. *Qualitative Research in Psychology*, 6, 173-190.
- *Wang, Y., & Nikitina, L. (2023). A Q study of mainland Chinese English language learners' epistemic beliefs. *rEFLECTIONS*, 30, 84-103.
- Watts, S., & Stenner, P. (2005). Doing Q methodology: Theory, method and interpretation. *Qualitative Research in Psychology*, 2, 67-91.
- Zabala, A. (2014). Q method: A package to explore human perspectives using Q methodology. *The R Journal*, 6, 163-173.

[*คือ รายการอ้างอิงที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้]

การพัฒนาระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน รายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญ

อนุพันธ์ ฉลุทอง¹, ธนวิทย์ แสงนรินทร์², บุญรัตน์ แผลงศรี³

(วันรับบทความ: 9 เมษายน 2567, วันแก้ไขบทความ: 30 มิถุนายน 2567, วันตอบรับบทความ: 15 กรกฎาคม 2567)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบ one-group posttest only design มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน (2) ศึกษาผลการใช้ระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน และ (3) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 59 คน ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) ระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน (2) แบบประเมินความพึงพอใจในการใช้งานระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลการพัฒนาระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน มีองค์ประกอบที่สำคัญจำนวน 6 ส่วน (2) ผลการเข้าใช้งานระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน มีค่าเฉลี่ย 55.94 และ (3) ผลของความพึงพอใจเกี่ยวกับระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน รายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{X} = 4.46$, $SD = 0.83$)

คำสำคัญ: ระบบแจ้งเตือน, ระบบติดตามภาระงาน, คอมพิวเตอร์สร้างสรรค์

ประเภทของบทความ: บทความวิจัย

การอ้างอิง:

อนุพันธ์ ฉลุทอง, ธนวิทย์ แสงนรินทร์ และบุญรัตน์ แผลงศรี. (2568). การพัฒนาระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน รายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญ. วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 6(2), 52-63.

¹อาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนอัสสัมชัญ

e-mail: anuphan.ch@assumption.ac.th

²อาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมประชานิเวศน์ สำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

e-mail: thanawit@mpnsch.info

³อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ผู้รับผิดชอบบทความ)

e-mail: boonrat.p@ku.th

Development of a Workload notification and tracking system for the Creative Computing Course for Matthayom 6 Students, Assumption College

Anuphan Chaluthong¹, Thanawit Sangnarin², Boonrat Plangsorn³
(Received Date: 9 April 2024; Revised Date: 30 June 2024; Accepted Date: 15 July 2024)

Abstract

This study employed a quasi-experimental one-group posttest-only design with the objectives to (1) develop a workload notification and tracking system, (2) evaluate the usage of this system, and (3) investigate the satisfaction levels associated with the system. The sample comprised 59 Matthayom 6 students, selected through purposive sampling. The research instruments included (1) the workload notification and tracking system and (2) a satisfaction evaluation form. Data were analyzed using mean and standard deviation. The findings revealed that (1) the developed workload notification and tracking system consists of six key components, (2) the average usage score of the system was 55.94, and (3) overall satisfaction with the system for the Creative Computing course for Matthayom 6 students at Assumption School was rated as very high ($\bar{X}$ = 4.46, SD = 0.83).

Keywords: Notification system, Work tracking system, Creative computer

Type of Article: Research Article

Cite this article as:

Chaluthong, A., Sangnarin, T., & Plangsorn, B. (2025). Development of a workload notification and tracking system for the creative computing course for matthayom 6 students, Assumption college. *Ramkhamhaeng University Journal: Faculty of Education (Humanities and Social Sciences)*, 6(2), 52-63.

¹Lecturer, Science and Technology Department, Assumption College
e-mail: anuphan.ch@assumption.ac.th

²Lecturer, Thai Language Department, Matthayomprachaniwet School
e-mail: thanawit@mpnsch.info

³Lecturer, Department of Educational Technology, Faculty of Education, Kasetsart University (corresponding author)
e-mail: boonrat.p@ku.th

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจำเป็นจะต้องอาศัยเทคโนโลยีมาเป็นส่วนหนึ่งในการศึกษา ทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการชั้นเรียน การสร้างสื่อการเรียนการสอนที่เพิ่มความน่าสนใจ รวมไปถึงการวัดประเมินผลผู้เรียนเพื่อตัดสินคุณภาพในการเรียนการสอน เพื่ออำนวยความสะดวกและมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาตนเองในด้านการใช้เทคโนโลยี ก้าวทันเทคโนโลยีให้มากขึ้น (Goram, 2021) ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนจึงต้องอาศัยเทคโนโลยีในทุกกระบวนการและขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้เพื่อเป็นส่วนช่วยให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน

การตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียน ผู้สอน และกระบวนการสอน เป็นสิ่งสำคัญของการจัดการเรียนการสอน เพื่อการพิจารณาและตรวจสอบว่าผู้เรียนมีคุณสมบัติหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตรงตามตัวชี้วัด วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่ระบุไว้หรือไม่ โดยกระบวนการวัดประเมินผลสามารถวัดผลได้ทั้งในระหว่างเรียนเป็นระยะ ๆ (formative evaluation) หรือการตัดสินว่าการสอนในรายวิชานั้นบรรลุผลหรือไม่ (summative evaluation) เพื่อนำมาใช้วิเคราะห์การจัดลำดับ เลื่อนชั้นเรียนและพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน (Rattanathongkham, 2011) ดังนั้นในการเรียนการสอนรายวิชา ว30227 คอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จึงมีความจำเป็นจะต้องตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียนโดยการประเมินผลทั้งในระหว่างเรียนและตัดสินผลการเรียนเพื่อจัดลำดับหรือเลื่อนชั้นผ่านภาระงานในรายวิชาเพื่อประเมินผลให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของผู้เรียนและตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

จากการสำรวจปัญหาการแจ้งเตือนและติดตามภาระงานรายวิชา ว30227 คอมพิวเตอร์สร้างสรรค์และรายวิชาอื่น ๆ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นช่วงชั้นที่จะต้องเตรียมความพร้อมสำหรับการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย ในหลากหลายรูปแบบ ทั้งรูปแบบรับตรง ยื่นแฟ้มสะสมผลงานและจะต้องติดตามภาระงานในห้องเรียนเพื่อให้จบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทำให้นักเรียนมีความจำเป็นจะต้องอาศัยความรับผิดชอบที่สูงขึ้นทั้งภาระงานในห้องเรียนและการเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัยซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่มักจะให้ความสำคัญกับการสอบเข้ามหาวิทยาลัยจนละเลยการติดตามภาระงานในชั้นเรียน เมื่อนักเรียนขาดการติดตามการส่งภาระงานจึงทำให้นักเรียนต้องติดตามภาระงานด้วยตนเองกับครูผู้สอน ซึ่งครูผู้สอนต่างมีรายวิชาที่ต้องสอนหลายวิชา หลายชั้นเรียน รวมถึงภาระงานอื่น ๆ ทำให้การติดตามภาระงานของนักเรียนเป็นไปด้วยความยากลำบากต่อนักเรียนและครูผู้สอน โดยการตามงานโดยครูผู้สอนบันทึกภาระงานลงในใบคะแนน แจ้งเตือนและติดตามภาระงานโดยผ่านแอปพลิเคชันไลน์เพื่อให้นักเรียนรับทราบภาระงานของตนเองซึ่งเป็นการแจ้งเตือนและติดตามภาระงานทางเดียว ไม่ได้มีการแจ้งคะแนน เมื่อนักเรียนส่งแล้วครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้กรอกคะแนนของตนเองและแจ้งเตือนคะแนนนักเรียนอีกครั้งเพื่อแจ้งให้นักเรียนทราบ ซึ่งระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานดังกล่าวเป็นการแจ้งเตือนโดยอาศัยครูผู้สอนเป็นหลักโดยนำเทคโนโลยีมาช่วยเพียงเล็กน้อย ซึ่งในปัจจุบันเทคโนโลยีมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียน การสอน และการวัดประเมินผล จึงต้องมีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัย จึงได้ศึกษาการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการแจ้งเตือนและติดตามภาระงานโดยอาศัยเทคโนโลยีเพื่ออำนวยความสะดวกต่อผู้สอนและผู้เรียนมากขึ้น ซึ่งระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานดังกล่าวเป็นกระบวนการในการแจ้งเตือนและติดตามภาระงานที่มีประสิทธิภาพ ช่วยในการเรียนการสอนได้อย่างรวดเร็วและสะดวกสบาย ใช้งานง่าย สามารถช่วยลดภาระงานของผู้สอนและผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้น (Mannino, 2007) ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยได้เห็นถึงความสำคัญต่อวัดประเมินผลในการเรียนการสอนในห้องเรียนจึงได้พัฒนาระบบที่ใช้ในการแจ้งเตือนและติดตามภาระงานด้วยเว็บไซต์ Google Looker Studio เพื่อใช้สำหรับการแสดงผลการเรียนรู้ ผลคะแนน รวมไปถึงการแจ้งเตือนและติดตามภาระงานที่นักเรียนค้างส่งทำให้นักเรียนสามารถติดตามงานที่นักเรียนค้างส่งได้ติดตามงานด้วยตนเองทุกที่ทุกเวลา สะดวก รวดเร็วกว่าระบบในปัจจุบัน โดยพัฒนาระบบร่วมกับแอปพลิเคชันไลน์เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถแจ้งคะแนนนักเรียนในระบบอัตโนมัติ นักเรียนสามารถดูคะแนนและการติดตามการส่งภาระงานได้ทันทีและไม่จำเป็นต้องเข้าพบครูผู้สอนตลอดเวลา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน รายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญ
2. เพื่อศึกษาผลการใช้ระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน รายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญ
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน รายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญ

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนได้ระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานรายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญ
2. นักเรียนมีอัตราการส่งงานผ่านระบบระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน รายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญที่เพิ่มขึ้น
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้งานระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน รายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญอยู่ในระดับมากที่สุด

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน (Mannino, 2007) กระบวนการพัฒนาระบบ (System Development Life Cycle--SDLC) ไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดความต้องการ (requirement definition) คือการค้นหาคำถามและศึกษาทำความเข้าใจปัญหา ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำงานในระบบงานเดิม โดยนักวิเคราะห์ระบบจะต้องทำความเข้าใจปัญหาอย่างถ่องแท้ คิดหาทางแนวทางและวัตถุประสงค์ในการแก้ปัญหา ศึกษาความเป็นไปได้ในการแก้ปัญหา รวบรวมความต้องการและ สรุปข้อกำหนดต่าง ๆ ให้ชัดเจน ถูกต้องและเป็นที่ยอมรับทั้งสองฝ่าย พร้อมทั้งกำหนดแผนการ ดำเนินกิจกรรม

2. การวิเคราะห์ระบบ (system analysis) ในขั้นตอนนี้ นักวิเคราะห์ระบบจะต้องดำเนินการ วิเคราะห์ระบบงานปัจจุบัน (current system) เพื่อนำมาพัฒนาแนวคิดสำหรับระบบใหม่ (Novel System) วัตถุประสงค์หลักในการวิเคราะห์ระบบคือจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจในความต้องการ ต่าง ๆ ที่ได้รวบรวมมาจากขั้นตอนการกำหนดความต้องการ โดยนักวิเคราะห์ระบบจะต้องนำข้อมูล ความต้องการมาวิเคราะห์ เพื่อประเมินว่าควรมีอะไรบ้างที่ระบบใหม่ต้องดำเนินการ ด้วยการพัฒนา เป็นแบบจำลองลอจิก (logical model) ขึ้นมา ซึ่งได้แก่แบบจำลองแผนภาพกระแสข้อมูล (data flow diagram) แบบจำลองกระบวนการ (process model) และแบบจำลองข้อมูล (data model) เป็นต้น

3. การออกแบบระบบ (system design) ในขั้นตอนนี้ นักวิเคราะห์ระบบจะต้องออกแบบระบบสารสนเทศที่จะพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการที่ได้ระบุไว้ในเอกสารขั้นตอนของการวิเคราะห์ ที่เป็นแบบจำลองเชิงตรรกะ มาพัฒนาเป็นแบบจำลองเชิงกายภาพ โดยแบบจำลองเชิงตรรกะที่ได้จากขั้นตอนการวิเคราะห์ มุ่งเน้นว่ามีอะไรที่ต้องทำในระบบ ในขณะที่แบบจำลองเชิงกายภาพจะนำ แบบจำลองเชิงตรรกะมาพัฒนาต่อด้วยการมุ่งเน้นว่าระบบจะดำเนินงานอย่างไร เพื่อให้ได้ผลตามความต้องการ โดยการออกแบบระบบจะประกอบด้วย การออกแบบที่เกี่ยวข้องกับฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์และระบบเครือข่าย การออกแบบรายงาน การออกแบบหน้าจอนำเข้าข้อมูลการออกแบบรูปแบบข้อมูลนำเข้าและรูปแบบการรับข้อมูล การออกแบบผังระบบงาน การออกแบบฐานข้อมูล การสร้างต้นแบบ และการออกแบบโปรแกรม

4. การพัฒนาระบบ (system development) เป็นขั้นตอนที่มีการนำเอาระบบที่ได้ออกแบบไว้จากขั้นตอนออกแบบมาทบทวนเพื่อกำหนดการจัดทำซอฟต์แวร์ การออกแบบซอฟต์แวร์ การเขียนโปรแกรม และการทดสอบโปรแกรม ในกระบวนการนี้ทีมงานโปรแกรมเมอร์จะต้องพัฒนาโปรแกรมตามที่ นักวิเคราะห์ระบบได้ออกแบบไว้ การเขียนชุดคำสั่งเพื่อสร้างระบบงานทางคอมพิวเตอร์ โดยโปรแกรมเมอร์สามารถนำเครื่องมือเข้ามาช่วยในการพัฒนาโปรแกรม เพื่อช่วยให้ระบบงานสามารถ พัฒนาได้เร็วขึ้นและมีคุณภาพ และในกระบวนการนี้จะต้องจัดทำเอกสารโปรแกรมควบคู่ไปกับการพัฒนาโปรแกรมเพื่อให้ง่ายต่อการตรวจสอบและแก้ไข ข้อกำหนดเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรม ผู้บริหารขององค์กรจะเป็นผู้ตัดสินใจเลือกวิธีการพัฒนาโปรแกรม บางองค์กรอาจมีทีมงานพัฒนา โปรแกรมในองค์กร หรือซื้อซอฟต์แวร์สำเร็จรูปมาใช้ หรือจ้างบริษัทที่รับพัฒนาระบบโดยเฉพาะ

5. การทดสอบระบบ (system testing) เมื่อโปรแกรมได้พัฒนาขึ้นมาแล้ว ยังไม่สามารถนำระบบ ไปใช้งานได้ทันที จำเป็นต้องดำเนินการทดสอบระบบก่อนที่จะนำระบบไปใช้งานจริง การทดสอบ เริ่มต้นด้วยการสร้างข้อมูลจำลองขึ้นมาเพื่อตรวจสอบการทำงานของระบบงาน หากพบข้อผิดพลาดก็ทำการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง การทดสอบระบบจะมีการตรวจสอบไวยากรณ์ของภาษาที่ใช้ และตรวจสอบว่าระบบทำงานตรงกับความต้องการของผู้ใช้หรือไม่

6. การติดตั้งระบบ (system Implement) เมื่อทำการทดสอบระบบจนมั่นใจว่าระบบที่ได้รับการทดสอบนั้นพร้อมที่จะนำไปติดตั้งเพื่อใช้งานบนสถานการณ์จริง จึงนำระบบไปติดตั้ง การติดตั้ง ระบบคือการเปลี่ยนการทำงานจากระบบงานเดิมไปเป็นระบบงานใหม่ แต่การเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งใหม่ย่อมมีผลกระทบต่อผู้งานบางกลุ่มที่ยังคงมีความคุ้นเคยกับวิธีการดำเนินงานแบบเก่า รวมทั้งข้อจำกัดในเรื่องของความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นจึงควรเลือกแนวทางที่เหมาะสมในการติดตั้งด้วย

7. การบำรุงรักษา (maintenance) หลังจากทีระบบงานที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ได้ถูกนำไปใช้งาน เป็นที่เรียบร้อยแล้ว หากพบข้อผิดพลาดหรือข้อบกพร่องจากการทำงานของระบบงานใหม่นักวิเคราะห์ระบบจึงจำเป็นต้องดำเนินการติดตามและแก้ไขให้ถูกต้อง รวมถึงกรณีที่ข้อมูลจัดเก็บมี ปริมาณมากขึ้น การขยายระบบเครือข่ายเพื่อรองรับเครื่องลูกข่ายที่มีจำนวนมากขึ้น บางกรณีอาจจำเป็นต้องเขียนโปรแกรมเพิ่มเติม หากผู้ใช้มีความต้องการเพิ่มขึ้น ดังนั้นในขั้นตอนของการกำหนดความต้องการนักวิเคราะห์ระบบจึงจำเป็นต้องมีการจัดทำเอกสารข้อตกลงร่วมกันทั้งสองฝ่าย ถึงขอบเขตในการพัฒนาระบบงาน และกรณีที่มีการแก้ไขหรือพัฒนาระบบงานเพิ่ม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

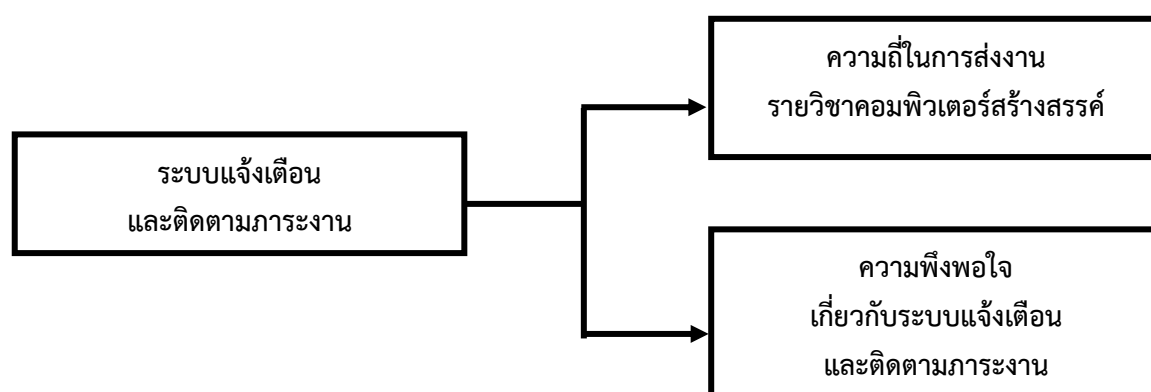
Thongdee (2018) ได้ศึกษาการพัฒนาระบบแจ้งเตือนออนไลน์การโจรกรรมครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์แบบเรียลไทม์ด้วยเทคโนโลยี IoT มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบแจ้งเตือนออนไลน์และประเมินคุณภาพของระบบแจ้งเตือนจากผู้เชี่ยวชาญโดยใช้แบบสอบถามสำหรับประเมินคุณภาพ พร้อมทั้งประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานจากผู้ดูแลระบบโดยใช้แบบสอบถามสำหรับประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานระบบแจ้งเตือนนี้ ผลการวิจัยพบว่าการประเมินผลของระบบแจ้งเตือนแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือส่วนการทดสอบการทำงานของระบบแจ้งเตือนพบว่า การตอบสนองของเซ็นเซอร์ตรวจจับขณะเปิด/ปิดฝา เครื่องคอมพิวเตอร์ของระบบแจ้งเตือนอยู่ในระดับที่ดีมากและมีการแจ้งเตือนด้วยเสียงเร็วกว่าการแจ้งเตือนด้วยแอปพลิเคชันไลน์เท่ากับ ส่วนการประเมินคุณภาพของระบบแจ้งเตือนจากผู้เชี่ยวชาญพบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อการประเมินคุณภาพระบบแจ้งเตือนอยู่ในระดับมากที่สุด และส่วนการประเมินความพึงพอใจระบบแจ้งเตือนจากผู้ใช้งานพบว่าผู้ใช้งานมีความพึงพอใจหลังการใช้งานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

Tummakul (2020) ได้ศึกษาพัฒนาระบบสารสนเทศสนับสนุนการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีการระบาดของโรคไข้เลือดออก ในเขตอำเภอเนินสง่า จังหวัดชัยภูมิ ปี พ.ศ. 2563 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศสนับสนุนการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน เพื่อศึกษาวิธีการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่เจ้าหน้าที่ และอาสาสมัครสาธารณสุขและเพื่อศึกษาผลการใช้งานระบบสารสนเทศตั้งแต่ช่วงเดือนมกราคมถึงสิงหาคม พ.ศ. 2563 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่

เจ้าหน้าที่จำนวน 15 คน และอาสาสมัครสาธารณสุข 229 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ความพึงพอใจและแบบเก็บข้อมูลการปฏิบัติงาน โดยผลการศึกษาพบว่าการพัฒนาาระบบสารสนเทศ ประกอบด้วย 2 ระบบ คือ ระบบรายงานการระบาดและระบบการสำรวจค่าดัชนีภูมิกำลังการแจ้งเตือนผ่านแอปพลิเคชันไลน์ โดยใช้ Google Locker Studio เป็นส่วนหนึ่งของระบบ อีกทั้งความพึงพอใจต่อผู้ใช้งานระบบอยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นว่ารบบใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน สะดวกรวดเร็ว

Tinamat (2023) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย Google Data Studio สำหรับบริการสนับสนุนวิจัย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการให้บริการสนับสนุนวิจัย เพื่อศึกษาวิธีการ นำข้อมูลเข้าและวิเคราะห์ข้อมูลของ Google Data Studio สำหรับนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบบริการสนับสนุน วิจัย ขั้นตอนดำเนินการเพื่อนำข้อมูลเข้าโปรแกรม Google Data Studio และทำการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อปรับปรุง และแก้ไขข้อมูลให้มีความถูกต้อง เพื่อนำเสนอข้อมูลในเชิงกราฟิกด้วยโปรแกรม Google Data Studio และเพื่อ สรุปผลการใช้งาน ประเมินผลและวิเคราะห์ปัญหาที่ได้จากการทดลองใช้งาน ผลการศึกษาพบว่าแนวทางการนำ Google Data Studio มาประยุกต์ใช้สำหรับการทำรายงานวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูลสำหรับให้บริการ แก่นักวิจัยได้ผลเป็นอย่างดี สามารถนำเสนอข้อมูลที่ครบถ้วนเหมาะสม สามารถนำผลที่ได้มาประกอบการวิเคราะห์ และออกแบบบริการที่เหมาะสมสำหรับการ ให้บริการสนับสนุนวิจัยต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

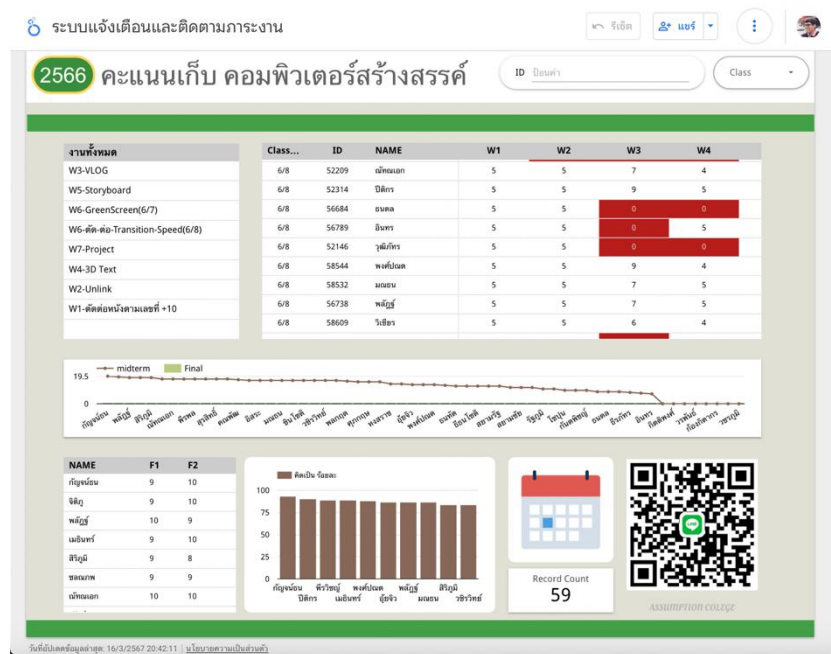
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาและพัฒนาระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน

1. ศึกษาหนังสือ เอกสาร และคู่มือเกี่ยวกับการใช้งานเว็บไซต์ Google Looker Studio ได้แก่ วิธีการสร้าง การใช้ประโยชน์ การแจ้งเตือนเพื่อให้เข้าใจหลักการและวิธีการใช้งานของเว็บไซต์ Google Looker Studio สำหรับ การพัฒนาระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน เพื่อให้ได้สารสนเทศได้สารสนเทศเกี่ยวกับองค์ประกอบของระบบแจ้ง เตือนและติดตามภาระงาน ได้แก่ ภาระงาน คะแนน บันทึกการเข้าถึงระบบ และ QR Code สำหรับแจ้งเตือน
2. วิเคราะห์เนื้อหาและการประเมินผลในรายวิชา คอมพิวเตอร์สร้างสรรค์เพื่อกำหนดภาระงานที่นักเรียน ต้องติดตามและดำเนินการส่งผ่านเว็บไซต์ Google Looker Studio โดยมีผลการวิเคราะห์เนื้อหา
3. พัฒนาระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานจากเว็บไซต์ Google Looker Studio
4. ตรวจสอบคุณภาพของระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน โดยระดับต้นเป็นการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านการ ออกแบบระบบ 1 ท่านและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบระบบ 1 ท่าน ผลการตรวจสอบคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก

5. นำผลการพิจารณาระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน เพื่อศึกษาวิธีการใช้งานระบบ การออกแบบระบบ และการดาวน์โหลดเพื่อเข้าถึงใบงานต่าง ๆ ผลที่ได้คือมีความพอใจในระดับมาก สามารถนำไปทดลองได้ในการศึกษาระยะต่อไป

ภาพที่ 2 ระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานที่พัฒนาขึ้น

ระยะที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลการใช้งานระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 290 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 59 คน ของโรงเรียนอัสสัมชัญ เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

2. เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความพึงพอใจในการใช้งานระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานในการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ แบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน 8 ข้อ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบประเมิน

2.2 กำหนดโครงสร้างของเนื้อหาของแบบประเมินความพึงพอใจในการใช้งานระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานตามแนวคิดวงจรการพัฒนาซอฟต์แวร์

2.3 สร้างคำถามที่แสดงถึงความพึงพอใจที่มีต่อการใช้งานระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานตามแนวคิดวงจรการพัฒนาซอฟต์แวร์ โดยกำหนดระดับของคำตอบในแบบประเมินความพึงพอใจ 5 ระดับ ดังนี้

2.4 นำแบบประเมินความพึงพอใจที่สร้างขึ้นโดยทดลองใช้กับกลุ่มย่อยเพื่อประเมินและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความครอบคลุมของเนื้อหา และการใช้ภาษา จากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องซึ่งมีความสอดคล้องอยู่ในระดับ 0.8 สามารถนำไปใช้ประเมินได้

2.5 แก้ไขปรับปรุงแบบประเมินความพึงพอใจตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.6 นำแบบประเมินความพึงพอใจไปใช้ประเมินผลหลังจากใช้งานระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานตามแนวคิดวงจรการพัฒนาซอฟต์แวร์

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ประสานกับโรงเรียนอัสสัมชัญเพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

3.2 นำระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานตามแนวคิดวงจรการพัฒนาซอฟต์แวร์ ไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มย่อย

3.3 ดำเนินการทดลองใช้ระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานตามแนวคิดวงจรการพัฒนาซอฟต์แวร์ ในรายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ โดยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 59 คน ใช้ระบบแจ้งเตือนการส่งงาน

3.4 ประเมินความพึงพอใจและความถี่ในการเข้าใช้งานระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานโดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ความถี่ในการเข้าใช้งานระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานตามแนวคิดวงจรการพัฒนาซอฟต์แวร์ โดยแบบประเมินความพึงพอใจ

4.2 การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการใช้ระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานตามแนวคิดวงจรการพัฒนาซอฟต์แวร์ ได้แก่ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน รายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญ มีผลการวิจัยเป็นดังนี้

ตารางที่ 1

ผลการพัฒนาระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน รายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญ

องค์ประกอบของระบบ	เครื่องมือที่ใช้พัฒนา	ผลการพัฒนา
1. แลปป้อน ID	Google Loocker Studio	ได้แถบสำหรับค้นหารายชื่อเพื่อตรวจสอบคะแนน ในภาระงานของรายวิชา รวมถึงคะแนนสอบกลาง ภาคและปลายภาค
2. ภาระงานทั้งหมด	Google Loocker Studio ร่วมกับ Google Sheet	ได้ตารางสำหรับแจ้งภาระงาน จำนวน 7 งาน ได้แก่ 1) Unlink-Mp4 2) Vlog 3) 3D Text 4) Story Board 5) Green Screen / Transition 6) Project 7) Transition Speed

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบของระบบ	เครื่องมือที่ใช้พัฒนา	ผลการพัฒนา
3. เมนูแจ้งคะแนน	Google Loocker Studio ร่วมกับ Google Sheet	ได้ตารางแจ้งคะแนนนักเรียนเป็นรายบุคคล
4. กราฟแสดงคะแนนสอบกลางภาคและปลายภาค	Google Loocker Studio ร่วมกับ Google Sheet	ได้กราฟสำหรับแสดงผลคะแนนสอบกลางภาคและปลายภาคเป็นรายบุคคล โดยเรียงลำดับคะแนนจากมากไปน้อย
5. แผนภูมิแท่งแสดงความถี่ของการเข้าใช้งานระบบ	Google Loocker Studio ร่วมกับ Google Sheet	ได้แผนภูมิแท่งแสดงความถี่ของการเข้าใช้งานของนักเรียน โดยแสดงการเข้าใช้งานในรูปแบบของร้อยละ เรียงลำดับจากความถี่ของการเข้าใช้มากไปน้อย
6. ปฏิทินวิชาการของโรงเรียน	Google Loocker Studio ร่วมกับ Google Calendar	ได้ปฏิทินวิชาการแสดงวันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเรียน

จากตารางที่ 1 ผลการพัฒนาระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน รายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญโดยใช้เครื่องมือ Google Loocker Studio ร่วมกับ Google Sheet ทำให้ระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานมีองค์ประกอบสำคัญ 6 ส่วน ได้แก่ แลปป้อน ID ภาระงานทั้งหมด เมนูแจ้งคะแนน กราฟแสดงคะแนนสอบกลางภาคและปลายภาค แผนภูมิแท่งแสดงความถี่ของการเข้าใช้งานระบบและปฏิทินวิชาการของโรงเรียน

ตารางที่ 2

ผลของการใช้ระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน รายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญ

$n = 59$	ร้อยละของความถี่ในการเข้าใช้งาน
	55.94

จากตารางที่ 2 ผลของการใช้ระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน รายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญ พบว่าร้อยละของความถี่ในการเข้าใช้งานระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน คิดเป็นร้อยละ 55.94 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 3

ผลของความพึงพอใจเกี่ยวกับระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน รายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญ

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		แปลผล
	$\bar{x}$	SD	
1. ข้อมูลที่นำเสนอมีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	4.65	0.76	มากที่สุด
2. ท่านต้องการใช้ระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานกับรายวิชาอื่น ๆ	4.65	0.76	มากที่สุด
3. ท่านพึงพอใจกับระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน	4.56	0.82	มากที่สุด
4. หน้าจอแสดงข้อมูลของระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานได้อย่างชัดเจน	4.48	0.82	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		แปลผล
	$\bar{X}$	SD	
5. ท่านสามารถเข้าใช้งานระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานได้อย่างสะดวก	4.46	0.77	มาก
6. การออกแบบหน้าจอระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานมีความเหมาะสม	4.43	0.79	มาก
7. ระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานส่งผลกระทบต่อขั้นตอนการส่งงานของท่าน	4.24	0.93	มาก
8. ระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานเปิดโอกาสให้ท่านได้มีการแสดงความคิดเห็นได้ตอบกับครูผู้สอน	4.24	0.99	มาก
รวม	4.46	0.83	มาก

จากตารางที่ 3 ผลของความพึงพอใจเกี่ยวกับระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน รายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{X} = 4.46$, $SD = .83$) เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุดไปมากคือ ข้อมูลที่นำเสนอมีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ($\bar{X} = 4.65$, $SD = .76$) ท่านต้องการใช้ระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานกับรายวิชาอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.65$, $SD = .76$) ท่านพึงพอใจกับระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน ($\bar{X} = 4.56$, $SD = .82$) หน้าจอแสดงข้อมูลของระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานได้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.48$, $SD = .82$) ท่านสามารถเข้าใช้งานระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานได้อย่างสะดวก ($\bar{X} = 4.46$, $SD = .77$) การออกแบบหน้าจอระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.43$, $SD = .79$) ระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานส่งผลกระทบต่อขั้นตอนการส่งงานของท่าน ($\bar{X} = 4.24$, $SD = .93$) และระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานเปิดโอกาสให้ท่านได้มีการแสดงความคิดเห็นได้ตอบกับครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.24$, $SD = .99$)

การอภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน รายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญ พบว่า ได้ระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานโดยมีองค์ประกอบที่สำคัญจำนวน 6 ส่วน ได้แก่ แถบป้อน ID ภาระงานทั้งหมด เมนูแจ้งคะแนน กราฟแสดงคะแนนสอบกลางภาคและปลายภาค แผนภูมิแท่งแสดงความถี่ของการเข้าใช้งานระบบและปฏิทินวิชาการของโรงเรียน นักเรียนได้ระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานรายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานนั้นพัฒนาขึ้นโดยเว็บไซต์ Google Looker Studio ตามหลักการของวงจรการพัฒนาระบบทั้ง 7 ขั้นตอน สอดคล้องกับแนวคิดของ Mannino (2007) กล่าวไว้ว่า การพัฒนาระบบที่มีประสิทธิภาพจะต้องประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการวางแผนระบบ (system planning) ขั้นการศึกษาความต้องการของระบบ (system requirement) ขั้นการพัฒนาการระบบ (system development) ทำให้ระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานมีองค์ประกอบครบถ้วนใช้งานง่าย สามารถนำไปใช้ในการแจ้งเตือนและติดตามภาระงานได้ในลักษณะตลอดเวลาและทันที

2. ผลการเข้าใช้งานระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน รายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญมีค่าเฉลี่ย 55.94 โดยวัดจากการแสดงผลผ่านระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานที่พัฒนาโดยเว็บไซต์ Google Looker Studio เนื่องจากระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานมีคุณสมบัติที่สามารถกระตุ้นให้ผู้ใช้งานเกิดความรู้สึกที่ต้องการจะส่งงาน มีการแจ้งคะแนน มีการแจ้งภาระงาน เมื่อครูผู้สอนตรวจภาระงานจะมีการแจ้งเตือนผ่าน

ทางแอปพลิเคชัน Line ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและต้องการที่จะส่งงานเพื่อให้มีคะแนนและบรรลุผลสำเร็จของการเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย คือ นักเรียนมีอัตราการส่งงานผ่านระบบระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานรายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญที่เพิ่มขึ้นเพราะระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานใช้งานง่าย การแจ้งเตือนชัดเจน ช่วยให้ติดต่อครูผู้สอนได้สะดวก สอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการของ Maslow (Maslow's Hierarchy of Needs) ที่กล่าวว่าสิ่งจูงใจจากความต้องการของมนุษย์ว่ามีความต้องการที่ได้รับและตอบสนองจากสิ่งเร้าที่จะทำให้ตนประสบความสำเร็จ โดยทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow ได้แบ่งความต้องการออกเป็น 5 ขั้นตั้งแต่ขั้นต่ำสุดไปจนถึงขั้นสูงสุด คือ (1) ความต้องการทางด้านร่างกาย (2) ความต้องการความปลอดภัย (3) ความต้องการทางด้านสังคม (4) ความต้องการยอมรับนับถือ (5) ความต้องการความสำเร็จ ซึ่งระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานนั้นส่งเสริมผู้เรียนตามความต้องการความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Tinamat (2023) ที่กล่าวไว้ว่าแนวทางการนำ Google Data Studio มาประยุกต์ใช้สำหรับการทำรายงานวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูลได้ผลเป็นอย่างดี สามารถนำเสนอข้อมูลที่ครบถ้วนเหมาะสม สามารถนำผลที่ได้มาประกอบการวิเคราะห์และออกแบบบริการที่เหมาะสมสำหรับการให้บริการสนับสนุนวิจัยต่อไป

3. ผลของความพึงพอใจเกี่ยวกับระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน รายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46, SD = 0.83$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย คือ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้งานระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน รายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญมากที่สุดเนื่องจากผู้วิจัยมีความเห็นว่าระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานเป็นระบบที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถติดตามภาระงานของตนเองได้สะดวก รวดเร็ว ลดความซ้ำซ้อนของการติดตามภาระงาน อีกทั้งระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน รายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ยังสามารถแสดงข้อมูลได้ครบถ้วนสมบูรณ์ รูปแบบหลากหลายสอดคล้องกับ (Tummakul, 2020) ที่กล่าวว่าระบบสารสนเทศที่ใช้สำหรับสนับสนุนการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณี การระบาคไข้เลือดออก พัฒนาและแสดงผลข้อมูลผ่านเว็บไซต์ Google Looker Studio กลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ($\bar{X} = 4.05, SD = 0.45$) และกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ($\bar{X} = 4.10, SD = 0.65$) มีความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าระบบมีความสะดวก รวดเร็ว สามารถควบคุมโรคให้ทันเวลาได้

สรุปผลการศึกษา

1. ผลการพัฒนาาระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน รายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญผ่านเว็บไซต์ Google Looker Studio พบว่าได้ระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานโดยมีองค์ประกอบที่สำคัญจำนวน 6 ส่วน ได้แก่ แถบป้อน ID ภาระงานทั้งหมด เมนูแจ้งคะแนน กราฟแสดงคะแนนสอบกลางภาคและปลายภาค แผนภูมิแท่งแสดงความถี่ของการเข้าใช้งานระบบและปฏิทินวิชาการของโรงเรียน

2. ผลการเข้าใช้งานระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน รายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญมีค่าเฉลี่ย 55.94 อยู่ในระดับปานกลาง โดยวัดจากการแสดงผลผ่านระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงานที่พัฒนาโดยเว็บไซต์ Google Looker Studio

3. ผลของความพึงพอใจเกี่ยวกับระบบแจ้งเตือนและติดตามภาระงาน รายวิชาคอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{X} = 4.46, SD = 0.83$)

References

- Goram, S. (2021). *The improvement of monitoring and evaluation system for project progress with notification alert mechanism: A case study of information technology, Hatyai technical college*. [Master thesis, Prince of Songkhla University]. <https://kb.psu.ac.th/psukb/bitstream/2016/17313/1/5910121058.pdf> (in-Thai)
- Mannino, M. V. (2007). *Database design, application development, and administration* (3rd ed.). McGraw-Hill.
- Rattanathongkham, R. (2011). *Measurement and evaluation in education*. [Master thesis, Khon Kaen University]. <https://ams.kku.ac.th/aalearn/resource/edoc/tech/54/13eva.pdf> (in-Thai)
- Thongdee, S. (2018). *Development of realtime-based online alarm system for computer asset anti-theft using IoT technology*. [Master thesis, Pibulsongkram Rajabhat University]. <http://etheses.psu.ac.th/lib-irpsru/sites/default/files//site/default/research/25S2561.pdf> (in-Thai)
- Tinamat, S. (2023). Data analysis with Google data studio for research support services: Case study of Naresuan University. [Master thesis, Naresuan University Library]. <https://pulinet2022.pulinet.org/wp-content/uploads/2022/08/IS-80.pdf> (in-Thai)
- Tummakul, B. (2020). Development of information for supporting emergency respond for dengue fever outbreak in Noen Sa-nga District, Chaiyaphum province in 2020. *The Office of Disease Prevention and Control 9th Nakhon Ratchasima Journal*, 27(2), 25–34. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/ODPC9/article/view/247577/170660> (in-Thai)

การศึกษาปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยไทยแห่งหนึ่ง

เชน ชวนชม¹, นันทปภัสร อ่ำบริสุทธิ์²

(วันรับบทความ: 22 กุมภาพันธ์ 2568, วันแก้ไขบทความ: 5 เมษายน 2568, วันตอบรับบทความ: 20 พฤษภาคม 2568)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และ 2) เพื่อเปรียบเทียบปัญหาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำแนกตามเพศและสาขาวิชา กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยไทยแห่งหนึ่ง ที่ฝึกสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (G*power) (ค่าความคลาดเคลื่อนที่ระดับ 0.05, Effect size f ที่ระดับ 0.4 ได้จำนวน 125 คน) เก็บข้อมูลได้จำนวน 270 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าที่มีลักษณะปลายปิดและปลายเปิด ครอบคลุมปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 5 ด้าน ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผลการวิจัยพบว่า (1) นักศึกษามีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการจัดการชั้นเรียนและด้านนักศึกษา ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านโรงเรียน และปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ด้านครูพี่เลี้ยง และด้านอาจารย์นิเทศก์ และ (2) การเปรียบเทียบปัญหาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่า เพศต่างกันมีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านครูพี่เลี้ยง มากกว่าสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ในขณะที่สาขาวิทยาศาสตร์ทั่วไป สาขาวิชาศิลปศึกษาและสาขาวิชาภาษาไทย มีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านครูพี่เลี้ยง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู, ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู, การเปรียบเทียบปัญหาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ประเภทของบทความ: บทความวิจัย

การอ้างอิง:

เชน ชวนชม และนันทปภัสร อ่ำบริสุทธิ์. (2568). การศึกษาปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยไทยแห่งหนึ่ง. *วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 6(2), 64-77.

¹อาจารย์ประจำวิชาเอกคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ผู้รับผิดชอบบทความ)
e-mail: chain@rumail.ru.ac.th

²อาจารย์ประจำวิชาเอกคณิตศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
e-mail: nanapat.a@rumail.ru.ac.th

A Study of the Problems of Teacher Professional Experience Training Among Pre-service Teacher Faculty of Education, Thai University

Chain Chuanchom¹, Nanapat Amborisuth²

(Received Date: 19 July 2023; Revised Date: 13 November 2023; Accepted Date: 6 December 2023)

Abstract

This research aimed to achieve two primary objectives: (1) To investigate the anxiety levels among Ramkhamhaeng University Sepak Takraw athletes participating in the 48th University Games of Thailand, and (2) To analyze the underlying causes of anxiety among these athletes during the games. The study encompassed a population of 20 Ramkhamhaeng Sepak Takraw athletes. Research instruments consisted of (1) The Competition State Anxiety Inventory – 2 (CSAI-2) and (2) Structured interviews exploring situational anxiety experienced by the Ramkhamhaeng Sepak Takraw athletes. These tools underwent evaluation by three experts to determine item-objective congruence, achieving scores ranging between 0.6 and 1.0.

Results indicated that both the mental ($\mu = 15.3$, $\sigma = 4.791$) and physical ($\mu = 13.6$, $\sigma = 3.283$) dimensions of anxiety levels among Ramkhamhaeng Sepak Takraw athletes were low. Additionally, the study revealed that self-confidence also stood at a low level ($\mu = 14.6$, $\sigma = 7.161$). The qualitative analysis of anxiety interviews unveiled the following findings: (1) Athletes exhibited low anxiety levels attributed to their lack of outcome expectations and extensive experience; (2) Key sources of anxiety included training schedules, Sepak Takraw skills, and the competitive environment; (3) Athletes employed coping strategies such as positive self-talk and mental imagery to enhance self-confidence, focusing on present experiences rather than dwelling on past errors.

Keywords: pre-service teacher, problems of professional teaching experience, comparative study on problems of professional teaching experience.

Type of Article: Research Article

Cite this article as:

Chuanchom, C., & Amborisuth, N. (2025). A study of the problems of teacher professional experience training among pre-service teacher Faculty of Education, Thai University. *Ramkhamhaeng University Journal: Faculty of Education (Humanities and Social Sciences)*, 6(2), 64-77.

¹Lecturer, Computer Education, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University (corresponding author)
e-mail: chain@rumail.ru.ac.th

²Lecturer, Mathematics, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University
e-mail: nanapat.a@rumail.ru.ac.th

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาหรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีความสำคัญต่อนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ซึ่งนักศึกษาได้มีโอกาสฝึกฝนและเก็บเกี่ยวประสบการณ์ในวิชาชีพครู ที่เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพ และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยมีอาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยงให้คำแนะนำดูแลช่วยเหลือและสอนงาน ประสบการณ์ดังกล่าวนี้จะช่วยให้นักศึกษาได้พัฒนาความรู้ความสามารถทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กันไปในสภาวะแวดล้อมที่เป็นจริง เป็นการช่วยให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงด้วยตนเอง Fai-Khamta and Rodraengka (2005) ได้กล่าวถึง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูว่า เป็นหัวใจในการผลิตครู เพราะเป็นการเตรียมนักศึกษาครูให้พร้อมที่จะไปเป็นครูที่ดีในอนาคต ซึ่งในขณะที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ นิสิต/นักศึกษาครูสามารถพัฒนาความรู้ในเนื้อหาบูรณาการกับวิธีสอน รวมทั้งด้านเทคนิควิธีที่สามารถนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่ครูด้านต่าง ๆ เช่น งานสอน งานกิจการนักเรียน งานแนะแนว งานธุรการ งานพัฒนาตน งานพัฒนาสังคมและยังมีโอกาสพัฒนาด้านคุณลักษณะ เพื่อให้มีลักษณะที่เหมาะสมสำหรับการเป็นครู เช่น เป็นผู้ที่มีใจรักศรัทธาในวิชาชีพครู มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพครู

สังคมไทยในปัจจุบันมีการยอมรับกับกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศมากขึ้น แต่ก็ยังไม่มากพอที่จะทำให้กลุ่มคนเหล่านั้นสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และเท่าเทียมกับคนทั่วไปเห็นได้จากผลการวิจัยของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (National Institute of Development Administration, 2022) ทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในประเด็น สังคมไทยคิดอย่างไรกับเพศที่สามและโดยเฉพาะในมิติด้านการทำงานที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 92.82 ระบุว่า ยอมรับได้ขณะที่ ร้อยละ 7.18 ระบุว่าไม่สามารถยอมรับได้ ซึ่งตัวเลขสะท้อนให้เห็นถึงการไม่ยอมรับเพศทางเลือกในด้านการงานและการประกอบอาชีพในองค์กร เนื่องจากสังคมมีความเข้าใจว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศคือกลุ่มคนความ ไร้ศักยภาพ (Suriya-Sarn, 2014) แต่ด้วยความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยทำให้สังคมส่วนใหญ่ให้การยอมรับเพศทางเลือกมากขึ้น อีกทั้งปัจจุบันความเสมอภาคของบุคคลได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ตลอดถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันและหลักพระราชบัญญัติสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2542 ที่ให้ความสำคัญกับการมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพของเพศทางเลือก และการยอมรับอย่างเท่าเทียมซึ่งในปัจจุบันบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศในองค์กรไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนล้วนเป็นผู้ที่มีความรู้ ความคิดสร้างสรรค์และความ สามารถในการทำประโยชน์มากมายให้กับประเทศชาติ โดยเฉพาะอาชีพที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษาไม่ว่าจะเป็นครู อาจารย์ ในฐานะผู้ที่มีหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้ให้กับสมาชิกของสังคม ปัจจุบันพบว่าระบบการศึกษาไทยมีบุคลากรที่มีความหลากหลายทางเพศมาดำรงตำแหน่งในอาชีพครูเพิ่มมากขึ้น (Supasri, 2020)

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยไทยแห่งหนึ่ง เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่ผลิตบัณฑิตครู ทั้งหมด 5 สาขาวิชาประกอบไปด้วย สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป สาขาวิชาศิลปศึกษา สาขาวิชาภาษาไทย และสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ซึ่งผู้ที่สำเร็จการศึกษาจะต้องเรียนครบหน่วยกิตที่กำหนด และจะต้องออกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2 ภาคการศึกษา รวมเป็นระยะเวลา 1 ปีเพื่อให้ได้ใบประกอบวิชาชีพครูตามหลักเกณฑ์การรับรองมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ (Office of the Secretariat of the Teachers' Council of Thailand, 2019) ในประกาศคณะกรรมการคุรุสภาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาไม่ใช่เป็นเพียงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเฉพาะภาคทฤษฎีในห้องเรียนและภาคปฏิบัติในสนามเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการปฏิบัติงานของครูทั้งหมด เสมือนครูประจำการคนหนึ่งของสถาบันการศึกษา ทำให้การเลือกโรงเรียนที่จะส่งนักศึกษาออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต้องคำนึงถึงความพร้อมของโรงเรียนที่นอกจากจะต้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่คุรุสากำหนดแล้ว ยังต้องเลือกโรงเรียนที่ผ่านการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีครูพี่เลี้ยงตรงเอกที่มีประสบการณ์ ซึ่งผลของการวิจัยนี้จะเป็นข้อมูลสำหรับการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษา ก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้มีประสิทธิภาพ และนักศึกษาจะได้ทราบถึงปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและหาวิธีแก้ไข้ปัญหา

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาปัญหาที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต้องเผชิญในระหว่างการฝึกสอน โดยเฉพาะเมื่อคณะศึกษาศาสตร์มีบทบาทสำคัญในการผลิตครูเข้าสู่ระบบการศึกษาไทย การเข้าใจถึงปัญหาและอุปสรรคในแต่ละด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดการชั้นเรียน การสนับสนุนจากครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ หรือบริบทของโรงเรียน ล้วนส่งผลต่อการพัฒนาวิชาชีพของนักศึกษา อีกทั้งในบริบทปัจจุบันที่สังคมให้ความสำคัญกับความเสมอภาคมากยิ่งขึ้น การวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้สะท้อนถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศและสาขาวิชา ซึ่งอาจส่งผลต่อรูปแบบของปัญหาที่นักศึกษาเผชิญ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปพัฒนากระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างเหมาะสม ตรงกับความต้องการและส่งเสริมศักยภาพของนักศึกษาอย่างแท้จริง

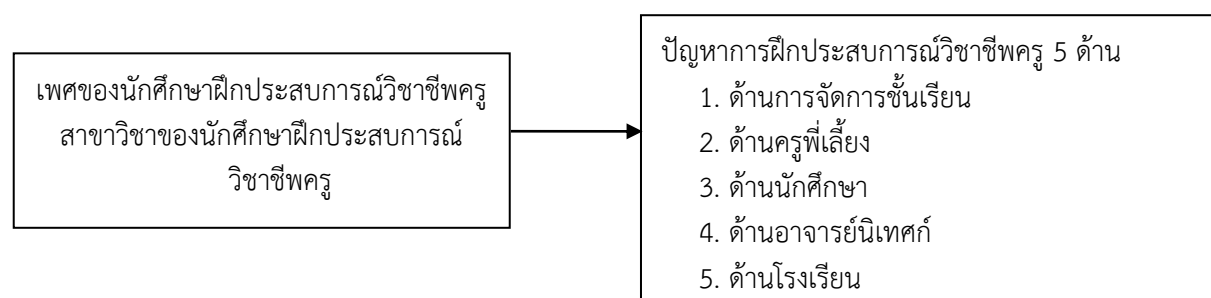
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยไทยแห่งหนึ่ง
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำแนกตามเพศ และสาขาวิชา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จากงานวิจัยของ Thongchuea (2014) ซึ่งจำแนกปัญหาออกเป็น 9 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการเตรียมการสอน (2) ด้านสื่อการสอน (3) ด้านการสอน (4) ด้านตัวนิสิต (5) ด้านนักเรียน (6) ด้านอาจารย์นิเทศก์ (7) ด้านอาจารย์พี่เลี้ยง (8) ด้านโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และ (9) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และเพื่อความเหมาะสม ผู้วิจัยจึงได้จัดกลุ่มปัญหาดังกล่าวให้กระชับขึ้น โดยได้รวบรวมปัญหาจาก 4 ด้านเดิม ได้แก่ ด้านการเตรียมการสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการสอน และด้านการวิจัยในชั้นเรียน ไว้ภายใต้ด้านการจัดการชั้นเรียน เนื่องจากเนื้อหาทั้งหมดมีลักษณะเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยสรุปเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดการชั้นเรียน หมายถึง ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การเลือกใช้สื่อ การควบคุมชั้นเรียน และการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน
2. ด้านครูพี่เลี้ยง หมายถึง ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ การสื่อสาร การให้คำแนะนำ และการสนับสนุนของครูพี่เลี้ยงที่มีต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
3. ด้านนักศึกษา หมายถึง ปัญหาที่เกิดจากตัวนักศึกษา เช่น ความกังวลใจ ความไม่มั่นใจ ความไม่ชำนาญในการสอน รวมถึงทักษะการจัดการตนเอง การทำงานเป็นทีม และการปรับตัวในสถานการณ์ที่มีแรงกดดัน
4. ด้านอาจารย์นิเทศก์ หมายถึง ปัญหาที่เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์นิเทศก์ในการให้คำปรึกษา การตรวจแผนการสอน สังเกตการสอน และให้ข้อมูลป้อนกลับ รวมทั้งส่งเสริมและให้กำลังใจนักศึกษาระหว่างฝึกสอน
5. ด้านโรงเรียน หมายถึง ปัญหาที่เกิดจากบริบทหรือสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เช่น ความพร้อมของอุปกรณ์การสอน จำนวนนักเรียน การสนับสนุนจากโรงเรียน และความสอดคล้องของนโยบายโรงเรียนกับแนวทางของคณะ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มประชากร คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยไทยแห่งหนึ่ง ที่ฝึกสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ใน 5 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป สาขาวิชาศิลปศึกษา สาขาวิชาภาษาไทย และสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ จำนวน 402 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยไทยแห่งหนึ่ง ที่ฝึกสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป สาขาวิชาศิลปศึกษา สาขาวิชาภาษาไทย และสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม G*power (ค่าความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05, Effect size f ที่ระดับ .4 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำที่ 125 คน) โดยสามารถเก็บข้อมูลได้จริงทั้งหมด 270 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ดัดแปลงจากแนวคิดของ Best (1982) และผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน และมีค่าสัมประสิทธิ์ ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (ค่าความเที่ยง Cronbach's alpha) เท่ากับ 0.87 แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สาขาวิชา โดยใช้คำถามเป็นแบบปลายปิดและปลายเปิด

ตอนที่ 2 ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำแนกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านการจัดการชั้นเรียน (2) ด้านครูพี่เลี้ยง (3) ด้านนักศึกษา (4) ด้านอาจารย์นิเทศก์ และ (5) ด้านโรงเรียน ใช้วัดระดับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามแบบของ Best (1982) ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นของคะแนนให้ผู้ตอบแบบสอบถามโดยมีรายละเอียดการแปลความหมาย ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ไม่เป็นปัญหา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เพื่อให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาและการแก้ไข ปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถาม เป็นเครื่องมือหลักในการเก็บข้อมูล พร้อมการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ และเสริมการวิเคราะห์เนื้อหาเบื้องต้นจากข้อมูล ข้อเสนอแนะ ขั้นตอนการดำเนินการมีดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย กำหนดขอบเขตและประเด็นคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และร่างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามและเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จากนั้นปรับปรุงตามคำแนะนำ

3. ทดลองใช้แบบสอบถามกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นคำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.91

4. ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง ได้รับข้อมูลการตอบกลับจำนวน 270 คน (ซึ่งมากกว่าค่าคำนวณขั้นต่ำ 125 คนจาก G*power) โดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายข้อมูลจากแบบสอบถาม เป็นการแปลผลตามหลักการแบ่งอัตรภาคชั้น (class interval) ตามแนวคิดของ Best (1982) มีรายละเอียด ดังนี้

4.21-5.00 หมายถึง มีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในระดับมากที่สุด

3.41-4.20 หมายถึง มีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในระดับมาก

2.61-3.40 หมายถึง มีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในระดับปานกลาง

1.81-2.60 หมายถึง มีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในระดับน้อย

1.00-1.80 หมายถึง มีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระดับที่ไม่เป็นปัญหา

จากนั้นนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบตามเพศ สาขาวิชาที่ศึกษา วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และเปรียบเทียบโดยใช้ F-test แบบ One-way ANOVA และ Welch's ANOVA ในกรณีที่สมมติฐานเรื่องความแปรปรวนไม่เท่ากัน

3. แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

การศึกษาปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยไทยแห่งหนึ่ง ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษได้ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน) (n = 270)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	39	14.40
หญิง	220	81.20
LGBTQ+	12	4.40
สาขาวิชา		
การศึกษาปฐมวัย	58	21.40
ภาษาไทย	70	25.80
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	13	4.80
ศิลปศึกษา	8	3.00
ศึกษาศาสตร์	122	45.00

จากตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า แบบสอบถามจำนวน 270 ชุด ที่เก็บได้จากกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 81.20 เพศชายร้อยละ 14.40 และ LGBTQ+ ร้อยละ 4.40 นักศึกษาส่วนใหญ่สังกัดสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ร้อยละ 45 สาขาวิชาภาษาไทยร้อยละ 25.80 สาขาวิชาการศึกษปฐมวัยร้อยละ 21.40 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไปร้อยละ 4.80 และสาขาวิชาศิลปศึกษาร้อยละ 3.00

2. ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตารางที่ 2

ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแต่ละด้าน

รายการ	$\bar{X}$	SD	แปลความหมาย
ด้านการจัดการชั้นเรียน	3.89	1.12	มาก
ด้านครูพี่เลี้ยง	2.00	1.27	น้อย
ด้านนักศึกษา	3.92	1.21	มาก
ด้านอาจารย์นิเทศก์	2.07	1.22	น้อย
ด้านโรงเรียน	2.91	1.39	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน	2.96	1.24	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่า นักศึกษามีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในระดับมาก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านนักศึกษา ($\bar{X} = 3.92$) และด้านการจัดการชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.89$) มีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านโรงเรียน ($\bar{X} = 3.92$) และมีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในระดับน้อย 2 ด้าน ได้แก่ ด้านอาจารย์นิเทศก์ ($\bar{X} = 2.07$) และด้านครูพี่เลี้ยง ($\bar{X} = 2.00$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3

การวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกตามเพศ

ด้าน	เพศ	n	$\bar{x}$	S	Levene's		ANOVA					
					Test		SS	df	MS	F	Welch	Sig.
					W	Sig.						
ด้านการจัดการชั้นเรียน	ชาย	39	4.11	0.80	4.18	.02	2.01 (B)	2	1.35 (B)	1.33	1.36	0.28
	หญิง	220	3.87	0.99								
	LGBTQ	11	3.80	1.55								
ด้านนักศึกษา	ชาย	39	4.15	.74	1.80	.17	270.89 (W)	267	1.02 (W)			.27
	หญิง	220	3.90	1.04								
	LGBTQ	11	3.71	1.22								
ด้านครูพี่เลี้ยง	ชาย	39	2.07	0.96	.09	.91	.41 (B)	2	.21 (B)	.21		.81
	หญิง	220	1.99	0.99								
	LGBTQ	11	2.15	0.88								
ด้านอาจารย์นิเทศก์	ชาย	39	2.17	0.59	3.16	.04					.52	.60
	หญิง	220	2.06	0.89								
	LGBTQ	11	2.14	1.00								
ด้านโรงเรียน	ชาย	39	3.06	0.52	6.54	.00					1.70	.20
	หญิง	220	2.91	0.91								
	LGBTQ	11	2.56	1.08								

*B= Between Groups, W = Within Groups

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 270 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนขั้นต่ำที่คำนวณได้โดยใช้โปรแกรม G*Power ซึ่งกำหนดค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) ที่ .05 และขนาดอิทธิพล (Effect size, f) ที่ .4 ตามแนวทางของ Cohen (1988) ได้จำนวนขั้นต่ำที่เหมาะสมคือ 125 คน การมีขนาดกลุ่มตัวอย่างมากกว่าขั้นต่ำตามหลักการของ Central Limit Theorem (CLT) ช่วยให้การแจกแจงของค่าเฉลี่ยของตัวแปรเข้าใกล้การแจกแจงแบบปกติมากขึ้น แม้ข้อมูลดิบจะไม่เป็นไปตามสมมติฐานการแจกแจงปกติ (Lumley et al., 2002) อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้ตรวจสอบสมมติฐานการแจกแจงปกติของข้อมูลก่อนการวิเคราะห์ และในกรณีที่ข้อมูลไม่เป็นไปตามสมมติฐานดังกล่าวได้เลือกใช้สถิติที่สามารถรองรับความเบี่ยงเบนจากการแจกแจงปกติ เช่น การวิเคราะห์แบบ Welch's ANOVA ซึ่งเหมาะสมสำหรับกรณีที่ความแปรปรวนไม่เท่ากันและข้อมูลไม่ปกติ (Zimmerman, 2004) ผู้วิจัยทำการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นเรื่องความแปรปรวน พบว่า ด้านการจัดการชั้นเรียน (Sig. = .016) ด้านอาจารย์นิเทศก์ (Sig. = .044) และด้านโรงเรียน (Sig. = .002) มีความแปรปรวนไม่เท่ากัน ผู้วิจัยจึงใช้ Welch's ANOVA ในการวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนด้านนักศึกษา (Sig. = .168) และด้านครูพี่เลี้ยง (Sig. = .912) มีความแปรปรวนเท่ากัน ผู้วิจัยใช้ ANOVA ในการวิเคราะห์ข้อมูล จากตารางการวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกตามเพศ พบว่า ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำแนกตามเพศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงไม่จำเป็นต้องเปรียบเทียบรายคู่

ตารางที่ 4

การวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกตามสาขาวิชา

ด้าน	สาขาวิชา	n	$\bar{x}$	S	Levene's Test		ANOVA					
					W	Sig.	SS	df	MS	F	Welch	Sig.
ด้านการจัดการชั้นเรียน	การศึกษาปฐมวัย	61	3.91	1.19	1.784	.132					.95	.45
	ภาษาไทย	72	3.84	1.01								
	วิทยาศาสตร์ทั่วไป	14	3.84	1.04								
	ศิลปศึกษา	2	4.88	0.18								
ด้านนักศึกษา	ศึกษาศาสตร์	121	3.94	0.88	.75	.56					1.14	.35
	การศึกษาปฐมวัย	61	3.90	0.99								
	ภาษาไทย	72	4.01	1.13								
	วิทยาศาสตร์ทั่วไป	14	3.91	1.05								
ด้านครูพี่เลี้ยง	ศิลปศึกษา	2	3.98	0.70	5.95	.00	17.641 (B) 242.17 (W)	4 265	4.41 (B) .91 (W)	4.83		.00
	ศึกษาศาสตร์	121	4.25	0.59								
	วิทยาศาสตร์ทั่วไป	14	2.46	1.26								
	ศิลปศึกษา	2	1.97	0.93								
ด้านอาจารย์นิเทศก์	ศึกษาศาสตร์	121	1.66	0.60	5.90	.00	4.18 (B) 191.18 (W)	4 265	1.05 (B) .72 (W)	1.448		.22
	การศึกษาปฐมวัย	61	1.50	0.00								
	ภาษาไทย	72	1.86	0.82								
	วิทยาศาสตร์ทั่วไป	14	2.01	0.98								
ด้านโรงเรียน	ศิลปศึกษา	2	2.29	1.21	4.14	.00	1.03 (B) 202.88 (W)	4 265	.26 (B) .77 (W)	.34		.85
	ศึกษาศาสตร์	121	1.96	0.82								
	การศึกษาปฐมวัย	61	2.15	0.91								
	ภาษาไทย	72	2.00	0.20								
	วิทยาศาสตร์ทั่วไป	14	2.03	0.62								
	ศิลปศึกษา	2	2.08	0.85								
	ศึกษาศาสตร์	121	2.86	1.11								

*B= Between Groups, W = Within Groups

จากตารางที่ 4 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 270 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนขั้นต่ำที่คำนวณได้โดยใช้โปรแกรม G*Power ซึ่งกำหนดค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) ที่ .05 และขนาดอิทธิพล (Effect size, f) ที่ .4 ตามแนวทางของ Cohen (1988) ได้จำนวนขั้นต่ำที่เหมาะสมคือ 125 คน การมีขนาดกลุ่มตัวอย่างมากกว่าขั้นต่ำตามหลักการของ Central Limit Theorem (CLT) ช่วยให้การแจกแจงของค่าเฉลี่ยของตัวแปรเข้าใกล้การแจกแจงแบบปกติมากขึ้น แม้ข้อมูลดิบจะไม่เป็นไปตามสมมติฐานการแจกแจงปกติ (Lumley et al., 2002) อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้ตรวจสอบสมมติฐานการแจกแจงปกติของข้อมูลก่อนการวิเคราะห์ และในกรณีที่ข้อมูลไม่เป็นไปตามสมมติฐานดังกล่าว ได้เลือกใช้สถิติที่สามารถรองรับความเบี่ยงเบนจากการแจกแจงปกติ เช่น การวิเคราะห์แบบ Welch's ANOVA ซึ่งเหมาะสมสำหรับกรณีที่ความแปรปรวนไม่เท่ากันและข้อมูลไม่ปกติ (Zimmerman, 2004) ผู้วิจัยทำการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นเรื่องความแปรปรวน พบว่า ด้านการจัดการชั้นเรียน (Sig. = .132) และด้านนักศึกษา (Sig. = .558) มีความแปรปรวนเท่ากัน ผู้วิจัยใช้ ANOVA ในการวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนด้านครูพี่เลี้ยง (Sig. = .001) ด้านอาจารย์นิเทศก์ (Sig. = .001) และด้านโรงเรียน (Sig. = .003) มีความแปรปรวนไม่เท่ากัน ผู้วิจัยจึงใช้ Welch's ANOVA ในการวิเคราะห์ข้อมูล จากตารางการวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกตามสาขาวิชา พบว่า ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจำแนกตามสาขาวิชา ด้านครูพี่เลี้ยง (Sig. = .001) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงจำเป็นต้องเปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe

ตารางที่ 5

การเปรียบเทียบรายคู่ ด้านครูพี่เลี้ยง

(I) สาขา	(J) สาขา	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.
สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย	สาขาวิชาภาษาไทย	.49	.17	.07
	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป	.80	.28	.10
	สาขาวิชาศิลปศึกษา	.96	.69	.74
	สาขาวิชาศึกษาศาสตร์	.61*	.15	.00
สาขาวิชาภาษาไทย	สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย	-.49	.17	.07
	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป	.31	.28	.88
	สาขาวิชาศิลปศึกษา	.47	.69	.98
	สาขาวิชาศึกษาศาสตร์	.11	.14	.96
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป	สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย	-.80	.28	.10
	สาขาวิชาภาษาไทย	-.31	.28	.88
	สาขาวิชาศิลปศึกษา	.16	.72	1.00
	สาขาวิชาศึกษาศาสตร์	-.19	.27	.97
สาขาวิชาศิลปศึกษา	สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย	-.96	.69	.74
	สาขาวิชาภาษาไทย	-.47	.68	.98
	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป	-.16	.72	1.00
	สาขาวิชาศึกษาศาสตร์	-.36	.68	.99
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์	สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย	-.61*	.15	.00
	สาขาวิชาภาษาไทย	-.11	.14	.96
	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป	.19	.27	.97
	สาขาวิชาศิลปศึกษา	.36	.68	.99

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

จากตารางที่ 5 พบว่า สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยมีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านครูพี่เลี้ยงมากกว่าสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ในขณะที่สาขาวิทยาศาสตร์ทั่วไป สาขาวิชาศิลปศึกษา และสาขาวิชาภาษาไทย มีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านครูพี่เลี้ยง ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล สรุปได้ว่า เพศต่างกันมีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยมีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านครูพี่เลี้ยง มากกว่าสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ในขณะที่สาขาวิทยาศาสตร์ทั่วไป สาขาวิชาศิลปศึกษา และสาขาวิชาภาษาไทย มีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านครูพี่เลี้ยง ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3. ข้อเสนอแนะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

จากข้อเสนอแนะจากนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสะท้อนถึงทั้งแง่บวกและปัญหาที่พบในโรงเรียนที่ฝึกสอน ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1) ครูพี่เลี้ยงและบุคลากรในโรงเรียน

นักศึกษาหลายคนให้ข้อมูลว่า

“ครูพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำและสอนงานให้ได้เรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย”

“ครูพี่เลี้ยงให้ความช่วยเหลืออย่างมาก”

แสดงให้เห็นว่าครูพี่เลี้ยงส่วนใหญ่ได้รับการชื่นชมจากนักศึกษาในการให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ มีความเอาใจใส่และเข้าใจนักศึกษาฝึกสอนเป็นอย่างดี แต่นักศึกษาบางคนให้ข้อมูลว่า

“ครูพี่เลี้ยงไม่มีความเป็นกลาง ไม่ถาม ชอบว่าก่อน อารมณ์ร้อน”

ทำให้นักศึกษารู้สึกกดดันหรือไม่กล้าสอบถาม อีกทั้งการมอบหมายงานที่มากเกินไปหรือไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ซึ่งเกินความรับผิดชอบของนักศึกษาฝึกสอน ตามที่นักศึกษาให้ข้อมูลว่า

“สอนแทนเยอะมาก ๆ และสอน 10 คาบต่อสัปดาห์และให้ทำงานนอกเหนือการสอน เช่น ใช้ช่วยงานวิชาการงานธุรการงานห้องพยาบาลจัดให้เข้าช่วยในตารางสอนเลย”

ส่งผลให้เกิดความเหนื่อยล้าและรู้สึกว่าการตนเองไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการฝึกสอน

2) การบริหารจัดการของโรงเรียน

นักศึกษาหลายคนชื่นชมโรงเรียนที่มีระบบการดูแลและสนับสนุนที่ดี เช่น

“โรงเรียน A (นามสมมติ) ดีมาก ๆ ค่ะ ถ้าเป็นไปได้อยากให้ศึกษามาดูฝึกเยอะ เพราะนักเรียนคุณครู ผู้อำนวยการ แม่บ้าน แม่ครัว ให้ความต้อนรับเปรียบเราเป็นครูท่านหนึ่งเลยคะ ใครที่ไม่ค่อยมีเงินแนะนำโรงเรียนนี้”

เพราะมีอาหารเลี้ยงฟรี 2 มื้อเลยคะ ประหยัดไปได้เยอะมาก ๆ”

“โรงเรียน B (นามสมมติ) ดีมาก ๆ ค่ะ สอนงานทุกอย่าง เช่น งาน 4 ฝ่าย ช่วยเหลือให้คำแนะนำดีในเรื่องของโครงการและงานต่าง ๆ”

ซึ่งช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ในสถานการณ์จริงอย่างมีคุณภาพ อย่างไรก็ตามนักศึกษาบางส่วนให้ข้อมูลว่า

“โรงเรียนไม่มีความพร้อมในด้านอุปกรณ์การสอน และไม่อำนวยความสะดวกในเรื่องของอุปกรณ์หรือ สื่อการสอน” “โรงเรียนมีกิจกรรมกรรมเยอะทำให้เวลาเรียนไม่เพียงพอ”

สะท้อนให้เห็นถึงงบประมาณสนับสนุน นักศึกษาต้องซื้อวัสดุอุปกรณ์ด้วยตนเอง รวมถึงการจัดกิจกรรมมากเกินไปกลายเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอน ทำให้เวลาในการสอนไม่เพียงพอหรือการมอบหมายหน้าที่บางครั้งขาดความชัดเจนทำให้นักศึกษาสับสนและไม่สามารถวางแผนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ข้อเสนอแนะต่อมหาวิทยาลัยหรือคณะ

นักศึกษาเสนอแนะว่า

“อยากให้ทางคณะตรวจเช็ค,สำรวจโรงเรียนก่อนที่จะส่งนักศึกษาออกฝึก”

“อยากให้อาจารย์เฝ้าติดตามปัญหาและเข้าใจปัญหาของนักศึกษามากกว่านี้ค่ะ”

สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการให้อาจารย์เฝ้าติดตามนักศึกษาอย่างใกล้ชิด เข้าใจปัญหาและให้คำปรึกษาได้ตรงจุดมากยิ่งขึ้น และนักศึกษาบางคนเสนอว่า

“อยากให้ค่าตอบแทนระหว่างฝึกสอน”

“คณะควรสนับสนุนเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกสอน การทำสื่อ การจัดกิจกรรมแก่นศ. ที่ออกไปฝึกสอน”

แสดงให้เห็นถึงความต้องการให้มีการสนับสนุนทุนการศึกษาระหว่างออกฝึกสอน งบประมาณหรือวัสดุอุปกรณ์ในการสอน เช่น สื่อการสอน ปากกา หรือกระดาษ

การอภิปรายผล

การศึกษาปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยไทยแห่งหนึ่ง พบว่า นักศึกษาที่พบปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมากที่สุดคือ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ที่มีการจัดการเรียนการสอนแตกต่างจากสาขาวิชาอื่น เนื่องจากการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการผ่านการเล่น ให้เหมาะกับช่วงอายุของผู้เรียน (ช่วงอายุ 4 - 6 ปี) รวมไปถึงการควบคุมชั้นเรียนที่มีวิธีการเฉพาะตัว ในขณะที่สาขาวิชาอื่นพบปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในลักษณะใกล้เคียงกัน ไม่ว่าจะเป็นการควบคุมชั้นเรียน การเตรียมการสอน ภาระงานนอกเหนือจากการสอนที่ได้รับมอบหมายจากครูพี่เลี้ยง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kengkhatkij et al. (2020) ที่กล่าวว่า โรงเรียนมีกิจกรรมที่ต้องรับผิดชอบเป็นจำนวนมากทำให้กระทบต่อเวลาในการเตรียมการสอนและการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน และโรงเรียนขาดการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน การติดต่อสื่อสารกับอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และเพื่อนนักศึกษาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในรุ่นเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นจากสถาบันเดียวกันหรือต่างสถาบัน การปรับตัวให้เข้ากับสังคมและการทำงาน และผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูประสบปัญหาโดยเฉพาะในด้านการจัดการชั้นเรียนและด้านนักศึกษา เป็นประเด็นที่น่าสนใจว่าแม้จะมีการเตรียมความพร้อมทั้งความรู้ด้านเนื้อหา ความรู้ด้านวิธีการสอน และมีการสังเกตก่อนออกฝึกสอนแล้ว แต่เมื่อนักศึกษาได้ลงปฏิบัติจริงยังพบความท้าทายในการรับมือกับสถานการณ์จริงในห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mahawiro (2018) ที่พบว่านักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีปัญหาขาดความมั่นใจในตนเองและรู้สึกว่าคุณเองไม่มีความพร้อม และขาดความชำนาญและการใช้เทคนิคที่หลากหลายในการสอน โดยปัญหาเหล่านี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนานักศึกษาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ให้มีความพร้อมทั้งกายและใจที่จะออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การเปรียบเทียบปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจำแนกตามเพศ พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงต่างเผชิญกับปัญหาที่คล้ายคลึงกันในการฝึกประสบการณ์สอน ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการชั้นเรียนการปฏิบัติตามนโยบายของสถานศึกษา และการประสานงานกับครูพี่เลี้ยงและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Homchomchuen (2015) พบว่า เพศที่ต่างกันมีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไม่แตกต่าง เนื่องจากเพศไม่ได้เป็นตัวกำหนดความสามารถของบุคคลในการเรียนรู้และการถ่ายทอดวิชาความรู้ ทุกคนสามารถเรียนรู้และเข้าใจหลักการสอนได้เท่าเทียมกัน ซึ่ง Supasri (2020) และ Suriya-Sam (2014) ต่างก็เสนอว่า บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศยังคงประสบกับอคติทางสังคมในระดับแฝง โดยเฉพาะในแวดวงวิชาชีพครูที่ยังคาดหวังบทบาททางเพศ

การเปรียบเทียบปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจำแนกตามสาขาวิชา พบว่า สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแตกต่างจากสาขาอื่น เนื่องจากเนื้อหาการสอนและรูปแบบกิจกรรมมีลักษณะเฉพาะตัวสูง ต้องใช้ทักษะการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการผ่านการเล่นและการสังเกตพฤติกรรมเด็กเล็กอย่างละเอียดถี่ถ้วน การสอนเด็กปฐมวัยต้องอาศัยการดูแลและบริหารจัดการพฤติกรรมเด็กเล็ก ซึ่งมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากเด็กโต ต้องรับมือกับพฤติกรรมของเด็กที่ยังไม่สามารถควบคุมตนเองได้ดี เช่น การร้องไห้ การไม่อยู่นิ่ง อีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้สาขาการศึกษาปฐมวัยมีปัญหาแตกต่างจากสาขาอื่นคือ การที่ครูต้องทำงานร่วมกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิดกว่าระดับอื่น ๆ เนื่องจากเด็กปฐมวัยยังต้องการการดูแลจากครอบครัวเป็นหลัก นักศึกษาฝึกสอนจึงต้องเรียนรู้วิธีสื่อสารกับผู้ปกครอง รวมถึงการให้คำแนะนำเกี่ยวกับพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็ก ซึ่งอาจเป็นเรื่องที่ท้าทายสำหรับนักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มาก่อน ซึ่งเป็นความซับซ้อนที่อาจไม่เกิดในสาขาวิชาอื่น โดยเฉพาะสาขาวิชาที่สอนในระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Intasin et al. (2023) พบว่า นิสิตมีความกังวลใจเรื่องการแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า ความคาดหวังของผู้ปกครองของนักเรียนและแรงกดดันที่จะอาจพบเจอในโรงเรียน ความคิดสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมและวิธีการสอน การจัดการชั้นเรียน การทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียน การทำสื่อการสอน การวัดและประเมินผลนักเรียน การวางตัวให้เหมาะสม การปรับตัวกับสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ ภายในโรงเรียนและการปรับตัวเข้ากับครูและนักเรียน

ถึงแม้ว่าปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในด้านครูที่เลี้ยงและด้านอาจารย์นิเทศ จะอยู่ในระดับน้อย แต่ข้อเสนอแนะบางส่วนสะท้อนถึงความกังวลว่าครูที่เลี้ยงบางคนมอบหมายงานมากเกินไปหรือไม่ให้คำแนะนำที่เพียงพอจากทั้งครูที่เลี้ยงหรือจากอาจารย์นิเทศก์ ในขณะที่บางคนได้รับการสนับสนุน การให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มที่ ซึ่งให้เห็นว่าถึงแม้ภาพรวมจะดี แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำในการสนับสนุนที่ควรได้รับการจัดการอย่างเป็นระบบ เช่น การอบรมครูที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ให้มีแนวทางร่วมกันในการดูแลนักศึกษา

ในท้ายที่สุด การเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการสอนหรือการอบรมทักษะที่จำเป็นต่อสาขาวิชาเฉพาะทาง เช่น จิตวิทยาการศึกษา ทักษะการสื่อสาร อาจช่วยให้นักศึกษาสามารถปรับตัวและมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้นในห้องเรียนจริง นอกจากนี้ ความสำเร็จของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะเพิ่มขึ้นอย่างมากด้วยการสนับสนุนจากคณาจารย์หรือมหาวิทยาลัยในรูปแบบของเงินทุน วัสดุอุปกรณ์สำหรับเตรียมสื่อการสอน และระบบการกำกับดูแลที่ชัดเจนและยืดหยุ่น จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้อย่างมาก

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษาที่พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยพบปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูใน ด้านครูที่เลี้ยงมากกว่าสาขาอื่น แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นที่คณะควรมีการพัฒนาและส่งเสริมความเข้าใจร่วมกันระหว่างครูที่เลี้ยงกับนักศึกษา ซึ่งสาขาการศึกษาปฐมวัยเป็นสาขาที่มีลักษณะเฉพาะโดยเฉพาะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ที่ต้องการการสนับสนุนแตกต่างจากสาขาวิชาอื่น ควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการหรือจัดทำคู่มือแนวทางการดูแลนักศึกษาฝึกสอนเฉพาะด้านให้แก่ครูที่เลี้ยง เพื่อให้สามารถเข้าใจบทบาทของตนเองได้ดียิ่งขึ้น และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูที่เลี้ยงในกระบวนการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกสอนร่วมกับคณะอย่างเป็นระบบ

2. ผลการวิจัยในครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ เนื่องจากช่วยให้สามารถวิเคราะห์ปัญหาเชิงลึกที่นักศึกษาพบเจอในสถานศึกษาอันจะนำไปสู่การวางแผนและปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านการเตรียมความพร้อม ทักษะทางวิชาชีพและการบริหารจัดการการนิเทศ

3. สำหรับการวิจัยในอนาคต ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบประสบการณ์ของนักศึกษากับครูที่เลี้ยงโดยตรง เพื่อสะท้อนมุมมองของทั้งสองฝ่ายอย่างรอบด้าน อีกทั้งควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพร่วมกับเชิงปริมาณในลักษณะของการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อเข้าใจบริบทและความรู้สึกของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างละเอียด นอกจากนี้ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ

เช่น ประสบการณ์การสอนของครูพี่เลี้ยง สภาพแวดล้อมของโรงเรียน และความพร้อมด้านทรัพยากรของโรงเรียน
ที่อาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

References

- Best, J.W. (1982). *Research in education* (4th ed.). Prentice-Hall.
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (2nd ed.). Lawrence Erlbaum Associates.
- Fai-Khamta, C., & Rodraengka, W. (2005). Problems in professional experience training of student teachers in the Project for the Promotion of Science and Mathematics Talented Teachers (PSMT), *E-Journal of Social Sciences & Humanities* [Online], 11(2). <https://kaekae.oas.psu.ac.th/ojs/psuhsej/viewarticle.php?id=291>. (in Thai)
- Homchomchuen, S. (2015). Problems of professional teaching experience of agricultural education students, faculty of industrial education, KMITL, Academic Year 2014. [Master thesis, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang]. <https://opac.lib.kmitl.ac.th/catalog/Bibltem.aspx?BibID=b00195066> (in Thai)
- Intasin, T., Watthanapradit, P., Samerwong, P., Srisutthinun, V., & Thanakorn, P. (2023). A study of self-efficacy prior to teaching experience training among students in early childhood education at the faculty of education, Burapha university. *e-Journal of Education Studies, Burapha University*, 5(2), 85–99. (in Thai)
- Kengkhatkij, K., Luanmongkol, K., & Sornngai, O. (2020). The study of the problems of pre-service teachers of art education at the faculty of education, ramkhamhaeng university. *Ramkhamhaeng Research Journal of Humanities and Social Science*, 23(1), 1–10. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/rusoc/article/view/244204> (in Thai)
- Lumley, T., Diehr, P., Emerson, S., & Chen, L. (2002). The importance of the normality assumption in large public health data sets. *Annual Review of Public Health*, 23(1), 151–169. <https://doi.org/10.1146/annurev.publhealth.23.100901.140546>
- Mahawiro, P. S. (2018). The problem solving approach in teaching professional experience of MBU education. *Journal: Faculty of Education Mahamakut Buddhist University*, 6(1), 76-94. (in Thai)
- National Institute of Development Administration. (2022). *What is Thai society's view on the LGBTQ*. <https://nidapoll.nida.ac.th/data/survey/uploads/FILE-1654933256095.pdf>. (in Thai)
- Office of the Secretariat of the Teachers' Council of Thailand. (2019). *Announcement of the teachers' council of Thailand on the details of the knowledge and professional experience standards for teachers according to the teachers' council regulations on professional standards (No. 4), B.E. 2562 (2019)*. Office of the Secretariat of the Teachers' Council of Thailand. (in Thai)

- Supasri, T. (2020). Stigma and discrimination against sexual orientation in the workplace: A case study of a government professional training institution for secondary school teachers in Bangkok, faculty of political science, [Master thesis, Thammasat University]. https://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2020/TU_2020_6203010787_13672_14199.pdf (in Thai)
- Suriya-Sarn, B. (2014). *Gender identity and sexual orientation in Thailand*. International Labour Organization. (in Thai)
- Thongchuea, S. (2014). *Professional experience training problems of home economics education student teachers, faculty of education, Kasetsart university*. [Master thesis, Kasetsart University]. (in Thai)
- Zimmerman, D. W. (2004). A note on preliminary tests of equality of variances. *British Journal of Mathematical and Statistical Psychology*, 57(1), 173–181. <https://doi.org/10.1348/000711004849222>

ผลของโปรแกรมการปฐกษาออนไลน์รายบุคคลตามแนวคิดทฤษฎีเล่าเรื่อง ต่อการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบของพนักงานกลุ่มเจเนอเรชันวาย

สายใจ ไกรศรีสินสุข¹, เพ็ญภา กุลนภาดล², วรากร ทรัพย์วิระปรกรณ์³

(วันรับบทความ: 28 กุมภาพันธ์ 2568, วันแก้ไขบทความ: 23 มีนาคม 2568, วันตอบรับบทความ: 18 เมษายน 2568)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการปฐกษาออนไลน์รายบุคคลตามแนวคิดทฤษฎีเล่าเรื่องต่อการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบของพนักงานกลุ่มเจเนอเรชันวาย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานบริษัทเอกชนในกรุงเทพมหานคร อายุ 27 – 42 ปี จำนวน 20 คน ซึ่งมีคะแนนการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบสูงกว่าเกณฑ์ แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 10 คน และกลุ่มควบคุม 10 คน กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการปฐกษา 7 ครั้ง ขณะที่กลุ่มควบคุมไม่ได้รับโปรแกรมการปฐกษา เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แบบวัดการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบ (ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.67 – 1.00; ความเชื่อมั่น 0.939) และโปรแกรมการปฐกษาที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ (ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา 1.00) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ การเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีไบนเฟอโรนี และการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นด้วยการทดสอบของ เมอาเลย์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบในระยะหลังทดลองและระยะติดตามผลลดลงอย่างมีนัยสำคัญ และต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สะท้อนว่าโปรแกรมการปฐกษานี้สามารถลดลักษณะการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบ, การปฐกษาออนไลน์, ทฤษฎีเล่าเรื่อง, การฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา, เจเนอเรชันวาย

ประเภทของบทความ: บทความวิจัย

การอ้างอิง:

สายใจ ไกรศรีสินสุข, เพ็ญภา กุลนภาดล, และวรากร ทรัพย์วิระปรกรณ์. (2568). ผลของโปรแกรมการปฐกษาออนไลน์รายบุคคลตามแนวคิดทฤษฎีเล่าเรื่อง ต่อการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบของพนักงานกลุ่มเจเนอเรชันวาย. *วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 6(2), 78-91.

¹นักศึกษาลัทธิสุทธมทาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (ผู้รับผิดชอบบทความ)

e-mail: 64920722@go.buu.ac.th

²อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

e-mail: pennapha@go.buu.ac.th

³อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

e-mail: warakorn@go.buu.ac.th

Effects of a Narrative-based Online Counseling Program on Perfectionism in Generation Y Employees

Saichai Krairisinsuk¹, Pennapha Koolnaphadol², Warakorn Supwirapakorn³

(Received Date: 28 February 2025; Revised Date: 27 March 2025; Accepted Date: 18 April 2025)

Abstract

This study aimed to examine the effects of an integrated online individual counseling program based on narrative theory and psychological training on perfectionism in Generation Y employees. The sample consisted of 20 private company employees in Bangkok aged 27–42 with above-average perfectionism scores. Ten participants were assigned to the experimental group and ten to the control group. The experimental group received the counseling program over seven sessions, while the control group received no intervention. Research instruments included a perfectionism scale (content validity index = 0.67–1.00; Cronbach's alpha = 0.939) and the counseling program evaluated by experts (item-objective congruence index = 1.00). Data were analyzed using descriptive statistics, repeated measures analysis of variance (ANOVA), Bonferroni pairwise comparison, and Mauchly's test of sphericity. The results revealed that the experimental group's mean perfectionism scores significantly decreased in the post-test and follow-up stages compared to the pre-test. Moreover, their scores were significantly lower than those of the control group at the .05 level. These findings indicate that the integrated online counseling program effectively reduced perfectionism traits in Generation Y employees.

Keywords: Perfectionism, Online counseling, Narrative theory, Psychological training, Generation Y

Type of Article: Research Article

Cite this article as:

Krairisinsuk, K., Koolnaphadol, P., & Supwirapakorn, W. (2025). Effects of a narrative-based online vounseling program on perfectionism in generation Y employees. *Ramkhamhaeng University Journal: Faculty of Education (Humanities and Social Sciences)*, 6(2), 78-91.

¹Graduate Student, Department of Research and Applied Psychology, Faculty of Education, Burapha University
e-mail: 64920722@go.buu.ac.th (corresponding author)

²Lecturer, Department of Research and Applied Psychology, Faculty of Education, Burapha University
e-mail: pennapha@go.buu.ac.th

³Lecturer, Department of Research and Applied Psychology, Faculty of Education, Burapha University
e-mail: warakorn@go.buu.ac.th

บทนำ

การนิยมความสมบูรณ์แบบ (perfectionism) เป็นลักษณะของบุคคลที่มีการตั้งมาตรฐานสูงเกินจริงในการทำสิ่งต่าง ๆ โดยมีการประเมินตนเองอย่างเข้มงวดเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ยอดเยียมเท่านั้น (Frost et al., 1990) ซึ่งพฤติกรรมนี้สามารถส่งผลได้ทั้งด้านบวกและด้านลบ โดยในด้านบวก บุคคลที่มีการนิยมความสมบูรณ์แบบมักจะมี การตั้งเป้าหมายที่สูง มีมาตรฐานในการทำงานที่ชัดเจน และวางแผนงานได้อย่างรัดกุม (Beheshtifar et al., 2011) ในทางกลับกัน ด้านลบพบว่าบุคคลกลุ่มนี้มักจะไม่พึงพอใจในผลงานของตนเอง แม้ว่าจะสำเร็จลุล่วงแล้วก็ตาม เนื่องจาก มีความคาดหวังให้ทุกสิ่งต้องสมบูรณ์แบบ ส่งผลให้เกิดความเครียดและความวิตกกังวล (Beheshtifar et al., 2011)

การศึกษาพฤติกรรมการนิยมความสมบูรณ์แบบ พบว่ากลุ่มที่มีแนวโน้มสูงในการแสดงพฤติกรรมดังกล่าว คือ พนักงานในเจนเนอเรชันวาย (Generation Y) หรือผู้ที่เกิดระหว่าง พ.ศ. 2524 – 2539 ซึ่งมีลักษณะเด่นคือความ ทะเยอทะยาน มุ่งมั่นในความก้าวหน้าในอาชีพ และให้ความสำคัญกับความสำเร็จในชีวิตการทำงาน (Katamat, 2022) อย่างไรก็ตาม พวกเขากลับมีแนวโน้มสงสัยในศักยภาพของตนเอง (self-doubt) และมักเปรียบเทียบกับผู้อื่น ส่งผลต่อสุขภาพจิต เช่น ความเครียด ซึมเศร้า และความวิตกกังวล (Brand Inside, 2020; Chueaphun, 2018) โดยมีการ รายงานว่าอัตราการเกิดภาวะซึมเศร้าในกลุ่มเจนเนอเรชันวายสูงถึง 19% ซึ่งมากกว่ากลุ่มเจนเนอเรชันเอ็กซ์ อายุระหว่าง 38 - 52 ปี (14%) และเบบี้บูมเมอร์ อายุระหว่าง 53 - 71 ปี (12%) (Chueaphun, 2018) ซึ่งสอดคล้องกับผล การศึกษาของ Katamat (2022) ที่พบว่าการนิยมความสมบูรณ์แบบยังสัมพันธ์กับภาวะหมดไฟในงานและเพิ่มระดับ ความวิตกกังวล ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาสุขภาพจิตที่รุนแรงมากขึ้น

แม้ว่าการนิยมความสมบูรณ์แบบในกลุ่มวัยทำงานจะเป็นประเด็นที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตอย่างชัดเจน แต่จาก การทบทวนวรรณกรรมพบว่า งานวิจัยในประเทศไทยที่มุ่งศึกษาปรากฏการณ์นี้ในพนักงานกลุ่มเจนเนอเรชันวาย ยังมีอยู่ อย่างจำกัด (Tangthai et al., 2021) โดยเฉพาะการศึกษาที่มุ่งเน้นการจัดการและบำบัดลักษณะดังกล่าวผ่านกระบวนการ ที่มีกรอบแนวคิดชัดเจน หนึ่งในแนวทางที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล คือ การให้การปรึกษาตามทฤษฎีเล่าเรื่อง (narrative theory) ซึ่งเสนอแนวคิดที่บุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงความเชื่อ ความคิด และพฤติกรรมของตนเองได้ ผ่านการเล่าเรื่องราวชีวิตและการตีความใหม่ของประสบการณ์เดิม โดยมีหลักการว่า “ปัญหาคือปัญหา บุคคลไม่ใช่ ปัญหา” (Morgan-Mullane, 2023; White & Epston, 1990) การให้การปรึกษาในรูปแบบนี้ช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเกิด การตระหนักรู้ เข้าใจตนเอง และสามารถ “เขียนเรื่องราวชีวิตใหม่” ได้อย่างมีพลัง นอกจากนี้ ยังมีการบูรณาการ Narrative theory เข้ากับการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา (หรือในที่นี้ใช้คำว่า โปรแกรมพัฒนาแนวคิดเชิงจิตวิทยา) ซึ่งมุ่งให้ ผู้เข้าร่วมเข้าใจที่มาของความคิด Perfectionism และพัฒนาทักษะในการจัดการตนเองในด้านอารมณ์ ความคิด และ พฤติกรรม (Tangthai et al., 2021)

ด้วยเหตุนี้ วัตถุประสงค์ของการวิจัยจึงมุ่งศึกษาผลของโปรแกรมดังกล่าวต่อการเปลี่ยนแปลงระดับการนิยม ความสมบูรณ์แบบของพนักงานกลุ่มเจนเนอเรชันวาย ทั้งในช่วงก่อนทดลอง หลังทดลอง และระยะติดตามผล โดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบเชิงจิตวิทยาอย่างเป็นระบบ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการจากการศึกษานี้ ได้แก่ การนำเสนอแนวทางที่สามารถช่วยให้พนักงาน กลุ่มเจนเนอเรชันวายเข้าใจตนเอง ยอมรับข้อจำกัด และจัดการกับความคาดหวังอย่างมีประสิทธิภาพ ลดความเครียด วิตกกังวล และพัฒนาสุขภาพจิตในภาพรวม โดยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในงานทรัพยากรมนุษย์หรือโปรแกรมพัฒนา ศักยภาพบุคลากรขององค์กรในอนาคต ซึ่งกลุ่มนี้ถือเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมไทย (Ninsira, 2022)

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการปรึกษาออนไลน์รายบุคคลตามแนวคิดทฤษฎีเล่าเรื่องต่อการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบของพนักงานกลุ่มเจนเอเรชันวาย ที่ทำงานในบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจะศึกษาผลการเปลี่ยนแปลงการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบในช่วงก่อนทดลอง หลังทดลอง และระยะติดตามผลระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

สมมติฐานการวิจัย

1. กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการปรึกษาออนไลน์รายบุคคลตามแนวคิดทฤษฎีเล่าเรื่องต่อการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบ มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองที่ใช้กับกลุ่มควบคุมและระยะเวลาของการทดลอง (ระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล) ซึ่งส่งผลต่อการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบของพนักงานในกลุ่มเจนเอเรชันวายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการปรึกษาออนไลน์รายบุคคลดังกล่าว จะมีคะแนนการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบในระยะหลังทดลองและระยะติดตามผลต่ำกว่าคะแนนในระยะก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการปรึกษาออนไลน์รายบุคคลดังกล่าว จะมีคะแนนการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบในระยะหลังทดลองและระยะติดตามผลต่ำกว่าคะแนนของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบ

การศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบในช่วงแรกมีความเชื่อว่า การนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบส่งผลแต่ด้านลบ เป็นสัญญาณความผิดปกติทางจิต คนที่นิยมนิยมความสมบูรณ์แบบ จะมีภาวะซึมเศร้าและความวิตกกังวล เนื่องจากพบว่า ส่วนใหญ่ผู้ที่มีปัญหานั้นจะมีลักษณะการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบอยู่ในระดับสูง ในช่วงแรกนั้นเป็นการศึกษาเพียงมิติเดียว หรือ เรียกว่า Unidimensional perfectionism อย่างไรก็ตาม ใน ค.ศ 1990 มีมุมมองที่แตกต่างออกไปมากขึ้น มีการศึกษาแนวคิดการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบในลักษณะ หลายมิติและหลายแง่มุม (multi-dimensional perfectionism) เพราะเชื่อว่า การนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบส่งผลทั้งด้านบวกและด้านลบ (Stoeber, 2014) แนวคิด Frost et al. (1990) นักจิตวิทยาชาวอังกฤษ แบ่งการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบออกเป็น 6 องค์ประกอบ โดยมีลักษณะนิสัยที่ตั้งมาตรฐานในการกระทำ และผลงานของตนไว้สูงเกินความเป็นจริง มักวิจารณ์และประเมินตนเองจากมาตรฐานที่เป็นไปไม่ได้ยาก ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ (Shafran & Mansell, 2001)

1. ความกังวลเกี่ยวกับความผิดพลาด (Concern Over Mistake--CM) ลักษณะของบุคคลที่มีทัศนคติทางลบต่อการทำผิดพลาด หากเกิดความผิดพลาดจะให้ความหมายกับตนเองว่าเป็นคนล้มเหลว

2. มาตรฐานส่วนบุคคล (Personal Standard--PS) บุคคลที่มีการตั้งเป้าหมายความสำเร็จที่สูงเกินจริงให้กับตนเอง ซึ่งทำให้ในบางครั้งไม่สามารถทำให้สำเร็จได้

3. ความสงสัยเกี่ยวกับการกระทำของตนเอง (Doubting of Action--DA) ความไม่มั่นใจ ความสงสัยและลังเลใจในการกระทำของตนเองคิดว่าการทำงาน หรือพฤติกรรมของตนว่ายังมีความบกพร่อง มีความสงสัยในความสามารถของตนเอง

4. การคาดหวังของพ่อแม่ (Parental Expectation--PE) การที่บิดา มารดา คาดการณ์ในการดำเนินชีวิตของลูกด้วยเป้าหมายที่มีความสำเร็จสูงโดยขาดความคิดเห็นจากลูกตามความเป็นจริง

5. การวิจารณ์จากพ่อแม่ (Parental Criticism--PC) การที่บุคคลได้รับการถูกตัดสินวิพากษ์วิจารณ์หรือการตำหนิจากพ่อแม่ต่อการประพฤติหรือการกระทำต่าง ๆ ที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่พ่อแม่ตั้งไว้ เช่น ตอนเด็ก ๆ ฉันทักถูกกลโหเวลาทำผิดทำอะไรไม่ได้ดีพอ

6. การจัดระเบียบ (Organization--O) บุคคลที่มีลักษณะนิสัยที่เป็นระเบียบ มีความเรียบร้อย อีกทั้งยังเป็นบุคคลที่มีความพยายามจัดการทุกสิ่งทุกอย่างได้ด้วยตัวเอง

Frost et al. (1990) ได้อธิบายว่า บุคคลที่มีลักษณะของการมีความกังวลเกี่ยวกับความผิดพลาด (CM) จะมีแนวโน้มของการมีปัญหาทางสุขภาพจิต ขณะที่บุคคลที่มีลักษณะการมีมาตรฐานส่วนบุคคลสำหรับตนเอง (PS) และนิสัยที่มีระเบียบ (O) จะมีแนวโน้มการนิยมความสมบูรณ์แบบในเชิงบวกของการมุ่งมั่นในความสำเร็จ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกลุ่มเจเนอเรชันเกี่ยวกับการนิยมความสมบูรณ์แบบ

กลุ่มเจเนอเรชันวาย หมายถึง บุคคลที่เกิดระหว่าง พ.ศ. 2524 - 2539 มีอายุระหว่าง 27 - 42 ปี ใน พ.ศ. 2566 (Phothisa, 2023) จัดอยู่ในกลุ่มวัยทำงานตอนต้น เป็นแรงงานสำคัญขับเคลื่อนเศรษฐกิจโลก มีความทะเยอทะยาน ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ และความก้าวหน้าในอาชีพ จึงเป็นกลุ่มที่มีแนวโน้มการนิยมความสมบูรณ์แบบที่สูงขึ้นกว่าคนเจเนอเรชันอื่น เพราะตั้งแต่ทศวรรษ 80s เป็นยุค “เสรีนิยม” ที่มุ่งเน้นการแข่งขัน ทำให้ผู้คนมีการแข่งขันที่ต้องทำให้ชีวิตดีขึ้นในทุก ๆ ด้าน มีความสมบูรณ์แบบมากขึ้น โดยความ ‘สมบูรณ์แบบ’ ที่ว่านี้ ไม่ใช่แค่เรื่องงานเท่านั้น แต่รวมถึงเรื่อง ‘ไลฟ์สไตล์’ หรือวิถีชีวิตด้วย Curran and Hill (2019) ได้ทำการศึกษา ผู้คนจำนวน 41,641 คน ในการทำแบบวัด Multidimensional Perfectionism ระหว่าง ค.ศ. 1980 - 2016 พบว่า แนวโน้มของบุคคลที่มีบุคลิกภาพผู้นิยมความสมบูรณ์แบบ (perfectionist) ในแต่ละประเภท มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น Self-oriented (ความสมบูรณ์แบบที่มุ่งต่อตนเอง) เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 Socially prescribed (ความสมบูรณ์แบบที่สังคมกำหนด) เพิ่มขึ้นร้อยละ 33 และ Other-oriented (ความสมบูรณ์แบบที่มุ่งต่อคนอื่น) เพิ่มขึ้นร้อยละ 16

แนวคิดทฤษฎีเล่าเรื่อง (narrative counseling theory)

การปรึกษาทฤษฎีเล่าเรื่อง (Morgan-Mullane, 2023) คือ กระบวนการที่มุ่งเน้นการรับรู้ประสบการณ์ชีวิตของบุคคล เป็นแนวทางการปรึกษาที่ช่วยให้บุคคลเข้าถึงแก่นเรื่องราวของตนเอง ครอบคลุม และค่านิยมทางสังคมได้เป็นอย่างดี มีการลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ จะทำให้บุคคลรู้ถึงสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างไร การเล่าเรื่องจะช่วยให้บุคคลสามารถถ่ายทอดเรื่องราวของตนเองออกมาเพื่อนำไปสู่การสร้างเรื่องราวใหม่แทนเรื่องราวเดิมที่ยังคงติดค้างอยู่ผ่านทางเลือกปัจจุบัน นอกจากนี้ เป็นการสำรวจค้นหาความรู้และทักษะการสร้างทางเลือกให้กับตนเอง สามารถสร้างการตระหนักรู้ภายในตนเองว่าสามารถจัดการปัญหาได้ด้วยการสร้างทางเลือกใหม่ที่เน้นผลลัพธ์เฉพาะตน ผ่านการถ่ายทอดเรื่องราวออกมาได้อย่างครบถ้วน และส่งเสริมให้บุคคลสามารถพิจารณาตนเอง ผ่านเทคนิคการให้การปรึกษาทฤษฎีเล่าเรื่อง เช่น เทคนิคการนำปัญหาออกสู่ภายนอก (externalizing problem) เทคนิคการสร้างนิยามใหม่ (definitional ceremonies) เทคนิคการตั้งชื่อให้กับปัญหา (name of the problem) เป็นต้น ซึ่งช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเข้าถึงแก่นแท้ของเรื่องราวได้เป็นอย่างดี รู้ถึงสาเหตุของปัญหา และสามารถควบคุมและจัดการอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ มองเห็นแนวทางใหม่ ที่จะนำไปแก้ไขปรับปรุงกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างดี (Carr, 1998)

การฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา (psychological training)

การฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา คือ กระบวนการฝึกอบรมที่ออกแบบมาเพื่อพัฒนาด้านสุขภาพจิต โดยเน้นการเรียนรู้ และปรับปรุงทักษะทางแนวคิดและพฤติกรรม ซึ่งได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในการพัฒนาด้านกีฬาและการทำงาน ช่วยในการจัดการกับปัญหาทั่วไป เช่น ความวิตกกังวล ความมั่นใจ และสมาธิ (Birrer & Morgan, 2010) จุดประสงค์ของการฝึกอบรมทางจิตวิทยา คือ เพื่อเสริมทักษะต่าง ๆ เช่น ความยืดหยุ่น ความฉลาดทางอารมณ์ การจัดการอารมณ์ การพัฒนาตนเอง ทักษะการสื่อสาร และการเพิ่มความตระหนักรู้ต่อตนเอง ด้วยวิธีการหลากหลาย เช่น การบรรยาย การให้ประเมินตนเอง การสาธิต การใช้เกม และการให้การบ้าน (Milne, 2003) การฝึกอบรมสามารถแบ่งได้ 3 ประเภท ได้แก่ (1) การฝึกอบรมที่เน้นการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ (knowledge) ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความเข้าใจในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง (2) การฝึกอบรมที่เน้นการเปลี่ยนแปลงด้านทักษะและความสามารถ (skills and abilities) ซึ่งเน้นการเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และ (3) การฝึกอบรมที่เน้นการเปลี่ยนแปลงด้านทัศนคติ (attitude)

ซึ่งมุ่งเน้นการปรับทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ โดยใช้แนวทางทางจิตวิทยาและแรงจูงใจเพื่อเสริมทัศนคติที่ดีขึ้นเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่น (Juito, 2011)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยาผสมผสานกับการให้การปรึกษาออนไลน์รายบุคคลตามทฤษฎีเล่าเรื่อง เพื่อให้เหมาะสมกับพนักงานบริษัทซึ่งมีข้อจำกัดด้านเวลา โดยการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยามีลักษณะเป็นกระบวนการที่ชัดเจน กระชับ และมีแบบแผน ช่วยเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และทัศนคติที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Yoomimai & Thaithani, 2020) เมื่อบูรณาการร่วมกับการให้การปรึกษาออนไลน์รายบุคคลตามทฤษฎีเล่าเรื่อง จึงสามารถตอบสนองปัญหาเฉพาะรายบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในพนักงานกลุ่มเจนเนอเรชันวายที่มีลักษณะการนิยมความสมบูรณ์แบบ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) รูปแบบ 2 กลุ่มแบบวัดซ้ำ (pretest-posttest control group design) ประกอบด้วยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอย่างละ 1 กลุ่ม เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการปรึกษาออนไลน์รายบุคคลตามแนวคิดทฤษฎีเล่าเรื่องต่อการนิยมความสมบูรณ์แบบของพนักงานกลุ่มเจนเนอเรชันวาย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ พนักงานประจำของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุระหว่าง 27 – 42 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงเจนเนอเรชันวาย (Generation Y) หรือผู้ที่เกิดระหว่าง พ.ศ. 2524 – 2539 โดยมีผู้สมัครเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้นจำนวน 50 คน

กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกจากพนักงานบริษัทเอกชนในกรุงเทพมหานครที่มีอายุระหว่าง 27 – 42 ปี และมีคะแนนจากแบบวัดการนิยมความสมบูรณ์แบบสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประชากร โดยใช้วิธีจับคู่คะแนน (matched pairing) และสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มตัวอย่างสุดท้ายประกอบด้วยกลุ่มละ 10 คน ($n = 10$) เกณฑ์คัดเข้า ได้แก่ (1) อายุ 27 – 42 ปี (2) เป็นพนักงานบริษัทเอกชนในกรุงเทพฯ (3) สื่อสารภาษาไทยได้ (4) ไม่เคยเข้ารับการปรึกษาตามทฤษฎีเล่าเรื่อง และ (5) ไม่มีปัญหาทางจิต โดยประเมินด้วย GHQ-12 และสัมภาษณ์เบื้องต้นโดยผู้วิจัย ส่วนเกณฑ์คัดออก ได้แก่ (1) มีอาการเจ็บป่วยที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าร่วมโปรแกรม (2) ขอดถอนตัวจากการเข้าร่วมไม่ว่าเหตุผลใด ผู้วิจัยได้ประชาสัมพันธ์โครงการและเชิญชวนผู้สนใจสมัครใจเข้าร่วมผ่านช่องทางสื่อโซเชียลมีเดีย โดยต้องผ่านการประเมินเบื้องต้นก่อนเข้าร่วมโปรแกรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดการนิยมความสมบูรณ์แบบ ที่ใช้ในการวิจัยนี้ ดัดแปลงจากฉบับของ Dong-gwi et al. (2024) ประกอบด้วย 32 ข้อ ครอบคลุม 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ (1) ความกังวลเกี่ยวกับความผิดพลาด (Concern Over Mistakes–CM) (2) มาตรฐานส่วนบุคคล (Personal standards–PS) (3) ความสงสัยในพฤติกรรมของตนเอง (Doubts about actions–DA) (4) ความคาดหวังของพ่อแม่ (Parental Expectations–PE) และ (5) การจัดระเบียบ (Organization–O) โดยใช้ระดับการตอบแบบ Likert 5 ระดับ ตั้งแต่ “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ถึง “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ด้านความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน พบว่าค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (I-CVI) อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (Rinthaiong, 2014) สำหรับค่าความเชื่อมั่น (reliability) ตรวจสอบด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach’s alpha) พบว่า มีค่าสูงถึง .939 แสดงถึงความสอดคล้องภายในที่ดีของแบบวัด (Cronbach, 1990)

2. โปรแกรมการปรึกษาออนไลน์รายบุคคลตามแนวคิดทฤษฎีเล่าเรื่องต่อการนิยมความสมบูรณ์แบบ พัฒนาโดยผู้วิจัย มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมความเข้าใจตนเองและลดลักษณะ *Perfectionism* ในทางลบ โดยเน้นแนวคิดที่ว่า “ปัญหาคือปัญหา บุคคลไม่ใช่ปัญหา” (White & Epston, 1990) โปรแกรมประกอบด้วย 7 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที

สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งแรกเป็นการฝึกอบรมแบบเผชิญหน้า ส่วนครั้งที่ 2 – 7 เป็นการให้การปรึกษาออนไลน์รายบุคคล โปรแกรมได้รับการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน (IOC = 1.00) และทดลองใช้กับกลุ่มที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างก่อนนำไปใช้จริง โดยแต่ละครั้งมีเนื้อหา ดังนี้

ครั้งที่ 1: ปฐมนิเทศและให้ความรู้เรื่อง *Perfectionism* โดยเน้น สาเหตุ และ ผลกระทบของการมีบุคลิก ที่นิยมความสมบูรณ์แบบ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมเริ่มตระหนักและสร้างสัมพันธภาพ

ครั้งที่ 2: “กั๊กชีวิต” ชวนให้เห็นบทบาทของตนเองในการตั้งเงื่อนไขชีวิต พร้อมเน้นว่าปัญหา คือ สิ่ง ที่แยกจากตัวบุคคล ผ่านการเลือกรูปภาพเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้รับการปรึกษาเล่าเรื่องผ่านรูปภาพที่เลือกมา

ครั้งที่ 3: “คำพูดที่ทำร้ายฉัน” สะท้อนผลกระทบทางอารมณ์จากความคาดหวังในความสมบูรณ์แบบ และ ส่งเสริมการยอมรับตนเอง

ครั้งที่ 4: “My wisdom” ชวน Reframe ความกลัว เช่น ความผิดพลาด การถูกปฏิเสธ และความล้มเหลว ให้กลายเป็นบทเรียนชีวิต ผ่านชุดการ์ดคำ ที่ให้ผู้รับการปรึกษาเลือกการ์ดคำ ความกลัว ในด้านต่าง ๆ

ครั้งที่ 5: “ก้าวข้ามข้อจำกัด” เน้นการเข้าใจและยอมรับข้อจำกัดของตนเองอย่างสร้างสรรค์ ผ่านการทำ กิจกรรมปิดตาระบายสี ตึกตาปูนปั้น

ครั้งที่ 6: “My new journey” ส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วมแต่งเรื่องราวชีวิตใหม่ในแบบ Healthy Perfectionism ที่สมดุลและยืดหยุ่น

ครั้งที่ 7: สรุปและยุติการปรึกษา ทบทวนสิ่งที่เรียนรู้ และส่งเสริมการนำไปใช้ในชีวิตจริง

โครงการวิจัยนี้ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา (รหัส โครงการ IRB4-112/2567) เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ. 2567 โดยมีการชี้แจงวัตถุประสงค์ สิทธิ และการรักษา ความลับแก่กลุ่มตัวอย่าง พร้อมแจกใบยินยอมและแบบฟอร์มพิทักษ์สิทธิ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

จากนั้นใช้แบบวัดการนิยมความสมบูรณ์แบบเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้ Repeated measures ANOVA ในการเปรียบเทียบระหว่าง กลุ่ม (group) และช่วงเวลา (time) ตามแนวทางของ Howell (2007) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จะใช้ Bonferroni วิเคราะห์รายคู่ โดยมีการทดสอบสมมติฐาน Compound Symmetry ด้วย Mauchly's Test of Sphericity เพื่อรองรับความถูกต้องของผลวิเคราะห์.

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 1

ผลการวิจัยสอดคล้องตามสมมติฐานข้อที่ 1 ซึ่งพบว่า โปรแกรมการปรึกษามีผลต่อการลดการนิยมความสมบูรณ์แบบอย่างมีนัยสำคัญ โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนลดลงจากระยะก่อนทดลองไปสู่ระยะหลังทดลองและระยะติดตามผล เมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุม นอกจากนี้ ผลการทดสอบสมมติฐานด้วย Mauchly's Test of Sphericity พบว่า ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละช่วงเวลาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($W = 0.845$, $\chi^2 = 2.858$, $p = .240$) จึงเป็นไปตามเงื่อนไขของ Compound Symmetry สามารถดำเนินการวิเคราะห์ต่อได้ (ในตารางที่ 1)

ตารางที่ 1

คะแนนรวม ค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในสามระยะ ($n = 10$ ต่อกลุ่ม)

กลุ่ม	ระยะ	คะแนนรวม	M	SD
ทดลอง (exp)	ก่อนทดลอง (pre)	1,331.00	133.1	9.539
	หลังทดลอง (post)	924.00	92.4	9.513
	ติดตามผล (follow)	981.00	98.1	15.423
ควบคุม (con)	ก่อนทดลอง (pre)	1,365.00	136.5	10.876
	หลังทดลอง (post)	1,302.00	130.2	11.272
	ติดตามผล (follow)	1,277.00	127.7	16.235

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบในช่วงก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล เท่ากับ 133.100 ($SD = 9.539$), 92.400 ($SD = 9.513$) และ 98.100 ($SD = 15.423$) ตามลำดับ ขณะที่กลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับโปรแกรมการปรึกษาออนไลน์ มีคะแนนเฉลี่ยในช่วงเดียวกันเท่ากับ 136.500 ($SD = 10.876$), 130.200 ($SD = 11.272$) และ 127.700 ($SD = 16.235$) ตามลำดับ

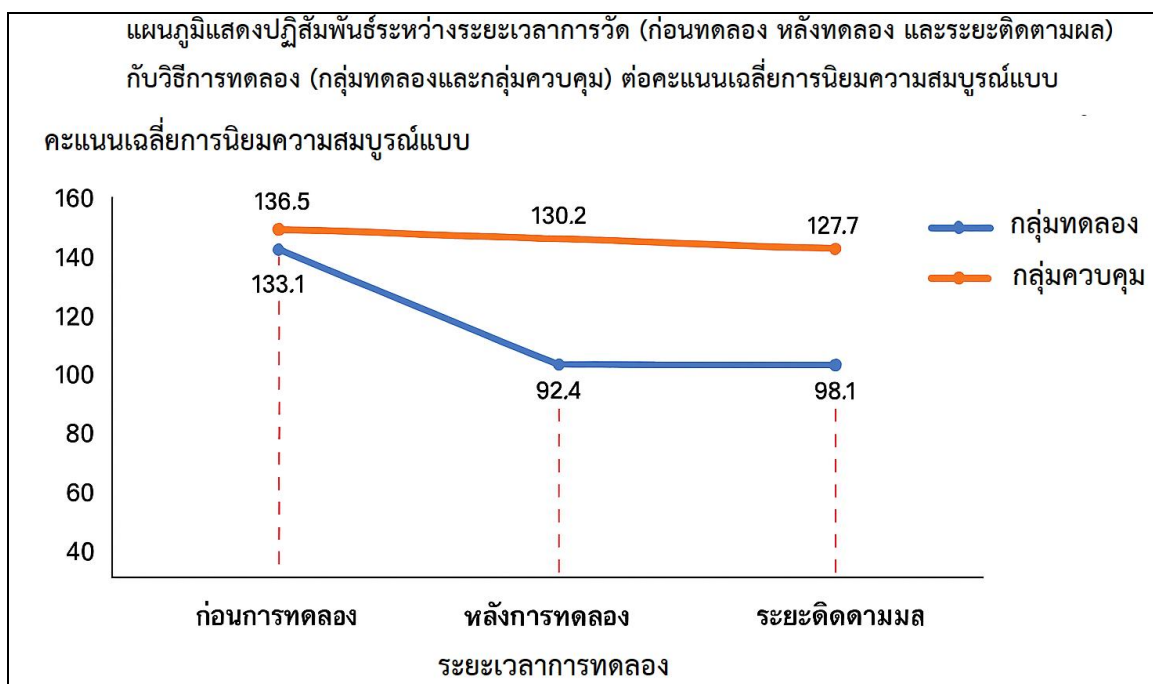
ตารางที่ 2

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบตามกลุ่มและระยะเวลาการทดลอง

Source of Variation	SS	df	MS	F	p -value	Partial η^2
Between Subjects						
Group	8,354.400	1	8,354.400	28.061*	.000*	.609
Error (group)	5,358.933	18	297.719			
Within Subjects						
Time	6,896.133	2	3,448.067	41.439*	.000*	.697
Time*Group	3,228.400	2	1,614.200	19.400*	.000*	.519
Error (time)	2,995.467	36	83.207			
Total	26,833.333	59	1,049.784	—	—	—

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ของการวิจัย ซึ่งผลการวิเคราะห์ทางสถิติ พบว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการปรึกษาออนไลน์รายบุคคล มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง ($I \times G$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีขนาดอิทธิพล (effect size) ที่วัดด้วย Partial η^2 มีค่าเท่ากับ 0.519 ซึ่งเป็นขนาดอิทธิพลในระดับมาก ($\eta^2 > 0.25$) (Privitera, 2015) ให้ความหมายว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลอง (group) กับระยะเวลาการทดลอง (time) มีผลต่อคะแนนการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบในระดับมากแสดงว่า วิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลองส่งผลร่วมกันต่อคะแนนการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบร้อยละ 50 นอกจากนี้ยังพบว่า วิธีการทดลองที่แตกต่างกัน (G) และระยะเวลาการทดลองที่แตกต่างกัน (time) มีผลต่อคะแนนเฉลี่ยการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการวัด (ก่อนทดลอง หลังทดลอง และระยะติดตามผล) กับวิธีการทดลอง (กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม) ต่อคะแนนเฉลี่ยการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบ

จากภาพที่ 1 แสดงว่า ในระยะก่อนทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการศึกษารายบุคคลตามแนวคิดทฤษฎีเล่าเรื่องต่อการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบ และกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับโปรแกรมการศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน แต่ในระยะหลังทดลองและระยะติดตามผลพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของคะแนนเฉลี่ยการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบของกลุ่มทดลอง กล่าวคือ ในระยะหลังทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบต่ำกว่ากลุ่มควบคุม และในระยะติดตามผล (หลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง 1 เดือน) พบว่า คะแนนเฉลี่ยการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบของกลุ่มทดลองยังคงต่ำกว่ากลุ่มควบคุม สะท้อนให้เห็นว่าทั้งวิธีการทดลองและระยะเวลาการทดลองส่งผลร่วมกันต่อการลดลักษณะการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบของกลุ่มทดลอง

ผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 2

ตารางที่ 3 และ 4 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ของการวิจัย ซึ่งผลการวิเคราะห์ทางสถิติ พบว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการศึกษารายบุคคล จะมีคะแนนการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบในระยะหลังทดลองและระยะติดตามผลต่ำกว่าคะแนนในระยะก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3

ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบในกลุ่มทดลอง (ระยะก่อน-หลังและติดตามผล)

ค่าสถิติ	Time			SS	df	MS	F	P-value	Partial η^2
	Pre	Post	Follow						
M	133.100	92.400	98.100	9,713.267	2	4,856.633	62.949*	.000	.875
SD	9.539	9.513	15.423						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 แสดงคะแนนเฉลี่ยการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบของกลุ่มทดลองในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($SS = 9,713.27$, $MS = 4,856.63$, $F = 62.949$, $p < .001$) สะท้อนว่าโปรแกรมการศึกษามีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงคะแนนในแต่ละช่วงเวลาอย่างชัดเจน ดังนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของโบนเฟอโรนี (Bonferroni) แสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4

ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบของกลุ่มทดลองในแต่ละระยะเวลา

ระยะของการทดลอง	Mean Difference	SE	p-value
ก่อนทดลอง (133.100) - หลังทดลอง (92.400)	40.700*	3.386	.000*
ก่อนทดลอง (133.100) - ติดตามผล (98.100)	35.000*	4.300	.000*
หลังทดลอง (92.400) - ติดตามผล (98.100)	-5.700	4.042	.576

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3 คู่ คือ (1) คะแนนเฉลี่ยในระยะหลังทดลองต่ำกว่าระยะก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 (2) คะแนนเฉลี่ยในระยะติดตามผลต่ำกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) คะแนนเฉลี่ยในระยะติดตามผลสูงกว่าระยะหลังทดลอง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เห็นได้ว่า แม้จะยุติการให้การศึกษาและเวลาผ่านไป พนักงานบริษัท กลุ่มเจนเอเรชันวาย ยังมีลักษณะการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบในระดับที่ต่ำกว่าก่อนทดลอง

ผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 3

ตารางที่ 5 แสดงให้เห็นผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 โดยกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการศึกษาออนไลน์รายบุคคลจะมีคะแนนการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบในระยะหลังทดลองและระยะติดตามผลต่ำกว่าคะแนนของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลการทดสอบในระยะหลังทดลองและระยะติดตามผลแสดงให้เห็นว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ($p\text{-value} = .000$ สำหรับระยะหลังทดลอง และ $p\text{-value} = .001$ สำหรับระยะติดตามผล) ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 5

ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลองและระยะติดตามผล

Time	Exp M (SD)	Con M (SD)	Mean Difference	SS	df	MS	F	p-value	Partial η^2
Pre	133.100 (9.539)	136.500 (10.876)	-3.40	57.800	1	57.800	0.552	.467	0.03
Post	92.400 (9.513)	130.200 (11.272)	-37.80	7,144.200	1	7,144.200	65.677*	.000	0.705
Follow	98.100 (15.423)	127.700 (16.235)	-29.60	4,380.800	1	4,380.800	17.473*	.001	0.493

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ทางสถิติ ตารางที่ 5 พบว่า คะแนนเฉลี่ยการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมในระยะก่อนทดลอง มีค่าเท่ากับ 133.100 ($SD = 9.539$) และ 136.500 ($SD = 10.876$) มีค่าคะแนนความแตกต่างกันที่ -3.40 คะแนน และค่าผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนของแต่ละตัวอย่างยกกำลังสอง (SS) เป็น 57.800 มีค่าแปรปรวนเฉลี่ย (MS) เป็น 57.800 ค่าสถิติทดสอบแบบเอฟ (F) มีค่าเท่ากับ 0.552 และ p -value เท่ากับ .467 แสดงว่า คะแนนเฉลี่ยการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมในระยะก่อนทดลองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คะแนนเฉลี่ยการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมในระยะหลังทดลอง มีค่าเท่ากับ 92.400 ($SD = 9.513$) และ 130.200 ($SD = 11.272$) มีค่าคะแนนความแตกต่างกันที่ -37.80 คะแนน และ มีค่าผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนของแต่ละตัวอย่างยกกำลังสอง (SS) เป็น 7,144.200 มีค่าแปรปรวนเฉลี่ย (MS) เป็น 7,144.200 ค่าสถิติทดสอบแบบเอฟ (F) มีค่าเท่ากับ 65.677 และ p -value เท่ากับ .000 แสดงว่า คะแนนเฉลี่ยการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมในระยะหลังทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คะแนนเฉลี่ยการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมในระยะการติดตามผล มีค่าเท่ากับ 98.100 ($SD = 15.423$) และ 127.700 ($SD = 16.235$) มีค่าคะแนนความแตกต่างกันที่ -29.60 คะแนน และ มีค่าผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนของแต่ละตัวอย่างยกกำลังสอง (SS) เป็น 4,380.800 มีค่าแปรปรวนเฉลี่ย (MS) เป็น 4,380.800 ค่าสถิติทดสอบแบบเอฟ (F) มีค่าเท่ากับ 17.473 และ p -value เท่ากับ .001 แสดงว่า คะแนนเฉลี่ยการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมในระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยนี้มุ่งเน้นการวิเคราะห์ผลลัพธ์จากโปรแกรมการปรึกษาออนไลน์รายบุคคลตามแนวคิดทฤษฎีเล่าเรื่องเพื่อศึกษาผลกระทบต่อการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบในพนักงานกลุ่มเจนเออร์ซันวาย โดยเชื่อมโยงกับจิตวิทยาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของโปรแกรมในการลดลักษณะการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบในพนักงานกลุ่มเจนเออร์ซันวาย (Generation Y) อย่างครอบคลุมและลึกซึ้ง

จากผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมมีคะแนนการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบลดลงอย่างต่อเนื่องจากระยะก่อนทดลองไปสู่ระยะหลังทดลองและระยะติดตามผล เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับโปรแกรม แสดงให้เห็นว่า โปรแกรมการให้การปรึกษาดังกล่าวมีผลโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมและกรอบความคิดของกลุ่มเป้าหมาย การลดลงของคะแนนสะท้อนถึงการที่ผู้รับการปรึกษาเริ่มตระหนักรู้ เข้าใจตนเอง และสามารถปรับกรอบความคิดเกี่ยวกับความสมบูรณ์แบบได้อย่างเหมาะสม กลไกสำคัญของความเปลี่ยนแปลงนี้คือกระบวนการตามทฤษฎีเล่าเรื่อง (narrative theory) ซึ่งเน้นการแยกปัญหาออกจากตัวบุคคล (externalize the problem) การเล่าเรื่องราวใหม่ (re-authoring) และการค้นหาลักษณะเฉพาะตน (unique outcomes) กระบวนการดังกล่าวช่วยให้ผู้เข้ารับการศึกษาได้ทบทวนเรื่องราวชีวิตของตนจากมุมมองใหม่ นำไปสู่ความเข้าใจและการยอมรับตนเองในบริบทที่มีความคาดหวังสูงจากสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Johanna (2002) และผลการวิจัยของ Ghavibazou et al. (2020) ที่พบว่า การให้การปรึกษาตามทฤษฎีเล่าเรื่องส่งผลเชิงบวกต่อรูปแบบการสื่อสารและสัมพันธภาพของผู้ที่มีความพึงพอใจต่ำในชีวิตคู่

จากผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 2 ผลการวิจัยชี้ว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบลดลงอย่างมีนัยสำคัญในระยะหลังทดลองและระยะติดตามผล เมื่อเทียบกับก่อนการทดลอง ซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพของกระบวนการให้การปรึกษาในการเสริมสร้างความตระหนักรู้และการยอมรับตนเอง ตัวอย่างเช่น การใช้ชุดการ์ด "My wisdom" ที่ช่วยให้ผู้รับการปรึกษาสะท้อนความกลัว ความเชื่อจำกัด และแรงกดดันที่เคยมีต่อการต้องสมบูรณ์แบบอย่างสุดโต่ง ซึ่งสนับสนุนงานของ Overup et al. (2017) และ Yahghoubi and Mohammadzadeh (2015) ที่กล่าวถึงบทบาทของประสบการณ์ในวัยเด็กและความคาดหวังจากผู้ปกครองต่อการพัฒนาแนวคิดเชิงลบในวัยผู้ใหญ่

จากผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 3 พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมมีคะแนนการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบลดลงมากกว่ากลุ่มควบคุมในทุกช่วงเวลาอย่างมีนัยสำคัญ การเปลี่ยนแปลงนี้อธิบายได้ว่า โปรแกรมช่วยส่งเสริมการยอมรับข้อจำกัดของตนเอง (self-acceptance) การมองตนเองในเชิงบวก และการพัฒนาทักษะการจัดการอารมณ์และความคิด ซึ่งสอดคล้องกับ Watthanaprom (2010) ที่ระบุว่า การยอมรับตนเองมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสุขภาพจิตโดยรวม

ด้วยเหตุนี้ การบูรณาการทฤษฎีเล่าเรื่องและการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยามีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของโปรแกรม โดยการฝึกอบรมในช่วงต้นช่วยสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสมบูรณ์แบบ ขณะที่กระบวนการเล่าเรื่องเปิดโอกาสให้ผู้รับการศึกษาสะท้อนคุณค่าในตนเองและให้ความหมายใหม่แก่ประสบการณ์ชีวิต ผลลัพธ์สอดคล้องกับการศึกษาโดย Afrasiabi (2020) ซึ่งพบว่าแนวทางนี้สามารถลดความวิตกกังวลและความกลัวได้อย่างมีนัยสำคัญ โปรแกรมช่วยให้ผู้เข้ารับการศึกษปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมเกี่ยวกับความสมบูรณ์แบบไปในทิศทางที่เหมาะสม ส่งเสริมการยอมรับตนเองและการเผชิญกับสถานการณ์ชีวิตอย่างยืดหยุ่น สะท้อนถึงความสำเร็จของโปรแกรมอย่างแท้จริง

ข้อจำกัดของการวิจัย ได้แก่ ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่จำกัด โดยกลุ่มตัวอย่างคัดเลือกจากพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่มเจเนอเรชันวายในกรุงเทพมหานครเท่านั้น ซึ่งอาจยังไม่สามารถเป็นตัวแทนของประชากรทั้งประเทศในการสรุปผลการวิจัยได้ นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลาการติดตามผลที่อาจไม่เพียงพอในการสังเกตผลระยะยาวจากการศึกษาออนไลน์ หากมีการขยายผลงานวิจัยในอนาคต ควรเพิ่มตัวแทนกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายในด้านของอายุ พื้นที่ต่างจังหวัดและมีการติดตามผลที่ยาวนานขึ้น จะสามารถลดข้อจำกัดเหล่านี้และเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลการวิจัยได้

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของโปรแกรมการปรึกษาออนไลน์รายบุคคลตามแนวคิดทฤษฎีเล่าเรื่องต่อการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบของพนักงานกลุ่มเจเนอเรชันวาย โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัทเอกชนในกรุงเทพมหานครที่มีอายุระหว่าง 27 – 42 ปี จำนวน 20 คนที่ถูกคัดเลือกจากการสุ่มอย่างง่าย แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการปรึกษามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองและระยะเวลาการทดลองที่มีผลต่อการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่า พนักงานในกลุ่มทดลองมีคะแนนการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบในระยะหลังทดลองและระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนทดลองและต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยสะท้อนว่าโปรแกรมการปรึกษานี้สามารถลดลักษณะการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบของพนักงานกลุ่มเจเนอเรชันวายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. โปรแกรมการปรึกษาออนไลน์รายบุคคลตามแนวคิดทฤษฎีเล่าเรื่องต่อการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบ สามารถนำไปใช้กับหน่วยงานทรัพยากรมนุษย์ในบริษัทต่างๆ ที่มีบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในกระบวนการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยา และมีความเข้าใจในการปรึกษาตามทฤษฎีเล่าเรื่อง เนื่องจากมีเทคนิคต่าง ๆ จำเป็นที่ผู้ให้การปรึกษาควรได้รับการฝึกฝนและมีประสบการณ์การให้การปรึกษาเป็นอย่างดีเพื่อช่วยเหลือบุคคลที่แนวโน้มการนิยมนิยมความสมบูรณ์แบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การให้การปรึกษาออนไลน์ ควรเน้นในเรื่องการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา ให้มาก เพื่อให้เกิดความไว้วางใจ รู้สึกปลอดภัยในการเล่าเรื่องของผู้รับการปรึกษา ด้วยการหาโปรแกรมสร้างสัมพันธ ก่อนที่จะเริ่มการปรึกษา เพื่อให้การให้การปรึกษาในแต่ละครั้งมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ควรจัดทำคู่มือการนิยมนิเทศแบบ โดยเน้นให้ครอบคลุมตามองค์ประกอบการนิยมนิเทศแบบ เป็นคู่มือการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อเสริมสร้างให้กลุ่มพนักงานบริษัท สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างเป็น รูปธรรม

ข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายผลการปรึกษาตามทฤษฎีเล่าเรื่องกับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ที่อยู่ในภาวะของความกดดัน การเผชิญกับความ รู้สึกท้อแท้ หดหู่ หรือมีความรู้สึกกลัวโทษในตนเอง รวมถึงความรู้สึกล้มเหลวในชีวิต เนื่องจากการปรึกษา ออนไลน์รายบุคคลตามแนวคิดทฤษฎีเล่าเรื่องต่อการนิยมนิเทศแบบ สามารถส่งเสริมและสนับสนุนการตระหนักรู้ และความเข้าใจในตนเองผ่านการเล่าเรื่องที่มีการลำดับเหตุการณ์ ได้ค้นพบสาเหตุของปัญหาผ่านการเล่าเรื่อง พัฒนา กระบวนการคิดมุมมองต่อชีวิต ความรู้สึกที่ติดค้างในด้านความคิดและส่งผลต่อพฤติกรรม ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้กับกลุ่ม อื่น ๆ เช่น กลุ่มเจนเนอเรชันเอ็กซ์ (Gen X) กลุ่มเจนเนอเรชันซี (Gen Z) เป็นประเด็นที่น่าสนใจสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2. การจัดทำโปรแกรมการปรึกษาและมีการจัดเตรียมอุปกรณ์เพื่อใช้ประกอบในการปรึกษาในแต่ละครั้ง ผู้วิจัย ควรมีการทำเอกสารชี้แจงให้ข้อมูลว่าอุปกรณ์ที่แจกให้กับผู้เข้ารับการปรึกษาจะต้องนำมาใช้เมื่อไร เช่น ดูกตาคูณปั้นตุ๊กตา หมี สีนํ้า เป็นต้น เพื่อให้ผู้เข้ารับการปรึกษาทราบเพื่อจัดเตรียมอุปกรณ์ และเตรียมตัวในการรับการปรึกษา เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพในการให้การปรึกษาในแต่ละครั้ง

References

- Afrasiabi, D. (2020). The effectiveness of the narrative therapy on the fear of negative/positive evaluation and social phobia symptoms in socially anxious female students. *Psychiatry*, 17(4), 181–185.
- Beheshtifar, M., Mazrae-Sefidi, F., & Nekoie Moghadam, M. (2011). Role of perfectionism at workplace. *European Journal of Economics, Finance and Administrative Sciences*, 38, 167–173.
- Birrer, D., & Morgan, G. (2010). Psychological skills training as a way to enhance an athlete's performance in high-intensity sports. *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*, 20, 78–87.
- Brand Inside. (2020). Did you know? 7 out of 10 Bangkokians experience burnout: Research reveals which businesses can meet their needs. *Brand Inside*. <https://brandinside.asia/burnout-in-the-city/> (in Thai)
- Carr, A. (1998). Michael White's narrative therapy. *Contemporary Family Therapy*, 20, 485–503.
- Chueaphun, P. (2018, October 18). Health problems of Millennials. *Samitivej Hospital*. <https://www.samitivejhospitals.com/th/article/detail/สุขภาพ-millennials> (in Thai)
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). Harper & Row.
- Curran, T., & Hill, A. P. (2019). Perfectionism is increasing over time: A meta-analysis of birth cohort differences from 1989 to 2016. *Psychological Bulletin*, 145(4), 410–429.
- Dong-gwi, L., Ha-rim, S., & Seo-young, K. (2024). *Four perfectionists* (N. Suwannachot, Trans.). Amarin Printing & Publishing. (Original work published 2021) (in Thai)
- Frost, R. O., Marten, P., Lahart, C., & Rosenblate, R. (1990). The dimensions of perfectionism. *Cognitive Therapy and Research*, 14, 449–468.

- Ghavibazou, E., Hosseinian, S., & Abdollahi, A. (2020). Effectiveness of narrative therapy on communication patterns for women experiencing low marital satisfaction. *Australian and New Zealand Journal of Family Therapy*, 41(2), 195–207.
- Howell, D. C. (2007). *Statistical methods for psychology* (6th ed.). Duxbury Press.
- Johanna, S. (2002). Applications of narrative theory and therapy to the practice of family medicine. *Family Medicine*, 34(2), 96–100.
- Juito, S. (2011). *Systematic training: A new learning theory approach*. Textbook Promotion Project, Academic Division, Sukhothai Thammathirat Open University. (in Thai)
- Katamat, W. (2022, November 30). Perfectionist everything in life must not go wrong, but may break your heart without realizing it. *Bangkok Business News*. <https://www.bangkokbiznews.com/health/well-being/1040740> (in Thai)
- Milne, A. (2003). *Teach yourself counseling*. Cox & Wyman Morganett.
- Morgan-Mullane, A. (2023). Narrative therapy. *An integrative approach to clinical social work practice with children of incarcerated parents: A clinician's guide* (pp. 43–55). Springer International Publishing.
- Ninsira, S. (2022, December 9). Gen Y why always me? : 8 problems that Gen Y must face in this era. *Agenda*. <https://www.agenda.co.th/lifestyle/fun/genmillennials/> (in Thai)
- Øverup, C. S., Brunson, J. A., Steers, M.-L. N., & Acitelli, L. K. (2017). I know I have to earn your love: How the family environment shapes feelings of worthiness of love. *International Journal of Adolescence and Youth*, 22(1), 16–35. <https://doi.org/10.1080/02673843.2013.868362>
- Phothisa, S. (2023, February 7). Revealing the numbers of Thai people of each generation, an important variable in the 2023 election. *Thai PBS*. <https://www.thaipbs.or.th/now/content/61> (in Thai)
- Privitera, G. J. (2015). *Statistics for the behavioral sciences* (2nd ed.). Sage Publications.
- Rinthaisong, I. (2014). Determining the Content Validity Index (CVI). *Faculty of Management Sciences, Prince of Songkla University*. (in Thai)
- Shafran, R., & Mansell, W. (2001). Perfectionism and psychopathology: A review of research and treatment. *Clinical Psychology Review*, 21(6), 879–906.
- Stoeber, J. (2014). Perfectionism. In R. C. Eklund & G. Tenenbaum (Eds.), *Encyclopedia of sport and exercise psychology* (Vol. 2, pp. 527–530). Sage Publications.
- Tangthai, T., Koolnaphadol, P., & Inang, P. (2021). The effects of narrative therapy on academic stress of high school students. *Journal of Educational Assessment*, 38(103), 184–194. (in Thai)
- Wattthanaprom, B. (2010). A study and development self-acceptance program of prisoners by The Iddhipata4 [Master's thesis, Srinakharinwirot University]. (in Thai)
- White, M., & Epston, D. (1990). *Narrative means to therapeutic ends*. Norton & Company.
- Yahghoubi, H., & Mohammadzadeh, A. (2015). Comparison of perfectionism and related positive-negative dimension in people with high traits on obsessive compulsive and eating disorder characteristics. *Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences*, 9(3), 1–5.
- Yoomimai, R., & Thaithani, P. (2020). The effects of psychological training on goal setting to learn of secondary education grade 3 students. *Ratchaphruek Journal*, 18(1), 74–82. (in Thai)

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินพิจารณาบทความ
ลงในวารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์
ศาสตราจารย์ ดร.พทุทธิ ศิริบรรณพิทักษ์
ศาสตราจารย์ ดร.มานพ ชูนิล

ศาสตราจารย์ ดร.รัตนะ บัวสนธ์
ศาสตราจารย์ ดร.ศรียา นิยมธรรม
ศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี สังข์ศรี
ศาสตราจารย์ ดร.สุรพันธ์ วรพงศธร

ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช
ศาสตราจารย์ ดร.อรัญญา ตัญยมภีร์
ศาสตราจารย์ ดร.เอมอชฌา วัฒนบุรณนที
ศาสตราจารย์ ดร.ชูชัย สมितिไกร
ศาสตราจารย์ ดร.ดวงมณี จงรักษ์

รองศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ สัจกุล
รองศาสตราจารย์ ดร.กรรिता พรหมเทพ
รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงศ์ มะโน

รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร นัตถ์สกุล
รองศาสตราจารย์ ดร.จิราภา วิทยาภิรักษ์

รองศาสตราจารย์ ดร.ชนกนารถ บุญวัฒนะกุล
รองศาสตราจารย์ ดร.ชนะศึก นิชาพนธ์
รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยวิชิต เขียวชนะ

รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม
รองศาสตราจารย์ ดร.ฐิติรศัญญา แก่นเพชร
รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพล ร้าไพ
รองศาสตราจารย์ ดร.ธานี เกสทอง

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ
มหาวิทยาลัยนเรศวร
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ข้าราชการเกษียณ
(สังกัดเดิม มหาวิทยาลัยรามคำแหง)
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ข้าราชการเกษียณ
(สังกัดเดิม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์)
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
ข้าราชการเกษียณ (สังกัดเดิมสถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง)
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ
มหาวิทยาลัยศิลปากร
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย
 รองศาสตราจารย์ ดร.นันทิยา น้อยจันทร์
 รองศาสตราจารย์ ดร.นาตยา ปิณฑานนท์
 รองศาสตราจารย์ ดร.บุรินทร์ ศรีสมถวิล
 รองศาสตราจารย์ ดร.ประพัฒน์ ลักษณะพิสุทธิ์

รองศาสตราจารย์ ดร.ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพชร

รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยวัฒน์ เกตุวงศา
 รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณระพี สุทธิวรรณ
 รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์นธ์ เดชะคุปต์

รองศาสตราจารย์ ดร.ไพบุลย์ ศรีชัยสวัสดิ์
 รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง
 รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล
 รองศาสตราจารย์ ดร.เมษา นวลศรี

รองศาสตราจารย์ ดร.รชชงพร โกมลเสวิน
 รองศาสตราจารย์ ดร.รัตติกรณ์ จงวิศาล
 รองศาสตราจารย์ ดร.วาสนา คุณาอภิสิทธิ์
 รองศาสตราจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา
 รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์
 รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุขีวะ
 รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริมา ปุรินทราภิบาล

รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ
 รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัก

รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาชิต
 รองศาสตราจารย์ ดร.สรัญญา เชื้อทอง
 รองศาสตราจารย์ ดร.สาโรช ไศภีรักษ์
 รองศาสตราจารย์ ดร.สิริพร ทิพย์คง
 รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาภรณ์ สุดหนองบัว
 รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก
 รองศาสตราจารย์ ดร.สุพล บุญลือ
 รองศาสตราจารย์ ดร.สุรสิทธิ์ อมรวนิชศักดิ์
 รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณณี ยะหะกร

มหาวิทยาลัยนเรศวร
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
 ข้าราชการเกษียณ
 (สังกัดเดิม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
 พระนครเหนือ
 มหาวิทยาลัยมหิดล
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ข้าราชการเกษียณ
 (สังกัดเดิม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
 ในพระบรมราชูปถัมภ์
 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 วิทยาเขตปัตตานี
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 ข้าราชการเกษียณ
 (สังกัดเดิม มหาวิทยาลัยพะเยา)
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 มหาวิทยาลัยนเรศวร
 มหาวิทยาลัยบูรพา
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา เอี่ยมมอพรรณ
 รองศาสตราจารย์ ดร.อัจศรา ประเสริฐสิน
 รองศาสตราจารย์ ดร.อิศรา ประมูลสุข
 รองศาสตราจารย์ ดร.เอกนถน บงท่าไม้
 รองศาสตราจารย์ ดร.สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์

รองศาสตราจารย์ ดร.ดนุตา จามจุรี
 รองศาสตราจารย์ ดร.นิรมล ศตวุฒิ

รองศาสตราจารย์ ดร.ฉัฐวิณ สิริธีรอรอด
 รองศาสตราจารย์ ดร.กุลยา พิสิษฐ์สังฆการ
 รองศาสตราจารย์ ดร.สมบุญ จารุเกษมทวิ
 รองศาสตราจารย์ ดร.จุฑาทิพย์ วิวัฒนาพันธุ์วงศ์
 รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน
 รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล
 รองศาสตราจารย์ ดร.โมนิล เตชะวชิรกุล
 รองศาสตราจารย์ ดร.สุชีรา ภัทรายุทธวรรตน์

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร แยมนิล
 รองศาสตราจารย์ ดร.บัญญัติ ยงย่วน
 รองศาสตราจารย์ ดร.ธนิดา จุลวนิชย์พงษ์
 รองศาสตราจารย์ ดร.ภมรพรรณ ยุระยาตร์
 รองศาสตราจารย์ ดร.นวลฉวี ประเสริฐสุข

รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา
 รองศาสตราจารย์ ดร.นันท์ชัตต์สนธ์ สกุลพงศ์
 รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร
 รองศาสตราจารย์ ดร.สิริวัฒน์ ศรีเครือดง
 รองศาสตราจารย์ ดร.วีระ ไทยพานิช

รองศาสตราจารย์ ดร.กุลวดี ไรจน์ไพศาลกิจ
 รองศาสตราจารย์ ดร.สาวิตรี รตนภาส สุวรรณลี
 รองศาสตราจารย์ ดร.รณจวน คำวชิรพิทักษ์
 รองศาสตราจารย์ ร.ท.ฐิรัชย์ หงษ์ยันตรชัย

รองศาสตราจารย์จิตต์นิภา ศรีไสย์

มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
 มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
 มหาวิทยาลัยศิลปากร
 ข้าราชการเกษียณ
 (สังกัดเดิม มหาวิทยาลัยรามคำแหง)
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ข้าราชการเกษียณ
 (สังกัดเดิม มหาวิทยาลัยรามคำแหง)
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 ข้าราชการเกษียณ
 (สังกัดเดิม มหาวิทยาลัยมหิดล)
 มหาวิทยาลัยมหิดล
 มหาวิทยาลัยมหิดล
 มหาวิทยาลัยบูรพา
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 ข้าราชการเกษียณ
 (สังกัดเดิม มหาวิทยาลัยศิลปากร)
 มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
 ข้าราชการเกษียณ
 (สังกัดเดิม มหาวิทยาลัยรามคำแหง)
 มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
 ข้าราชการเกษียณ
 (สังกัดเดิม มหาวิทยาลัยรามคำแหง)
 ข้าราชการเกษียณ
 (สังกัดเดิม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

รองศาสตราจารย์สมพร ร่วมสุข

รองศาสตราจารย์สักรพัฒน์ งามเอก

รองศาสตราจารย์สุพุมลย์ นิลรัตน์

รองศาสตราจารย์อนุกุล พลศิริ

รองศาสตราจารย์ชวินัย พงศาพิชณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพัทธ์ ใจเยือกเย็น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤตพล วังภูสิต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัมปนาท บริบูรณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กานต์ กาญจนพิมาย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติพล กสิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษม แสงนนท์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จารุวรรณ พลอยดวงรัตน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลธิชา หอมพุ่ม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ สิทธิชัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดาวรรณ ถวิลการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตฤณกร เกตุกุลพันธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิกา ตั้งประภา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศน์ศิริรินทร์ สว่างบุญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นรุตม์ พรประสิทธิ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นักรบ หมี่แสน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทวิทย์ พรพิบูลย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา บัวสมบุรณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเวช ชุ่มเกษรกุลกิจ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา ปันสุวรรณ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีรพร อิมสะอาด

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรา เดชโฮม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พินดา วราสุนันท์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิสิษฐ์ ญัฏประเสริฐ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพนอ พ่วงแพ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้าราชการเกษียณ (สังกัดเดิมสถาบัน

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร

ลาดกระบัง

นักวิชาการอิสระ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระ

นครเหนือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร

ลาดกระบัง

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ข้าราชการเกษียณ

(สังกัดเดิม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระ

นครเหนือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรพร แจ่มใส

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุวัฒน์ ศรีไชยเลิศ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มอติ แวดราเม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นิลพันธุ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมษา นวลศรี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิฒนะ พรหมเพชร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วารินทร์ แยมประดิษฐ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสูตร โพธิ์เงิน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักรินทร์ ชนประชา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศานิตย์ ศรีคุณ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ ฉัตรมณีรุ่งเจริญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทรัพย์รวงทอง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทิดา จำรัส

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทรีย์ ปาลวัฒน์ชัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อชิป เกตุสิริ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พลประเสริฐ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรพิน สติรมน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรพินทร์ ศิริบุญมา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุไรวรรณ ศรีไชยเลิศ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โอปอ กลีบสกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรัญญา จันทร์ชูสกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตรีหญิง ดร.พนมพร พุ่มจันทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑา ธรรมชาติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายฝน วิบูลรังสรรค์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิระ สมนาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมภู ยิ้มโต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัทมา หิรัญโณภาส

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นริศรา อุทัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสระ บุญญะฤทธิ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวัชร ตั้งจิตรเจริญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระชน พลโยธา

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตปัตตานี

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ในพระบรมราชูปถัมภ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตปัตตานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้าราชการเกษียณ

(สังกัดเดิม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตปัตตานี

มหาวิทยาลัยนเรศวร

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอื้ออนุช ถนนอมวงษ์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมขวัญ สิงห์วี	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิปัทม์ พิชญโยธิน	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัฒนกิจ ชอบทำกิจ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ถวัลย์ เนียมทรัพย์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐสุตา เต้พันธ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิษฐา ไชยวุฒิกรณวานิช	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรภรณ์ บุญญศิริวัฒน์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพิมพา จรัสรัตนกุล	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณ์ อริยะพุทธิพงศ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์ภา หวนสุริยา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนิดา เสือวรรณศรี	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนิดา เสือวรรณศรี	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัลลค์ ลวดลาย	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท ศรีจันทร์นิล	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หยกฟ้า อิศรานนท์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาวาอากาศโทหญิง ดร.งามลย์ ผิวเหลือง	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัก ชุณหากาญจน์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศยามล เอกะกุลนันต์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายทิพย์ เหล่าทองมีสกุล	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สกลกิจรุ่งโรจน์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิญญา วัฒนโณ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญญา ลีศัตรูพ่าย	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาสกร เติวิชพงศ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรวรรณ ธีระพงษ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยันต์ สกลศรีประเสริฐ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวรรณ วงศ์ปิ่นเพชร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ อรินทร์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารยา ผลธัญญา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ชนก เครือสุคนธ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวัฒน์ ล่องทอง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แสงเดือน ยอดอัญมณีวงศ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรวิบูลย์ ไพโรจน์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ หอมกลิ่น	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิวรรณ วนิชย์ถนอม	ข้าราชการเกษียณ
	(สังกัดเดิม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนยศ สุมาลัยโรจน์	มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กานดา จันทน์แย้ม	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงนภัส พันธุ์พลกฤต	มหาวิทยาลัยพายัพ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พ.ต.ท.ดร.สฤณี สืบพงษ์ศิริ	โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรันดร์ เงินแย้ม	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นัฐพร โอภาสานนท์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไตรภพ จตุรพาณิชย์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์วัลย์ สุรินยา	ข้าราชการเกษียณ (สังกัดเดิม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพทินนา สมุทรานนท์	ข้าราชการเกษียณ (สังกัดเดิม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสรี ใหม่จันทร์	ข้าราชการเกษียณ (สังกัดเดิม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโภช ศรีวิจิตรวรกุล	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บริบูรณ์ ชอบทำดี	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร ฉันทนารุ่งภักดิ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษ สีนธนะกุล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปพนสรณ์ โพธิพิทักษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อสมภรณ์ สิทธิ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อินทิรา พรหมพันธุ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา ศรีพันธ์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรรัตน์ จันทพงษ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา บุญศรี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุรชัย อัครทวีบุญ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์จันทร์ ภูษาพานิชย์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อาจารย์ ดร.กมลรัตน์ วงศ์ถามาตย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
อาจารย์ ดร.กรกนก สกุลกนกวัฒนา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อาจารย์ ดร.กິงสร เกาะประเสริฐ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
อาจารย์ ดร.จตุรงค์ สว่างวงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
อาจารย์ ดร.จิตติมา ปัญญาพิสิทธิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนนครินทร์
อาจารย์ ดร.จินดาพร พันพงษ์ทรัพย์	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
อาจารย์ ดร.จิรภัทร รวีภัทรกุล	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาจารย์ ดร.เฉลิมลาภ ทองอาจ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาจารย์ ดร.ชมชนก อรุณปลอด	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ ดร.ชัชชญา พิระธรณิศร์	มหาวิทยาลัยรังสิต
อาจารย์ ดร.ณัฐธามารณ์ เดชราช	มหาวิทยาลัยรังสิต

อาจารย์ ดร.ณัฐพล ชนเชวงสกุล
 อาจารย์ ดร.ณัฏฐา ตีสมน
 อาจารย์ ดร.ธีรภาพ ปรีดีพจน์
 อาจารย์ ดร.นพรัตน์ ศรีเจริญ
 อาจารย์ ดร.ปาริชาติ โพธิ์
 อาจารย์ ดร.เมธี วงศ์วีระพันธุ์
 อาจารย์ ดร.รังรอง สมมิตร
 อาจารย์ ดร.สรียา โชติธรรม
 อาจารย์ ดร.สวรินทร์ ฤกษ์อยู่สุข
 อาจารย์ ดร.สุภาพรรณ สัจจวรรณ
 อาจารย์ ดร.อธิกมาส มากจ้อย
 อาจารย์ ดร.อิทธิยา อินยง
 อาจารย์ ดร.เอกอมร เอี่ยมศิริรักษ์
 อาจารย์ ดร.ไกรลาส จิตรกุล
 อาจารย์ ดร.พิมพ์ธิดา วัฒนวงศ์ปัญญา
 อาจารย์ ดร.ณัฐ ภูมิพัฒน์ศิริ
 อาจารย์ ดร.กฤษฎา วรพิน
 อาจารย์ ดร.ฉัญญา กาสรุณ
 อาจารย์ ดร.สมชาย เตียวกุล
 อาจารย์ ดร.วิทีน บวรธวัชกุล
 อาจารย์ ดร.วรัญญา กองชัยมงคล
 อาจารย์ ดร.เจนนิเฟอร์ ชวโนวานิช
 อาจารย์ ดร.พจ ธรรมพีร
 อาจารย์ ดร.สุกสิรี จันทวรินทร์
 อาจารย์ ดร.พูลทรัพย์ อารีกิจ
 อาจารย์ ดร.ปองกมล สุรัตน์
 อาจารย์ ดร.ภิญญาพันธ์ เพี้ยชัย
 อาจารย์ ดร.ชาญ รัตนะพิสิฐ
 อาจารย์ ดร.นิตา ศิริอภัยพันธ์
 อาจารย์ ดร.อาชญ์บาร์มี มณีตระกูลทอง
 อาจารย์ ดร.ภุมรัตน์ ฤทธิเกิด
 อาจารย์ ดร.นงนุช โรจนเลิศ

 อาจารย์ ดร.สันตติ พรประเสริฐมานิต
 อาจารย์ ดร.จิระสุข สุขสวัสดิ์
 อาจารย์ ดร.ปริญญา สิริอิตตะกุล
 อาจารย์ ดร.จรรุวรรณ สกุลคู

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
 มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยพะเยา
 มหาวิทยาลัยแม่โจ้
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 มหาวิทยาลัยพะเยา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
 มหาวิทยาลัยศิลปากร
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 มหาวิทยาลัยมหิดล
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 นักวิชาการอิสระ
 มหาวิทยาลัยศิลปากร
 มหาวิทยาลัยศิลปากร
 มหาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 ข้าราชการเกษียณ
 (สังกัดเดิม มหาวิทยาลัยศิลปากร)
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 มหาวิทยาลัยมหิดล
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาจารย์ ดร.ชาลิน สุวรรณวงศ์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ ดร.อัญชลี วิจิตรพงศ์พันธุ์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาจารย์ ดร.สุพัทธ แสงแจ่มใส

มหาวิทยาลัยมหิดล

อาจารย์ ดร.ฉาน คณาสารสมบัติ

นักวิชาการอิสระ

อาจารย์ ดร.อภิรักษ์ ภักดิ์วงศ์

มหาวิทยาลัยรังสิต

อาจารย์ ดร.ธนรัตน์ ศรีผ่องงาม

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อาจารย์ ดร.สุวิมล สพฤกษ์ศรี

มหาวิทยาลัยศิลปากร

อาจารย์ ดร.สมศักดิ์ ลีลา

มหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ ดร.ลินดา สุวรรณดี

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

อาจารย์ ดร.ศักดินา บุญเปี่ยม

มหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ ดร.ชินัน บุญเรืองรัตน์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

อาจารย์ ดร.ภูริต มีพร้อม

มหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ ดร.สวรินทร์ ฤกษ์อยู่สุข

มหาวิทยาลัยพะเยา

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐ วัฒนพานิช

ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ธงชัย สมบูรณ์

ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.เรณู ล้อมลาย

ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุภารัตน์ พิยะธรรมวรกุล

ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลีพร ลพประเสริฐ

ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา

อาจารย์ ดร.นาที เกิดอรุณ

ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาวดี ลาภเจริญ

สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและ
อุดมศึกษา

รองศาสตราจารย์ พ.ต.ท.ดร.ศิริพงษ์ เสงี่ยม

สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและ
อุดมศึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยมน อินทุสุต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและ
อุดมศึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศีกฤทธิ ศิลาฉาย

สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและ
อุดมศึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปทุมพร เปี้ยถนอม

สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและ
อุดมศึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ธนิดา ภาสวงนิช

ภาควิชาพลานามัย

รองศาสตราจารย์พงศ์ธร แสงวิภาค

ภาควิชาพลานามัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษม ชูรัตน์

ภาควิชาพลานามัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนะวงศ์ หงษ์สุวรรณ

ภาควิชาพลานามัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย ชอบธรรมสกุล	ภาควิชาพลานามัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วณัฐพงศ์ เบญจพงศ์	ภาควิชาพลานามัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรชุลี นิราศรพ	ภาควิชาพลานามัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปัญญา พุดซ้อน	ภาควิชาพลานามัย
อาจารย์ ดร.ผกามาศ รัตนบุษย์	ภาควิชาพลานามัย
อาจารย์ ดร.วิมลมาลย์ สมคะเน	ภาควิชาพลานามัย
รองศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญา ปิยะมโนธรรม	ภาควิชาจิตวิทยา
รองศาสตราจารย์ ดร.มานิกา วิเศษสาธ	ภาควิชาจิตวิทยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัชชามน เปรมปลื้ม	ภาควิชาจิตวิทยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผกาวรรณ นันทะเสน	ภาควิชาจิตวิทยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิสสัลลณี อารังค์วรกุล	ภาควิชาจิตวิทยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูริเดช พาหุยุทธ์	ภาควิชาจิตวิทยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุมาภรณ์ สุขารมณ	ภาควิชาจิตวิทยา
อาจารย์ ดร.รังสิมา หอมเศรษฐี	ภาควิชาจิตวิทยา
รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยะ ศักดิ์เจริญ	ภาควิชาการศึกษาต่อเนื่องและอาชีวศึกษา
รองศาสตราจารย์ ดร.ยศระวี วายทองคำ	ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
รองศาสตราจารย์ ดร.ศยามน อินสะอาด	ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
รองศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ อิงอาจ	ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
รองศาสตราจารย์ศุภนิธ อารีหทัยรัตน์	ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษกร เชี่ยวจินดาภานต์	ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี วิมลศิลป์	ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
รองศาสตราจารย์ ดร.ชนันชัย อธิเกียรติ	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
รองศาสตราจารย์ ดร.นพพร แหยมแสง	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
รองศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ฉัตรวิราคม	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
รองศาสตราจารย์ ดร.สุรตนา (มูลเงิน) อติพัฒน์	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
รองศาสตราจารย์ ดร.อนงนาฏ เพชรประเสริฐ	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
รองศาสตราจารย์ ดร.อภิชา แดงจำรูญ	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพร วิจารณ์	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
รองศาสตราจารย์สุจิตรา ภัคดีสงคราม	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กานต์วี บุษยานนท์	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ ลักษณะ	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตราภรณ์ บุญถนอม	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เด่นดาว ชลวิทย์	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนธร บรรจงปรุ	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บงกช ทองเอี่ยม	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สง่า วงศ์ไชย	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรวิทย์ เพียรเพชรเลิศ	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

ภาควิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิจัย วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) มีนโยบายการจัดพิมพ์ ปีละ 2 ฉบับ (ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน และ ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมเผยแพร่งานวิจัยและผลงานวิชาการด้านศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์

ข้อกำหนดในการส่งบทความ บทความที่จัดทำขึ้นโดยใช้ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษเท่านั้น บทความที่เสนอเพื่อตีพิมพ์ในวารสารฉบับนี้ ต้องไม่เคยตีพิมพ์ ไม่อยู่ระหว่างการพิจารณาหรือไม่อยู่ระหว่างตีพิมพ์ในหนังสือหรือวารสารใดมาก่อน กระบวนการคัดเลือกบทความใช้วิธีการประเมินแบบ Double-Blind Review โดยบทความจะได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ในสาขาวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อของบทความวิจัย

แนวทางการเขียนบทความวิจัย ประกอบด้วย

1. ประเด็นหรือแนวความคิดที่ชัดเจน มีเนื้อหาทางวิชาการที่ถูกต้อง สมบูรณ์ และทันสมัย
2. วิเคราะห์ประเด็นตามหลักวิชาการ สังเคราะห์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ และเสนอความรู้หรือวิธีการที่เป็นประโยชน์
3. ใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาการ
4. นำเสนอผลการศึกษาและการอภิปรายผลได้อย่างลึกซึ้ง และเชื่อมโยงกับการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ทางวิชาการ วิชาชีพ และสังคม
5. ค้นคว้าอ้างอิงจากแหล่งอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ ทันสมัย และครบถ้วน
6. นำเสนอข้อมูลที่เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน และเป็นระบบ ตลอดจนใช้ภาษาระดับทางการเพื่อสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิชาการ วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) มีนโยบายการจัดพิมพ์ ปีละ 2 ฉบับ (ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายนและฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานวิชาการด้านศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์

ข้อกำหนดในการส่งบทความ บทความที่จัดทำขึ้นโดยใช้ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษเท่านั้น บทความที่เสนอเพื่อตีพิมพ์นำมาลงในวารสารฉบับนี้ ต้องไม่เคยตีพิมพ์ ไม่อยู่ระหว่างการพิจารณาหรือไม่อยู่ระหว่างตีพิมพ์ในหนังสือหรือวารสารใดมาก่อน กระบวนการคัดเลือกบทความใช้วิธีการประเมินแบบ Double-Blind Review โดยบทความจะได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ในสาขาวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อของบทความวิชาการ

แนวทางการเขียนบทความวิชาการ ประกอบด้วย

1. ประเด็นหรือแนวความคิดที่ชัดเจน มีเนื้อหาทางวิชาการที่ถูกต้อง สมบูรณ์ และทันสมัย
2. วิเคราะห์ประเด็นตามหลักวิชาการ สังเคราะห์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ และเสนอความรู้หรือวิธีการที่เป็นประโยชน์
3. สอดแทรกความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ หรือแสดงทัศนะของผู้เขียนอย่างชัดเจน ประกอบไปด้วยเหตุผลทางวิชาการที่ปราศจากอคติและความลำเอียง
4. ค้นคว้าอ้างอิงจากแหล่งอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ ทันสมัย และครอบคลุมประเด็นสำคัญที่เชื่อมโยงกับหัวข้อบทความ
5. นำเสนอข้อมูลที่เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน และเป็นระบบ ตลอดจนใช้ภาษาระดับทางการเพื่อสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

การส่งต้นฉบับ

1. การตั้งค่านำกระดาษ ใช้แบบอักษร TH Sarabun PSK พิมพ์แบบหน้าเดียวในกระดาษ A4 ตั้งค่านำกระดาษ ดังนี้

1.1 ด้านบน (top)	1.5 นิ้ว (inches)
1.2 ด้านล่าง (bottom)	1.5 นิ้ว (inches)
1.3 ด้านซ้าย (left)	1 นิ้ว (inches)
1.4 ด้านขวา (right)	1 นิ้ว (inches)

และให้ใส่เลขหน้ากำกับกับทุกหน้าที่มีมขวาด้านบน ความยาวของบทความ 10-15 หน้า

2. ชื่อเรื่อง (title) ต้องมีทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ใช้ตัวอักษร TH Sarabun PSK ขนาด 18 point ตัวหนา อยู่กลางนำกระดาษ

3. ชื่อผู้เขียน (author) ประกอบด้วย ชื่อ นามสกุล ใช้ตัวอักษร TH Sarabun PSK ขนาด 15 point ชิดขวาของนำกระดาษ และมีการเขียนอ้างอิงเชิงบรรณานุกรม กรณีที่เป็นนักศึกษา ให้ระบุชื่อหลักสูตร สาขาวิชา คณะ สถาบันการศึกษา และอีเมลที่ติดต่อได้ของผู้เขียนหลัก (ใช้ตัวอักษร TH Sarabun PSK ขนาด 12 point) นอกจากนี้ สามารถระบุชื่อ นามสกุลผู้เขียนร่วมได้ ทั้งนี้ เมื่อรวมกับผู้เขียนหลัก (author) แล้วมีจำนวนไม่เกิน 4 คน

4. เนื้อหา (text) ใช้ภาษาระดับทางการเพื่อสื่อสารให้กระชับและชัดเจน หากเป็นคำศัพท์ที่ใช้เฉพาะในแต่ละสาขาวิชา ควรอธิบายคำจำกัดความให้ทราบชัดเจน การจัดพิมพ์เนื้อหาที่กำหนดให้ใช้ตัวอักษร TH Sarabun PSK ขนาด 15 point ตลอดทั้งเนื้อหา เนื้อหาที่ปรากฏในบทความวิจัยประกอบด้วยหัวข้อสำคัญ ดังนี้

4.1 บทคัดย่อ (abstract) ต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือ ผลการวิจัย และอาจนำเสนอประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยไว้ในตอนท้ายด้วยก็ได้ โดยเขียนสรุปให้เห็นถึงสาระสำคัญ ใช้ภาษาระดับทางการที่สื่อสารอย่างกระชับและชัดเจน (ความยาวของบทคัดย่อภาษาไทยไม่เกิน 250 คำ ภาษาอังกฤษไม่เกิน 300 คำ)

4.2 คำสำคัญ (keywords) ต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ประมาณ 3-5 คำ

4.3 บทนำ (introduction) นำเสนอให้เห็นถึงสถานการณ์ของปัญหาที่นำไปสู่ความสนใจการทำวิจัย วิเคราะห์สถานการณ์และแสดงเหตุผลถึงความสำคัญของประเด็นหรือหัวข้อที่ต้องการศึกษาและวิจัย โดยใช้ภาษาระดับทางการ มีแบบแผน ลำดับประเด็นการเขียนที่ต่อเนื่องกัน ใช้ข้อมูลอ้างอิงที่ทันสมัยและถูกต้องตามหลักทางวิชาการ ซึ่งควรครอบคลุมถึงปัญหาวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย และประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

4.4 วัตถุประสงค์ของการวิจัย (research objectives) นำเสนอให้สอดคล้องกับชื่อเรื่องและเนื้อหา เพื่อเป็นแนวทางในการหาคำตอบของการวิจัย โดยอาจเขียนแยกเป็นหัวข้อหลักหรือเป็นส่วนหนึ่งของความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาก็ได้

4.5 สมมติฐานของการวิจัย (hypotheses of the research) หรือคำถามวิจัย (research questions) นำเสนอการคาดคะเนผลการศึกษาที่นำไปสู่การทดสอบหรือพิสูจน์ โดยเขียนให้ถูกต้องและเป็นไปตามหลักทางวิชาการ ในกรณีเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ อาจนำเสนอด้วยคำถามวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการอธิบายปรากฏการณ์ที่กำลังศึกษา

4.6 แนวคิด ทฤษฎี หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (concepts, theories, and related literature) เพื่อสนับสนุนสิ่งที่กำลังศึกษา ตัวแปร และนำไปสู่กรอบแนวคิดที่นำมาใช้ในการวิจัย โดยอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลที่เชื่อถือได้

4.7 ระเบียบวิธีวิจัย (research methods) ควรประกอบด้วยหัวข้อหลักที่สำคัญ คือ การออกแบบการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและจริยธรรมในการวิจัย รวมถึงวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

4.8 ผลการวิจัย (results) นำเสนอผลที่ได้จากการวิจัยอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย โดยสามารถนำเสนอผลการวิจัยได้ทั้งในรูปแบบการบรรยาย ตาราง ภาพ หรือแผนผัง

4.9 อภิปรายผล (discussion) เป็นการนำผลการวิจัย โดยวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ร่วมกับแนวคิดทฤษฎีหรืองานวิจัยที่มีมาก่อนหน้านี้ พร้อมให้เหตุผลสนับสนุนเชิงประจักษ์ เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสอดคล้อง/ไม่สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา หรืออาจนำไปสู่การอภิปรายให้เกิดเป็นความรู้ใหม่จากผลการวิจัยที่ศึกษาในครั้งนี้ การอภิปรายผลควรอธิบายและแสดงเหตุผลได้อย่างลึกซึ้ง อ้างอิงข้อมูลที่ทันสมัย และถูกต้องตามหลักทางวิชาการ ในย่อหน้าสุดท้ายของการอภิปรายผล ควรนำเสนอข้อจำกัดและข้อเสนอแนะสำหรับนำไปใช้ประโยชน์

4.10 สรุปผลการวิจัย (conclusion) ให้ข้อมูลโดยสรุปเกี่ยวกับผลการศึกษา ผลการทดสอบสมมติฐานหรือการตอบคำถามวิจัย

4.11 การระบุนายการอ้างอิง (references) และการอ้างอิงในเนื้อหา (In-text citations) ใช้รูปแบบ APA หากเป็นรายการอ้างอิงฉบับภาษาไทย ให้แปลเป็นภาษาอังกฤษทั้งในรายการอ้างอิง และการอ้างอิงในเนื้อหา โดยศึกษาแนวทางการเขียนอ้างอิงได้ที่เว็บไซต์วารสาร

5. การส่งต้นฉบับ และการแก้ไขบทความ

5.1 ส่งทางเว็บไซต์ที่ <http://www.edujournal.ru.ac.th>

5.2 ส่งทาง e-mail ที่ Journal.edu.ru@gmail.com

5.3 ส่งทางไปรษณีย์ ที่สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ EOB 501 ชั้น 5 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240 โดยส่งเป็นเอกสารที่พิมพ์ลงในกระดาษขนาด A4 จำนวน 3 ชุด และบันทึกไฟล์บทความวิจัยลงใน CD จำนวน 1 ชุด พร้อมระบุหมายเลขโทรศัพท์ และ e-mail ที่สามารถติดต่อได้

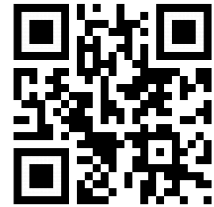
6. การแจ้งผล

เมื่อบทความได้รับการประเมินและพิจารณาให้ตีพิมพ์แล้ว กองบรรณาธิการจะแจ้งผลการพิจารณาทาง e-mail ที่ผู้เขียนบทความระบุไว้ในแบบฟอร์ม หากมีการแก้ไขบทความ ผู้เขียนบทความจะต้องแก้ไขบทความให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ การแก้ไขอาจมีมากกว่า 1 ครั้ง ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาบทความ ทั้งนี้ ผู้เขียนบทความต้องแก้ไขและส่งบทความภายในระยะเวลาที่กำหนด (สามารถดาวน์โหลดข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ <http://www.edujournal.ru.ac.th>)

[หมายเหตุ วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) ขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาตีพิมพ์บทความ]

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม

- กองบรรณาธิการวารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)
คณะศึกษาศาสตร์ EOB 501/1 ชั้น 5 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240
- เว็บไซต์วารสาร <http://www.edujournal.ru.ac.th>
- เว็บไซต์คณะศึกษาศาสตร์ <http://www.edu.ru.ac.th>
- โทร. 02-310-8376 , 02-310-2501 , 02-310-2502
- e-mail: journal.edu.ru@gmail.com

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย)

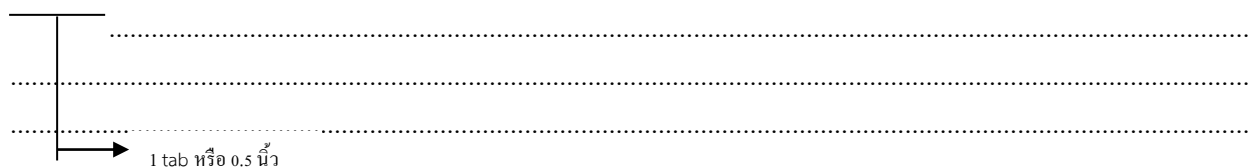
TH Sarabun PSK 15 point

ชื่อ-นามสกุล¹, ชื่อ-นามสกุล²ชื่อ-นามสกุล³, ชื่อ-นามสกุล⁴

(วันรับบทความ: วัน เดือน ปี, วันแก้ไขบทความ: วัน เดือน ปี, วันตอบรับบทความ: วัน เดือน ปี)

****ทางวารสารจะเป็นผู้ลงวันที่เอง****

TH Sarabun PSK 15 point

- นำเสนอภาพรวมของเนื้อหาทั้งหมด ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือ ผลการวิจัยหลัก และอาจนำเสนอประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยไว้ในตอนท้ายด้วยก็ได้ โดยใช้ภาษาทางวิชาการ สรุปลงให้เห็นถึงสาระสำคัญ มีความกระชับและชัดเจน (ความยาวของบทคัดย่อภาษาไทยไม่เกิน 250 คำ ภาษาอังกฤษไม่เกิน 300 คำ)

คำสำคัญ นำเสนอโดยเลือกใช้คำที่เกี่ยวข้องกับงาน หรือเป็นคำที่นิยมใช้ค้นหา เพื่อให้ผู้สนใจสืบค้นเจอ จำนวน 3-5 คำ

คำสำคัญ:,,

ประเภทของบทความ: บทความวิจัย

¹กรณีนักศึกษา ให้ระบุชื่อหลักสูตร สาขาวิชา คณะ สถาบันการศึกษา

อีเมล:

TH Sarabun PSK 12 point

2กรณีที่เป็นอาจารย์/นักวิชาการ/บุคคลทั่วไป ระบุตำแหน่ง/ตำแหน่งวิชาการ หน่วยงานที่สังกัด

อีเมล:

TH Sarabun PSK 18 point

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ)

เว้น 1 บรรทัด

TH Sarabun PSK 15 point

TH Sarabun PSK 15 point

Name-Surname¹, Name-Surname²

Name-Surname³, Name-Surname⁴

(Received Date: Month Date, Year; Revised Date: Month Date, Year; Accepted Date: Month Date, Year)

Abstract

TH Sarabun PSK 15 point

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords:,,

Type of Article: Research Article

¹Student, Faculty, University

e-mail:

TH Sarabun PSK 12 point

²Position/Academic Position, Affiliated Agency

e-mail:

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นำเสนอให้เห็นถึงสถานการณ์ของปัญหาที่ต้องการจะท้าววิจัย มีการวิเคราะห์สถานการณ์และให้เหตุผลที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของสิ่งที่จะวิจัย โดยใช้ภาษาทางวิชาการ มีแบบแผน ลำดับประเด็นการเขียนที่ต่อเนื่องกัน ใช้ข้อมูลอ้างอิงที่ทันสมัยและถูกต้องตามหลักทางวิชาการ ซึ่งครอบคลุมถึงปัญหาวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย และประโยชน์ที่รับจากการวิจัยไว้ด้วย ทั้งนี้ อาจนำเสนอการทบทวนแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ในหัวข้อนี้หรือแยกเป็นอีกหัวข้อหนึ่งก็ได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย (ถ้ามี)

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- นำเสนอให้เห็นความสัมพันธ์ของแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่นำไปสู่กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย
- อ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลที่เชื่อถือได้ โดยเฉพาะการอ้างอิงจากต้นฉบับ หลีกเลี่ยงการ “อ้างถึงใน” หรือหลีกเลี่ยงการอ้างอิงต่อ ๆ กันมา โดยเขียนให้กระชับ ได้ใจความ และนำเสนอเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของบทความเท่านั้น
- การเขียนอ้างอิงในเนื้อหา กรณีอ้างอิงคนไทย ให้เขียนเฉพาะนามสกุลที่เป็นภาษาอังกฤษของผู้ถูกอ้างอิง และปี ค.ศ. ที่อ้างอิง เช่น Yuenyaw (2009) ได้กล่าวว่า (ตามตัวอย่างที่ 1) หรือ (Yuenyaw, 2009) (ตามตัวอย่างที่ 2)
- การแบ่งข้อย่อยในเนื้อหา ควรแบ่งเป็น 4 ระดับ ดังนี้ 1., 1.1, 1), (1) (ตามตัวอย่างที่ 3)

ตัวอย่างที่ 1

Keeves (1988) กล่าวว่า รูปแบบจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้ (1)
(2)..... (3) และ (4)

ตัวอย่างที่ 2

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในองค์กร..... ซึ่งทุกองค์กรต้องพัฒนาไปสู่ความ
มีประสิทธิภาพ และให้ความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในองค์กร (Office of the National
Economic and Social Development Board, 2007)

ตัวอย่างที่ 3

1. รูปแบบการพัฒนา..... ประกอบด้วย
 - 1.1 การพัฒนาด้าน..... ประกอบด้วย
 - 1)
 - (1)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

.....

.....

.....

.....

นำเสนอโดยอธิบายวิธีดำเนินการวิจัย ครอบคลุมถึงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพ
เครื่องมือวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและจริยธรรมในการวิจัย และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

.....

.....

.....

.....

นำเสนอข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์ และผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยอาจจะมีการนำเสนอในรูปแบบ ตาราง และการแปล
ความหมายอย่างชัดเจน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (ตามตัวอย่างการเขียนตาราง)

ตัวอย่าง

ตาราง 1

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน.....

ข้อความ	$\bar{X}$	SD	แปลความหมาย

การอภิปรายผล

.....

- วิเคราะห์หรือสังเคราะห์ผลการวิจัยร่วมกับแนวคิดทฤษฎีหรืองานวิจัยที่มีมาก่อนหน้านี้ พร้อมให้เหตุผลสนับสนุนเชิงประจักษ์ อันนำไปสู่การเกิดองค์ความรู้ใหม่ หรือการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ทางวิชาการ วิชาชีพ และสังคม (implications) ในช่วงท้ายของการอภิปรายควรระบุข้อจำกัดจากการวิจัยและเสนอให้เห็นถึงแนวทางการวิจัยในอนาคต

สรุปผลการศึกษา

.....

กิตติกรรมประกาศ (ถ้ามี ทั้งนี้ หากมีแหล่งทุนให้ระบุไว้ในหัวข้อนี้)

.....

รายการอ้างอิง

.....

นำเสนอรายการอ้างอิงที่เป็นไปตามแนวทางที่วารสารกำหนด เรียงตามลำดับตัวอักษรและให้แปลรายการอ้างอิงภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษทุกฉบับ ทั้งการรายการอ้างอิงตอนท้ายของบทความ (Reference) และในเนื้อหา (in-text citation) โดยดูแนวทางการเขียนรายการอ้างอิงที่ website: <http://www.edujournal.ru.ac.th/>

